

TSPSC GROUP-II SERVICES (2024 Notification)

MAINS TEST

GRAND TEST-1

English Key

1. Ans : A

Men5CV Vaccine

Nigeria has become the 1st country in the world to roll out a new vaccine (called Men5CV) against meningitis. It protects people against 5 strains (A, C, W, Y and X) of the meningococcus bacteria. It was recommended by the World Health Organization (WHO).

The vaccine and emergency vaccination activities are funded by Gavi, the Vaccine Alliance.

Nigeria is one of the 26 meningitis hyper-endemic countries of Africa, situated in the area known as the African Meningitis Belt.

2. Ans : C

Geographical Indication (GI) tag is a form of certification that recognises unique products based on their origin which can be natural or man-made. India has enacted Geographical Indications of Goods (Registration & Protection) Act, 1999 for this purpose.

The lac bangles known for their unique craftsmanship and historical significance have received Geographical Indication (GI) Tag. Hyderabad Lac Bangles is A traditional form of jewellery made from natural resin and adorned with colourful stones and beads .

Narasapur Crochet Lace

Narasapur crochet lace craft gets Geographical Indication tag. Geographical limits – 19 mandals in West Godavari and Dr. B.R.Ambedkar Konaseema districts in the Godavari region. It's Originated in Narsapur, Andhra Pradesh.

Majuli in Assam gets the prestigious Geographical Indication (GI) tag for its mask-making and manuscript painting. Majuli's Mukha Shilpa is traditional handmade masks.

Ratlam Riyawan Lahsun (Garlic), a variety named after Riyawan village in Ratlam district of Madhya Pradesh also bagged the GI tag along with the Ambaji White Marble.

Tripura Risa Textile, Hyderabad Lac Bangles, Majuli Mask of Assam and the Assam Majuli Manuscript Painting are the other products that got GI tag.

3. Ans : C

Sela Tunnel

It is the longest bi-lane road tunnel in the world, at an altitude above 13,000 feet. It is located in the West Kameng district of Arunachal Pradesh. It will connect Tezpur, in Assam, with Tawang, in Arunachal Pradesh. It is built by the Border Roads Organisation (BRO) under Project Vartak, and the tunnel's construction commenced on April 1, 2019.

The Sela Tunnel has been constructed using the new Austrian Tunnelling Method and incorporates safety features of the highest standards.

4. Ans : D

Pandavula Gutta: It is a geological marvel older than the Himalayan hills. It is Located in Jayashankar Bhupalpally district, Telangana. It was First discovered in 1990. It exhibits many sites from mesolithic to medieval periods. Prehistoric man's rock art was identified on walls and ceilings of caves, rock shelters and isolated boulders.

Geoheritage sites are sites of rare and unique geological and geomorphological significance having geomorphological, mineralogical, petrological, paleontological, and stratigraphic significance, including caves, natural rock sculptures of national and international interest.

5. Ans : A

Ankasamudra Bird Conservation Reserve: It is a human made Village Irrigation Tank in Karnataka. It supports more than 1% of the biogeographic population of Painted Stork and Black-headed Ibis

Aghanashini Estuary: It is formed at the confluence of Aghanashini River with the Arabian sea in Karnataka and supports traditional fish farming in the estuarine rice fields (locally known as Gazni rice fields) and over 1% of the biogeographic population of 15 waterbird species.

Magadi Kere Conservation Reserve: It is a human-made wetland in Karnataka. It is one of the largest wintering grounds for the Barheaded goose in Southern India and is a designated Important Bird Area (IBA).

The Longwood Shola Reserve Forest: It is situated in Tamil Nadu and these forested wetlands serve as habitats for the globally endangered Black-chinned Nilgiri Laughing thrush, Nilgiri Blue Robin and vulnerable Nilgiri Wood-pigeon.

Thanthai Periyar Wildlife Sanctuary is not declared under Ramsar Site. The region is part of the Nilgiris Elephant Reserve and is home to a viable tiger population as well as herbivores like elephants and gaur.

6. Ans : C

Recently, renowned Urdu poet Gulzar and Sanskrit scholar Jagadguru Rambhadracharya have been named the recipients of the 58th Jnanpith Award. This is the second time the Jnanpith Award has been given to Sanskrit and the fifth time for Urdu.

Jnanpith Award was Established In 1944. It was instituted in 1961, and the first award was given in 1965. The Jnanpith Award is given annually for outstanding contributions to Indian literature. It is given annually for the best creative literary writing to writers in any Constitutionally recognized 22 Scheduled Languages and, since 2013, in English.

7. Ans : B

India's first National Dolphin Research Centre (NDRC) has opened in Patna, Bihar to help protect the Gangetic river dolphin.

National Dolphin Research Centre (NDRC): Its strategic location is very helpful for researchers to examine dolphins in their natural habitat. It will study how dolphins behave, what they eat, and why they die. The center will also teach fishermen how to keep dolphins safe while fishing.

Gangetic Dolphin:

The Gangetic river dolphin is India's national aquatic animal. It is a Schedule I animal under the Wild Life (Protection) Act, 1972. It has been declared an endangered species by the International Union for Conservation of Nature (IUCN). The Gangetic river dolphin is one of four freshwater dolphin species in the world.

8. Ans: A

Indian Army contingent departed for Seychelles to participate in the Tenth edition of Joint Military Exercise "LAMITIYE-2024". It is a Joint Exercise Between the Indian Army and Seychelles Defence Forces (SDF).

'LAMITIYE' meaning 'Friendship' in the Creole language is a biennial training event and has been conducted in Seychelles since 2001.

9. Ans : B

Prime Minister Shri Narendra Modi was conferred the Order of the Druk Gyalpo, Bhutan's highest civilian decoration, by His Majesty the King of Bhutan in a public ceremony at the Tendrelthang, Thimphu. Prime Minister Modi is the first foreign leader to be given this prestigious award.

The Order of the Druk Gyalpo stands as Bhutan's most esteemed civilian accolade, reserved for individuals who have demonstrated exceptional contributions to society, embodying values of service, integrity, and leadership.

10. Ans : B

The Indian Air Force (IAF) achieved a significant milestone by successfully test-firing an air-launched ballistic missile, known as ROCKS or Crystal Maze 2.

The missile, capable of striking targets over 250 kilometers away, was launched from a Su-30 MKI fighter jet in the Andaman and Nicobar Islands.

The Crystal Maze 2 Missile

The Crystal Maze 2 is an extended stand-off range air-to-surface missile of Israel's origin.

It is designed to strike high-value stationary and relocatable targets, such as long-range radars and air defense systems.

The missile is effective in GPS-denied environments, similar to conditions faced during the Kargil War.

11. Ans : C

HOUSEHOLD CONSUMPTION EXPENDITURE SURVEY (HCES) 2022-23:

The National Sample Survey Office (NSSO) released the HCES 2022-23, after a gap of over 10 years since the last survey in 2011-12.

Objective is designed to collect information on the consumption of goods and services by households.

Conducted by NSSO under the Ministry of Statistics and Programme Implementation (MoSPI) has been conducting HCES at regular intervals. Initially, the NSSO was conducted HCES every year (starting 1950-51). However, since its 26th round, the survey has been conducted roughly every 5 years.

Average Monthly Per Capita Consumption Expenditure (MPCE) has been increasing since 1999-2000. It has increased around 2.6 times in rural areas and 2.5 times in urban areas since the last survey.

Among the states, MPCE is the highest in Sikkim and lowest in Chhattisgarh. Among the UTs, MPCE is the highest in Chandigarh and lowest in Ladakh.

12. Ans : C

NexCAR19 is India's first homegrown CAR T-cell therapy, a groundbreaking treatment for cancer. It specifically targets cancer cells that carry the CD19 protein, which is a biomarker for B lymphocytes.

The development of NexCAR19 was a collaborative effort spanning a decade.

Researchers from the Indian Institute of Technology (IIT) Bombay and the Tata Memorial Centre (TMC) worked together to create this therapy. In October 2023, India's regulatory body, the Central Drugs Standard Control Organization, approved NexCAR19.

13. Ans : A

Recently, the Indian Institute of Technology (IIT) - Madras has developed a technology called 'AMRIT' (Arsenic and Metal Removal by Indian Technology) technology.

It is developed for the removal of Arsenic and Metal ions from water. The technology uses nano-scale iron oxy-hydroxide, which selectively removes arsenic when water is passed through it.

This water purifier has been developed for both domestic as well as community levels. Also, the technology has been recommended by the erstwhile 'Standing Committee' of the Department of Drinking Water and Sanitation for the examination of the best technologies concerning water and sanitation.

14. Ans : C

India's First High Hypersonic Test Facility, nick named 'Jigarthanda' was recently unveiled at IIT Kanpur. The S2 is the India's First High Hypersonic Test Facility that was nicknamed as Jigarthanda. It is a 24-meter-long facility located at IIT Kanpur's Hypersonic Experimental Aerodynamics Laboratory (HEAL).

It is a major achievement that puts India amongst only a handful of countries with this advanced hypersonic testing capability. It is capable of generating flight speeds between 3-10 km/s, simulating the hypersonic conditions encountered during atmospheric entry of vehicles, asteroid entry, scramjet flights and ballistic missiles.

15. Ans : B

India Approves Tata Group's Ambitious Semiconductor Projects in Gujarat and Assam
The three projects are:

Semiconductor Plant in Dholera, Gujarat: The semiconductor plant is a collaboration between Tata Group and Taiwanese foundry Power chip Semiconductor Manufacturing Corp (PSMC).

Chip Assembly plant in Morigaon, Assam: The Tata Group will also set up a chip assembly plant with a capacity to manufacture 48 million chips per day, and will primarily cater to export needs.

Chip Packaging Facility in Sanand, Gujarat: A chip packaging facility in Gujarat's Sanand was also approved by the Cabinet.

16. Ans : B

Genie – It is an AI model founded by the Google. It can generate interactive video games from just a text or image prompt. It can generate it without any prior training on game mechanics (which are essentially rules, elements, and processes that make up a game).

Homosep Atom : India's 1st septic tank/manhole cleaning robot. It offers an end-to-end solution to eliminate manual scavenging and strengthens the swachhata abhiyan in different corners of the country. It was developed by the start-up incubated in the Department of Science and Technology (DST)-Technology Business Incubator (TBI) of IIT Madras.

Garbhini-GA2 : India-specific model developed to determine the age of a foetus (Gestational Age) in a pregnant woman in the second and third trimesters precisely. It was developed by the Biotechnology Research and Innovation Council - Translational Health Science and Technology Institute (THSTI) and Indian Institute of Technology Madras (IIT Madras).

17. Ans : A

The European Free Trade Association (EFTA) was founded by the Stockholm Convention in 1960. EFTA has actively pursued trade relations with third countries in and beyond Europe. Recently, India has signed a \$100bn free trade agreement with the European Free Trade Association.

The European Free Trade Association (EFTA) is the intergovernmental organisation of Iceland, Liechtenstein, Norway and Switzerland. It was set up in 1960 by its then seven Member States for the promotion of free trade and economic integration between its members.

18. Ans : B

Phi-3-mini:

It is believed to be first among the three small models that Microsoft is planning to release. It has reportedly outperformed models of the same size and the next size up across a variety of benchmarks, in areas like language, reasoning, coding, and maths. It is the first model in its class to support a context window of up to 128K tokens, with little impact on quality.

19. Ans : A

Nagpur has become the first city in India to launch a Zero-Carbon Buildings Action Plan (ZCBAP), aiming to achieve net-zero carbon emissions from buildings by 2050.

The ZCBAP road map covers various types of buildings, including public buildings, affordable housing, commercial buildings, and private homes. Under the action plan, buildings in the city will be transformed to meet net-zero emission goals by 2050. The plan seeks to contribute towards India's net-zero emission goal by 2070. It also includes strategies for reducing greenhouse gas emissions through the choice of building materials and improved design, construction, management, and deconstruction practices.

Residential, commercial, and institutional buildings were responsible for 58% of Nagpur's total energy consumption and 56% of the city's GHG emissions in 2017-18.

20. Ans : C

France has announced a bill to legalise "aid in dying" that will allow adults facing end-of-life illness to take lethal medication.

If the bill is cleared, France will join European countries like the Netherlands, Belgium, Spain, and Portugal, where euthanasia is allowed.

21. Ans : A

The UK is undertaking a groundbreaking project to create the world's most powerful laser, called "Vulcan 20-20," with an £85 million investment from the UK Science and Technology Facilities Council. This laser, anticipated to be a million billion times brighter than the sun, is expected to have profound implications for various scientific fields, including clean energy and cancer treatment.

The name "Vulcan 20-20" reflects its extraordinary capabilities. This laser will generate a primary beam with a staggering energy output of 20 Petawatts (PW), accompanied by eight high-energy beams with outputs of up to 20 Kilojoules (KJ). This remarkable enhancement represents a twentyfold increase in power, positioning the Vulcan 20-20 at the pinnacle of laser supremacy.

22. Ans : B

The five new candidates of BRICS formally became members on January 1, 2024. This expansion introduces 5 new members to BRICS viz. Egypt, Ethiopia, Iran, Saudi Arabia, and the United Arab Emirates.

The expansion signifies a notable shift in the global landscape, characterized by increasing multipolarity.

Argentina has decided to withdraw from its planned entry into the expanding BRICS club of nations.

23. Ans : D

United Nations Sustainable Development Solutions Network released the World Happiness Report 2024 which ranks countries on the basis of happiness.

Factors are Used to measure Happiness Index: Social support, income (GDP per capita), health, freedom, generosity and the absence of corruption.

India ranked at 126 place (same as last year). India lags behind its neighbouring countries like China at 60, followed by Nepal at 93, Pakistan at 108 and Myanmar at 118.

Finland topped the list for the seventh year in a row.

24. Ans : B

AlphaFold3

It is a new AI model developed by Google DeepMind and Isomorphic Labs. It is a revolutionary model that can predict the structure and interactions of all life's molecules with unprecedented accuracy and even it mapped the behaviour for all of life's molecules, including human DNA. It can generate molecules joint 3D structure, revealing how they all fit together.

It models large biomolecules such as proteins, DNA and RNA, as well as small molecules, also known as ligands — a category encompassing many drugs.

25. Ans : B

Chief Minister A Revanth Reddy on Tuesday launched T-Safe, India's first ride-monitoring service.

Aimed at making travel safer for women, children and other vulnerable groups in Telangana, Travel Safe (T-Safe) will be monitored by the police.

The service is an initiative of the Women's Safety Wing of Telangana police through which solo women travellers can request the police to monitor their real-time ride information at any given time.

26. Ans : A

The Indian Space Research Organisation (ISRO) successfully conducted the landing experiment of Pushpak Reusable Launch Vehicle (RLV) at Aeronautical Test Range in Chitradurga district in Karnataka.

Pushpak RLV is designed as an all-rocket, fully reusable Single-stage-to-orbit (SSTO) Vehicle incorporating advanced elements from previous demonstrators like the X-33, X-34, and the upgraded DC-XA.

27. Ans : C

According to a recent research report, LiDAR Market could thrive at a rate of 22.10% between 2022 and 2030.

LiDAR :

LiDAR, which stands for Light Detection and Ranging, is a remote sensing method that uses light in the form of a pulsed laser to measure ranges (variable distances) to the Earth. These light pulses—combined with other data recorded by the airborne system — generate precise, three-dimensional information about the shape of the Earth and its surface characteristics. There are three primary components of a LiDAR instrument — the scanner, laser and GPS receiver.

Applications:

* Airplanes and helicopters are the most commonly used platforms for acquiring lidar data

over broad areas.

* Lidar systems allow scientists and mapping professionals to examine both natural and manmade environments with accuracy, precision, and flexibility.

* It is used to produce more accurate shoreline maps, make digital elevation models for use

in geographic information systems, assist in emergency response operations, and in many other applications.

* 28. Ans : D

* The National Disaster Management Authority (NDMA) is the apex statutory body for disaster management in India. The NDMA was formally constituted on 27th September 2006, in accordance with the Disaster Management Act, 2005 with Prime Minister as its Chairperson and nine other members, and one such member to be designated as Vice- Chairperson.

29. Ans: C

The Indian Space Research Organisation (ISRO) has initiated 'Project NETRA '(NETwork for space object TRacking and Analysis) – an early warning system in space to detect debris and other hazards to Indian satellites. It will give India its own capability in space situational awareness (SSA) like the other space powers — which is used to 'predict 'threats from debris to Indian satellites. It also goes so far as to serve as an unstated warning against missile or space attacks on the country.

Its main elements are a radar, an optical telescope facility, and a control centre. ISRO SSA Control Centre, "NETRA", is now set up within the ISTRAC campus at Peenya, Bangalore. The SSA will first be for low-earth orbits or LEO which have remote-sensing spacecraft. They can, among others, spot, track and catalogue objects as small as 10 cm, up to a range of 3,400 km and equal to a space orbit of around 2,000 km.

30. Ans : B

Bureau of India Standards (BIS) has divided the country into four Seismic Zones: II (Low Intensity); III (Moderate Intensity); IV (Severe Intensity) & V (Very Severe Intensity): based on the past seismic history.

Zone V is the most seismically active zone while Zone II is the least seismically active zone. Area covered under Zones are: Zone II (approx. 40%); Zone III (approx. 30%); Zone IV (approx. 17.5%); Zone V (approx. 11%). Zones are divided on the basis of Modified Mercalli Scale which measures the impact of earthquake. About 60% of India's land area is under threat of moderate to severe earthquakes as shown in the figure.

31. Ans : D

A Raman spectrometer coupled with a fiber optics probe has great potential in applications such as monitoring and quality control in industrial food processing, food safety in agricultural plant production, and convenient inspection of pharmaceutical products, even though different types of packing.

Raman spectroscopy is used in advanced nanotechnology including cancer detection, analysing various substances in forensic science, and to identify and characterise the original and decayed compounds present in objects of art and archaeology.

Raman spectroscopy is very useful in drug analysis due to advantages such as ease of use, minimal sample handling, and the significant differences in scattering strength between packaging materials, tablet excipients, and active drug components. It can also

be used to identify isomers and to determine energy difference between isomers. These advantages, in combination with fiber optics and microscopes have enabled the use of Raman spectroscopy as a quality control tool in the pharmaceutical industry.

32. Ans : D

The Sendai Framework (2015–2030) is an international document that was adopted by the UN member states at the 3rd World Conference on Disaster Risk Reduction held in Sendai, Japan. This treaty is voluntary and not binding upon the member states. Under the framework, the primary role of the Member States is to reduce the identified disaster risks. Endorsed by the UN General Assembly in June 2015, it is the successor agreement to the Hyogo Framework for Action (2005–2015) - the most encompassing international accord to date on DRR.

It works hand in hand with the other 2030 Agenda agreements, including

- * The Paris Agreement on Climate Change,
- * The Addis Ababa Action Agenda on Financing for Development,
- * The New Urban Agenda, and
- * The Sustainable Development Goals.

33. And: A

Increased carbon dioxide in the atmosphere is one of the recognized causes of our changing climate and it is also problematic for coral reefs. The ocean absorbs approximately one-third of the atmosphere's excess carbon dioxide, resulting in a more acidic ocean. In order for a coral reef to grow, it must produce limestone (or calcium carbonate) at a rate that is faster than the reef is being eroded. Ocean acidification slows the rate at which coral reefs generate calcium carbonate, thus slowing the growth of coral skeletons.

Climate change can cause sea level rise; changes in the frequency, intensity, and distribution of tropical storms; and altered ocean circulation. All of these impacts can have negative consequences for the health and diversity of reefs around the world.

34. Ans :A

India's secured 7th position in recently released Climate Change Performance Index (CCPI) 2024 underscoring its notable role and contribution in the ongoing global efforts aimed at mitigating climate change

CCPI, published annually since 2005, is an independent monitoring tool for tracking countries' climate protection performance. It increases transparency in national and international climate policy and enables comparison of individual countries' climate protection efforts and progress. It is published by Germanwatch, the NewClimate Institute, and Climate Action Network International. It indicates the climate mitigation efforts of 63 countries and the EU, which collectively account for over 90% of global greenhouse gas (GHG) emissions

Performance Metrics: The CCPI evaluates countries across four key categories: Greenhouse Gas (GHG) Emissions (40%), Renewable Energy (20%), Energy Use (20%), and Climate Policy (20%).

35. Ans : A

Recently, ISRO chair professor at the National Institute of Advanced Studies (NIAS), Bengaluru informed that NIAS has launched a pilot project involving geospatial artificial intelligence (GeoAI) and random forest technology to monitor and predict the city's air quality.

It is the application of artificial intelligence (AI) fused with geospatial data, science, and technology. It is used to accelerate real-world understanding of business opportunities, environmental impacts, and operational risks.

random forest technology:

It is a commonly-used machine learning algorithm which combines the output of multiple data to arrive at a result. Researchers use historical data collected from various air quality

monitoring stations in a city and apply the random forest algorithm to predict the Air Quality Index.

36. Ans : A

Indian Tsunami Early Warning System:

The Indian Tsunami Early Warning System (ITEWS) was established in 2007 and is based at & operated by INCOIS, Hyderabad. It is an integrated effort of different organizations including the Department of Space (DOS), Department of Science and Technology (DST), the Council of Scientific and Industrial Research (CSIR), Survey of India (SOI) and National Institute of Ocean Technology (NIOT).

ITEWS comprises a real-time network of seismic stations, tide gauges and a 24X7 operational tsunami warning centre to detect tsunami generating earthquakes, to monitor tsunamis and to provide timely advisories to vulnerable communities.

37. Ans : C

In September 2025, NASA plans to send a four-member Artemis crew around the moon as part of preparations for future lunar landings. NASA's Artemis program is a Moon exploration program that aims to establish a permanent human presence on the Moon for the first time since 1972.

Comprising a four-member team, carefully selected and trained to execute the mission's objectives with precision and expertise. **NASA aims to land the first female astronaut and first astronaut of colour on the lunar surface. They will spend a week on the Moon performing scientific studies, before returning to Earth.** Recently, India accepted the Artemis Accords which has met with great interest within the space community.

38. Ans : A

Coalition for Disaster Resilient Infrastructure (CDRI)

It is a partnership of national governments, UN agencies, multilateral development banks to promote the resilience of new and existing infrastructure systems. It was launched at UN Climate Action Summit in 2019 by India. India is the permanent co-chair of the CDRI Governing Council and Executive Committee.

39. Ans : D

The 2023 World Air Quality Report by Swiss organisation IQAir ranked India as the third most polluted country globally, with an average annual PM2.5 concentration of 54.4

micrograms per cubic meter. Bangladesh (79.9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) and Pakistan (73.7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) ranked worse.

Air quality in India has shown a year-on-year decline, with Delhi retaining its designation as the world's most polluted capital city for an unprecedented fourth year in a row. Furthermore, Begusarai in Bihar has emerged as the world's most polluted metropolitan area, surpassing all competitors with an alarmingly high average PM2.5 concentration of 118.9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

40. Ans : A

Recently, Multinational restaurant aggregator and food delivery company Zomato unveiled India's first crowd-supported weather infrastructure to serve its customer better as the country braces scorching heatwaves.

The Ministry of Agriculture and Farmer's Welfare launched it in July 2023 to harness advanced weather data analytics to provide stakeholders with actionable insight to make informed weather decisions on agriculture. WINDS will provide farmers with critical weather-related information and data.

The WINDS initiative priorities the establishment of a robust network of meteorological stations. The goal of this effort is to create a large network of weather stations at the block and gram panchayat levels. This vast network of weather stations will allow for accurate weather pattern monitoring, effective planning, risk assessment, and rapid response to meteorological concerns.

41. Ans : C

42. Ans : B

The 13th Finance Commission recommended for the creation of a National Disaster Response reserve (NDRR).

State Disaster Response Funds (SDRF): It has been constituted in each State under Section 48 (1) (a) of the Disaster Management Act, 2005.

The fund is the primary fund available with State Governments for responses to notified disasters. The Central Government contributes 75% to the SDRF in general States and 90% in North-East and Himalayan States.

43. Ans : A

Recently, Agnikul Cosmos, a startup from IIT Madras, achieved a remarkable feat by launching the world's first rocket engine, Agnibaan SOrTeD. Agnibaan SOrTeD (SubOrbital Technological Demonstrator) with a single-piece three-dimensional (3D) printed engine.

It is India's first semi-cryogenic engine-powered rocket launch that was completely designed and manufactured indigenously. It was launched from India's first privately developed launchpad called 'Dhanush' established by Agnikul at Sriharikota in Andhra Pradesh. It is structured in two stages and can carry payloads weighing up to 300 kg. Its operational range extends to altitudes of up to 700 km.

44. Ans : D

Central government in 2019 launched the NCAP that committed funds as well as set targets for 131 of India's most polluted cities. The 131 cities are called non-attainment cities, as they did not meet the **national ambient air quality standards (NAAQS)** for

the period of 2011-15 under the **National Air Quality Monitoring Programme (NAMP)**.

The country's current, annual average prescribed limits for the two main classes of particulate matter (PM2.5 and PM10) are 40 micrograms/per cubic metre (ug/m³) and 60 micrograms/per cubic metre.

The NCAP initially set a target of reducing key air pollutants PM10 and PM2.5 by 20-30% in 2024, taking the pollution levels in 2017 as the base year to improve upon. In September 2022, however, the Centre set a new target of a 40% reduction in particulate matter concentration, but by 2026.

45. Ans : B

46. Ans : D

Suravaram Pratapa Reddy was born on May 28, 1896, in Boravelli village of Mahabubnagar district to Rangamma-Narayana Reddy.

The 'Golakonda Patrika' founded by him in 1926 was a milestone in the cultural development of Telangana. The editorials of the Golakonda magazine directly questioned Nizam's government.

The 'Golakonda Kavula Sanchika' edited by Suravaram is famous. In response to the question of Mudamba Venkata Raghavacharyu that there are no poets in Telangana as a challenge to the presumptuous remark that there are no poets in Nizam's state, 'Golakonda Patrika' collected 354 verses and verses of Telangana poets and published it under the name 'Golakonda Kavula Sanchika'.

Suravaram was awarded the Kendra Sahitya Akademi Award in 1955 for writing the Andhrula Sanghika Charitra. He earned the distinction of being the first Telugu writer from Andhra Pradesh to receive the Central Sahitya Akademi Award. During Nizam's autocratic rule, he worked tirelessly to sensitize the people of Suravaram against the oppression of the Telugu people and for the development of Telugu language culture. He has written more than 20 books, such as Ramayanam Vishes, Mughal Stories, Social History of Andhras, Hindu Festivals, Hindava Dharmaveeras, Bhaktathukaram, Granthalayadyam, and Yuvajana Vignanam.

47. Ans : C

Perini Dance:

Perini is an ancient dance form from Telangana. This dance form prospered during the Kakatiya dynasty. This dance form is also called 'Dance of Warriors'. It is believed that in ancient times, this dance form was performed before the soldiers were sent to war. It is usually performed by males in honour of Lord Shiva. The evidence of this dance is found in the sculptures near Garbha Gudi (Sanctum Sanctorum) of the Ramappa Temple at Warangal.

This dance form was almost forgotten until the early 1970s. However, Padma Shri Dr. Nataraja Ramakrishna revived this art form. He studied and researched the dance traditions of 'Nritya Ratnavali' by Jayapasenani and the dance postures carved in Ramappa Temple and revived the art of 'Perini Nritya'. He made many disciples and gave special popularity to 'Perini dance'.

48. Ans : B

Dasharathi was born on July 22, 1927 at Chinna Guduru (Manukota) in Warangal District. He was inspired by organizations like Andhra Mahasabha, Granthalayodyam, Arya Samaj etc. Dasharathi proudly says that my Telangana is the Veena of crores of jewels. They mobilized for the liberation of Telangana using poetry as a weapon.

Works: Author of Rudravina, Agnidhara, Dhvajamethina Praja, Mahandrodayam, Marpa Naa Vardham, Iddahilochana etc.

He was also the recipient of Sahitya Academy Award for his poetic work book Timiramto Samaram (Fight against Darkness) in 1974. He was also chosen as Aasthana Kavi of the Andhra Pradesh Government.

49. Ans : B

Dhokra or Dokra is also known as bell metal craft and is widely seen in Adilabad district. The tribal craft produces objects like figurines, tribal gods, etc. The work consists of folk motifs, peacocks, elephants, horses, measuring bowl, lamp caskets and other simple art forms and traditional designs.

The technique of lost wax casting is being practiced in India for more than 4000 years and even to this day, it is in use by these craftsmen. The method of making Dokra is done by combining the metallurgical skills with that of the lost wax technique. The handicrafts are known for combining the metallurgical skills with wax technique for making artefacts of distinctive look and beauty. The lost wax technique is a distinct form where the mould is used only once and broken, which makes the figure one of its kind in the handicraft market.

50. Ans : B

Water jugs, perfume boxes, flower arrangements and vases are still made in Hyderabad, made of copper and copper ores. This alloy does not rust. This art became popular during the Bahmani Sultans who ruled the Deccan due to Persian influence.

51. Ans : D

Yakshaganam was mentioned in Parvatha Prakarana in Panditharadhya Charitra written by Palkurki Somanatha in 13th century. Yakshaganam means the recitation of a song by a woman in the form of a Yaksha. First Yakshaganam in Telugu was Sourabha Charitram written by Proluganti Chenna Shouri

Pillitla Venkaiah is considered as the father Yakshaganam of Chindu Yakshaganam

52. Ans : A

Cingireddi Narayana Reddy, a well-known Telugu poet and educational administrator, was born in a remote village of Karimnagar district, in the state of Telangana . Although a prolific writer, Dr. Reddy's poetry remains fresh. His diction is musical both in textual form and in recitation form. Dr. Reddy's poetry is characterized by universal values of humanism, hope and well being of the people.

He wrote books such as Vishvambhara, Karpura Vasantaraya, Mukhumukhi, Kalam Sakshiga, Bhugolamanta Man, Nagarjuna Sagaram, Madhyataragati Mandahasam, Samadarsana.. etc.

He is deeply interested in medieval Urdu poetic traditions and more particularly in the Ghazal form. As a master in two languages, Telugu and Urdu, he has imbibed influences of Urdu poetry in his Telugu poetry.

His poetic work *Visvambara*, which was translated into three other languages, earned him a Jnanpith award (1988).

Mantalu Manavudu (The Flames and the Man, 1970) heralds a new phase in the evolution of the poet. As the best example of his realistic and progressive phase of writing, this volume of free verse earned for the poet the Central Sahitya Akademi Award.

Worked as a professor in the Telugu Department of Osmania University. He was the President of the Official Language Association for some time. He served as Vice Chancellor of Ambedkar Universal University and Telugu University. He served as the President of Andhra Saraswata Parishad for a long time.

53. Ans : D

The country's first digital National Museum of Epigraphy is all set to be established in one of the wings of Salar Jung Museum in the Hyderabad city. Over one lakh ancient inscriptions will be exhibited at the digital museum.

54. Ans : D

Nagoba Jatara is a tribal festival held in January/February in Keslapur village, Adilabad district, Telangana, India. The second biggest tribal festival in India is celebrated for 10 days by the Mesaram clan of Gond tribes.

The festival starts during the Pushya Masam of the Hindu lunar calendar. The chief deity at the festival is the 'Nagoba'. The Jatara includes 'Bheting' ceremony, where new brides are introduced into the clan. New brides come in possession wearing white saris and are led by the elder women to worship the Nagoba, after which they are recognized as a full-fledged member of the clan.

55. Ans : D

Andhrula Sanghika Charitra - Suravaram Prathapara Reddy

Compilation of Kavyalankara - Suryanarayana Shastri

Literary Steps - Diwakarla Venkatavadhani

Salivahana Gathasaptasatisaram - Rallapalli Ananthakrishna Shastri

Village Words, Women's Mythical Songs - Krishna Shastri

Manadeshamu - Devulapalli Ramanuja Rao

56. Ans : C

The Department of Archaeology and Museums has unearthed a coin hoard at the Phanigiri Buddhist site in the Suryapet district (Telangana).

According to the archaeologists, the coins belong to the Ikshvaku period, dated between the 3rd century and the 4th century Common Era.

57. Ans : A

• In 1922, Arige Ramaswamy established Adi Hindu Jathiyonnathi sabha.

- The president was Konda Venkat Swamy and Secretaries—Papaya, Arige Ramaswamy.
- The main aim of this Sabha was to oppose the concept of Shudras / Neecha Janma theory and to establish equality among people.
- In 1927, it was changed as Adi Hindu
- Mahasabha.
- In 1931, he established Arundhati Mahasabha.
- On 1st June, 1931 he conducted the Arundatiya conference in Reddy hostel of Nizam State.
- In 1935, he contested on behalf of Adi Hindu Social Service league and was elected as the 1st Dalit Councillor in Hyderabad Municipal Corporation.

58. Ans : C

Rajasimha Style: It belongs to the period of 'Second Narasimhavarma'. Temples were built by mixing brick, stone and lime. The shore temple (Shivalayam) in Mahabalipuram was built with brick, stone and lime. Shivalingas, Dakshinamurthy and Nataraja idols are beautifully carved on its walls. There are statues of Nandi on the walls. The temple has idols of the Trinity. It is also known as 'Trimurti Koil'.

Pallava Mahendra Varma I wrote 'Mattavilasa Prahasanam' in Sanskrit.

Most Sittanavasal Caves paintings date back to the 9th century AD in the Pandyan period.

59. Answer- A

Family or Kula: All the social units were based on brotherhood. Kula (Family) was the basic social unit and Kulapa was the head of the family.

Women attended assemblies and offered sacrifices. Marriage was common but primitive practices were also continued.

Polyandry seems to have existed and widow remarriage was also known. People married at the age of 16–17, according to scholars, and there is little evidence of child marriage.

60. Ans : A

Basavanna was a 12th-century philosopher, statesman, Kannada poet and a social reformer during the reign of the Kalachuri-dynasty king Bijjala I in Karnataka, India.

Basavanna rejected gender or social discrimination, superstitions and rituals.

He introduced new public institutions such as the Anubhava Mantapa (or, the "hall of spiritual experience"), which welcomed men and women from all socio-economic backgrounds to discuss spiritual and mundane questions of life, in open. Basavanna championed devotional worship that rejected temple worship and rituals led by Brahmins, and replaced it with personalized direct worship of Shiva through practices such as individually worn icons and symbols like a small linga.

Basavanna spread social awareness through his poetry, popularly known as Vachanaas.

61. Ans : B

The rock-cut cave temples in Ellora are in 34 caves, carved in Charanadri hills. Without knowledge of trigonometry, structural engineering, and metallurgy, the Indian architects

could not have created such exquisite edifices.

The patrons of these caves range from the dynasties of Chalukyas to Rashtrakutas. The heterodox sects first set the trend of creating this model of temples. Later, orthodox sects adopted it as a medium of disseminating religious ideologies. These temples were linked to Ajivikas, Jainism, Buddhism, and Brahmanism.

The Ellora caves were designated as a UNESCO World Heritage Site in 1983.

62. Ans : D

The goal of the Home Rule movement was to achieve self-government within the British Empire, on the lines of Irish home rule leagues, by all constitutional means and to educate and organize public opinion in the country towards the attainment of the same. Its purpose was the building up of the complete self-government from village councils through district and Municipal Boards and provincial Legislative Assemblies to a National Parliament, equal in its powers to the legislative bodies of self-governing colonies.

Tilak's home rule league was formally established in April 1916 at Belgaum whereas Besant's league was started in September 1916 in Madras. However, both the organizations had common aims and worked in close correspondence. Tilak's League was to work in Maharashtra, (excluding Bombay city), Karnataka, the Central Provinces and Berar, and Annie Besant's League was given charge of the rest of India.

Prominent leaders such as Motilal Nehru, Jawaharlal Nehru, Bhulabhai Desai, Chittaranjan Das, K.M. Munshi, and Muhammad Ali Jinnah joined the Home Rule agitation. However, Anglo-Indians, most of the Muslims and non-brahmins from the South did not join as they felt Home Rule would mean the rule of the Hindu majority, and that too mainly by the high caste. But Brahmins actively participated in the movement.

63. ans : A

Mooknayak, the first newspaper of Babasaheb Ambedkar, was a fortnightly newspaper he started in 1920 with the patronage of his mentor, Shahuji Maharaj. Ambedkar's aim in launching this journal was to put forward his own point of view on matters such as Swaraj, the education of the 'untouchables', and the evils of untouchability, which had hitherto not found due representation in mainstream Hindi journals.

1915, Annie Besant had launched a campaign to demand self-government for India after the First World War on the lines of the white colonies. She campaigned through her newspapers, New India and Commonweal.

Young India, a weekly journal, was published by Mahatma Gandhi from 1919 to 1931 to propagate his ideology of Satyagraha and non-violence.

Shyamji Krishna Verma, founder of the India House organisation in London, began to produce and edit *The Indian Sociologist* in January 1905.

64. Ans : D

Recently, archaeologists from Kerala University unearthed a 5,200-year old Harappan settlement at Padta Bet, around 1.5 km away, near Juna Khatiya, an Early Harappan necropolis, in Kutch district, Gujarat.

65. Ans : D

The Pala period (750 A.D. to the middle of the 12th century) witnessed the last great phase of Buddhism and of the Buddhist art in India. The Buddhist monasteries (mahaviharas) of Nalanda, Odantapuri, Vikramsila and Somarupa were great centres of Buddhist learning and art.

66. Ans : D

All India Khilafat Conference held in Delhi in November 1919; a call was made for the boycott of British goods. The Khilafat leaders also clearly spelt out that unless peace terms after the War were favourable to Turkey, they would stop all cooperation with the Government.

Gandhi, who was the president of the All-India Khilafat Committee, saw in the issue a platform from which mass and united noncooperation could be declared against the Government.

67. Ans : C

Ravidas, or Raidas, was an Indian mystic poet-saint of the Bhakti movement and founder of the Ravidassia religion during the 15th to 16th century CE.

Meera Bai, a revered figure in Hindu spiritualism, is said to have considered Guru Ravidas as her spiritual Guru.

His devotional songs made an instant impact on the Bhakti Movement and around 41 of his poems were included in 'Guru Granth Sahib', the religious text of the Sikhs.

68. Ans: C

IAS STUDY CIRCLE

69. ANS :D

A Super Moon and a Total Lunar Eclipse occurring at the same time is called a Super Blood Wolf Moon.

A Super Moon and a Lunar Eclipse happen at the same time and it is called a Super Blood Moon.

A lunar eclipse occurs only on a full moon.

A Super Moon is when the Moon comes closer to the Earth than perigee in its orbit.

70. ANS : D

Because the Sial layer is lighter than the Sima layer, the continents appear to be floating on the ocean.

Crust and Upper mantle together are called Asmavarana or Shilavarana.

Earth's average density is 5.52

71. ANS:C

72. ANS: B

The Appalachian Mountains in North America are the oldest rugged mountains.

73. ANS: A

Barcans are sand dunes formed in the crescent moon shape due to wind erosion. Terrarosa is a landform in which the soil's chemistry has changed due to the movement of underground water, resulting in thickening in some places and thinning in others. Sand, alluvial gravel, sand spit, etc. are formed by the sea waves.

74. ANS: B

Brahmaputra river is called red river.
Brahmaputra River flows through 2 states (Arunachal Pradesh, Assam) in India.

75. ANS: B

Rajasthan Canal receives water from Ravi, Beas and Sutlej.
The states to benefit from this canal are - Rajasthan, Punjab, Haryana.
The total length of this canal is 468 km.

76. ANS: C

Satpura mountain range is spread between Narmada and Tapti rivers
A mountain range located between the rivers Tapti and Penganga - Ajanta Hills
The mountains located between the rivers Bhima and Krishna - the Mahadev mountains.

77. ANS: B

78. ANS: B

Indira Sagar, the largest generating capacity hydroelectric power plant in the country, is located on the Narmada River in Madhya Pradesh. Capacity: 1000 Mega Watts.

79. Ans: D

80. Ans: D

Manjira River enters Telangana State in Sangareddy District and joins Godavari River in Nizamabad District.

Dindi River is also known as Meenambaram River.

The Maneru tributary joins the Godavari on the right side.

81. ANS: B

According to the IFSR-2021 report, the state that registered the second highest increase in forest area in India with 632 sq.km.- Telangana.

The Food and Agriculture Organization has recognized the city of Hyderabad as the Tree City of the World for 2020 and 2021.

82. ANS: D

- Rural sex ratio - 999
- Urban Sex Ratio - 970
- Child Sex Ratio- 932

83. Ans: A

IAS STUDY CIRCLE

Worlds - 95%
Komuram Bhim - 15%

84. Ans : B

Honourable Chief Minister Shri A Revanth Reddy launched the Cheyutha scheme to provide free medical and healthcare up to Rs 10 lakh under the Rajiv Arogyasri initiative. Economically backward sections in the Telangana state will be provided with free corporate medical treatment in all empanelled hospitals.

Under this scheme, each family gets Rs. 10 lakh financial coverage for medical treatment. It is estimated that 90.10 lakh families below the poverty line will benefit from this scheme. 1,672 different medical packages along with 21 specialty services for patients with physical ailments are also available under this scheme.

Monthly pension of Rs. 4000 for various beneficiaries, including widows, single women, old people, beedi workers, stone cutters, handloom workers, disabled individuals, dialysis patients, filaria patients, and AIDS patients.

Accidental insurance of up to Rs. 5 lakh for cab, auto, and food delivery drivers.

85. Ans : D

Mahalakshmi Scheme Telangana is a women empowerment scheme that aims to provide

1.. financial assistance of 2500 Rs for women of Telangana State who are the heads of their families.

2. gas cylinders at 500 Rs

3. Free RTC bus travel across Telangana.

The Mahalakshmi Scheme offers inclusive benefits without imposing any religious restrictions. Eligibility extends to women from BPL card families, allowing them to access the scheme's advantages.

86. Ans : A

Telangana's Chief Minister, Revanth Reddy, accelerates welfare scheme implementations, notably the Gruha Jyothi Scheme, set to launch in February.

Implementation details reveal that BPL cardholders will receive 200 free units from February, exempting qualifying households from electricity charges within the threshold.

87. Ans :C

MAHA LAKSHMI SCHEME Free travel for girls and women of all age groups and transgenders who are domiciled in Telangana State You can freely travel in Telangana State Road Transport Corporation-run buses, Palle Velugu and Express buses, city ordinary buses, and city metro buses of TSRTC within Telangana State.

The following guidelines are prescribed by the Telangana TSRTC for the implementation of MAHA LAKSHMI SCHEME.

* The scheme is for the benefit of girls and women of all age groups and transgender persons who are domiciled in Telangana.

* They can travel anywhere within the borders of Telangana State in Palle Velugu and Express buses, with effect from December 9, 2023 A.N.

- * Inter-state Express and Palle Velugu buses will be free up to the borders of Telangana State.
- * The Government of Telangana will reimburse the expenditure to TSRTC for charitable purposes, which will be collected based on the actual distance travelled by women passengers.

88. Ans : C

The World Economic Forum (WEF) and Telangana government are establishing the 19th Center of the WEF's Fourth Industrial Revolution Network (4IR) in Hyderabad, slated for launch in February 2024. It will be the world's first thematic center dedicated to health tech and life sciences, solidifying a strategic partnership between Telangana and WEF. The center aims to enhance healthcare technology, aligning with the broader vision of both entities. The launch during BioAsia 2024 positions Hyderabad as a global healthcare hub, emphasising collaboration for improved living standards and global recognition for Telangana in the 4IR network.

89. Ans : A

The Department of Science and Technology and T-Hub jointly inaugurated the Machine Learning and Artificial Intelligence Technology Hub (MATH) in Hyderabad. MATH seeks to expedite AI innovation, promote job growth, and cultivate a favourable environment for AI and ML startups. The initiative aims to create 500 AI-related jobs by 2025 and support 150 AI and ML startups yearly, offering crucial resources and mentorship to foster their development.

90. Ans : D

The Telangana life sciences industry's vision for 2030 is "to become one of the top life sciences clusters in Asia by leading innovation-driven and tech-enabled growth, and leveraging latent domestic demand". This vision was formulated after detailed discussions with thought leaders from the industry, investors, academia, advisors, the state government and other non-governmental entities. To make this vision a reality, the state must attain USD 50 billion in cluster revenues, become Asia's pre-eminent innovation destination and follow the "Telangana for Telangana first" motto.

91. Ans: D

The new Information and Communication Technology Policy for 2021-26:

- The IT sector aims to create 10 lakh jobs by 2026 and generate annual exports of Rs.3 lakh crore.
- Encouragement for manufacturing of electronic appliances, mobiles, electric vehicles, storage energy systems, IT hardware, telecom equipment, semiconductor manufacturing, medical devices, automotive, defense products, electronics components.
- Aiming to attract investments of Rs.10 thousand crores through more than 8 thousand start-ups. Setting up a startup fund with Rs.1,300 crore and a field innovation fund with Rs.100 crore.

-Training of locals in IT skills. Skill training for at least 80 percent. Arrangements to train 50 thousand students annually.

-Making citizen services available through 100% online. Providing more than a thousand government services through mobile phones.

To deliver 100 percent internet access to government offices in both urban and rural regions by 2026 by deploying 5G services throughout the state via TFiber.

Creating an environment of innovation in the districts through five regional centres.

Achieving at least 5 percent IT and IT-based exports from secondary and tertiary cities.

92. Ans : D

Chief Minister [A Revanth Reddy](#) launched the Rythu Nestham digital programme virtually from the Dr BR Ambedkar Telangana State Secretariat here on Wednesday. The programme is aimed at connecting farmers through video conference facilities at the Rythu Vedikas and addressing field-level issues on agriculture with the support of agricultural scientists, officials and experts.

The State government initiated the programme with an outlay of Rs 97 crore for the installation of video conference units in 2,601 [Rythu Vedikas](#) in the next three years.

93. Ans : B

Narayanpet – Kodangal Lift Irrigation Scheme:

The Narayanpet – Kodangal Lift Irrigation Scheme is designed to irrigate a vast expanse of 1,00,000 acres across the targeted constituencies.

94. Ans : B

Over 500 foreign delegates representing 28 countries will take part in the Global Rice Summit that will be organised jointly by the Government of Telangana and the International Commodity Institute, USA here from June 4 to 6.

The participants will include scientists, representatives of business organizations, exporters, importers, academicians, entrepreneurs from the farm sector and those dealing with rice related products and representatives of start-up companies.

The main objective of the rice conference is to create demand for the rice and rice products grown in Telangana by introducing them to people world over. It is also intended to provide marketing facilities to safeguard the interests of the State's farmers.

95. Ans : C

Telangana became the first State in the country to introduce a Cool Roof Policy 2023-2028, aimed at making the State thermally comfortable, heat resilient and to cut down energy consumption. The policy also aims to save 600 million units of power through the reduced demand for air-conditioning by 2028-29.

The Cool Roof programme is now mandatory for all government, government-owned, non-residential and commercial buildings irrespective of the site area or built up area.

Occupancy certificates will be issued only after ensuring compliance with the policy.

The cool roof policy will be monitored by the municipal and urban development departments. GHMC, HMDA and DTCP will act as nodal agencies to implement this policy. Electricity, R&B, Housing Department, Urban Local Bodies, Real Estate

Associations, ASK, Triple IT, Natural Resources Council (NRDC) etc. will be involved in this. These are coordinated by the TSBpass team.

For residential buildings that have plot area of 600 square yards and above, cool roof application is mandatory. For buildings that have plot area of less than 600 square yards, it is optional or voluntary.

96. Ans : D

The National Action for Mechanised Sanitation Ecosystem or the NAMASTE Scheme is a testament to the Government's human-centric approach where no sanitation workers have to manually engage in the hazardous task of sewer and septic tank cleaning operations. Jointly initiated by the Ministry of Social Justice and Empowerment and the Ministry of Housing and Urban Affairs, the NAMASTE scheme will be implemented by the National Safai Karamcharis Finance and Development Corporation (NSKFDC) for a period of three years from FY 2023-24 to FY 2025-26, with a budget allocation of 349.73 crores.

97. Ans : C

To ensure effective enforcement of the provisions of the Child Labour Act and smooth implementation of the National Child Labour Project (NCLP) Scheme a separate online portal Platform for Effective Enforcement for No Child Labour (PENCIL) has been launched.

The Portal connects Central Government to State Government(s), District(s), all Project Societies and the General public. Further, online complaints regarding child labour can also be filed by anybody on the Pencil Portal.

98. Ans : B

Pradhan Mantri Janjati Adivasi Nyaya Maha Abhiyan (PM-JANMAN)

The Union Cabinet has recently approved Pradhan Mantri Janjati Adivasi Nyaya Maha Abhiyan (PM JANMAN) that focuses on 11 critical interventions for PVGT.

* The PM-JANMAN will focus on 11 critical interventions through nine ministries, including

the Ministry of Tribal Affairs. It aids to ensure last-mile welfare scheme delivery.

* 75 communities located in 18 states and the Union Territory of Andaman and Nicobar Islands have been categorised as Particularly Vulnerable Tribal Groups (PVTGs).

* The scheme aims to provide pucca houses, piped water supply and roads for PVGT.

* The basic facilities includes Road and telecom connectivity, electricity, safe housing, clean

drinking water and sanitation, improved access to education, health and nutrition and sustainable livelihood opportunities.

* The Ministry of Ayush will set up Ayush Wellness Centre as per existing norms and Ayush

facilities will be extended to PVTG habitations through mobile medical units.

* The Ministry of Skill Development and Entrepreneurship will facilitate skill and vocational training in PVTG habitations, multi-purpose centres and hostels as per suitable skills of these communities.

99. Ans : C

Jajmani System

The term Jajmani System was introduced into the Indian social anthropology by William Wiser (1937) through his pioneering work, 'The Hindu Jajmani System'. In his study of a village in Uttar Pradesh, he discovered how different castes interacted with one another in the production and exchange of goods and services. It was found that, with some variations, this system existed throughout India.

Based on the agricultural system of production and distribution of goods and services, Jajmani system is the link between the landowning high caste groups and occupational castes. It could be said that the Jajmani system is a system of distribution whereby high caste land owning families are provided services by various lower castes such as carpenter, barber, sweeper, etc.

It is a system of economic, social and ritual ties between different caste groups in the village. Under this system there are patrons and service castes. Since caste has a traditional association with an occupation, the castes are interdependent on each other for securing multiple services.

100. Ans : C

In April 2024, the Allahabad High Court observed that 'kanyadaan' isn't mandatory for solemnisation of marriage under The Hindu Marriage Act 1955. The Court emphasised on 'Saptapadi' (seven steps or saat pheras) as marriage's fundamental ritual as per section 7 of Hindu Marriage Act, 1955.

101. Ans : B

The relentless efforts of a Parsi reformer, B.M. Malabari, were rewarded by the enactment of the Age of Consent Act (1891) which forbade the marriage of girls below 12.

102. Ans : D

Vetti system:

- Vetti system means extracting the agricultural & domestic services from an individual forcibly without any remuneration and exploiting their lives.
- Vetti means forced labor.
- The Nizam government has identified some sections of people as Baluthadars.
- They were given Balutha inam lands. Baluthadars used to serve the villagers.
- Gradually Baluthadars lost their lands due to the evil attitude of the landlords. But they remained as forced labourers.

M.S.Rajalingam in his autobiography has described the conditions of Vetti and their vulnerable lives.

In 1911, Nizam Osman Ali Khan abolished the Vetti and Bhegar systems.

• The 1st Dalit Story "Vetti Madiga" in Telugu literature was written by Bhagya Reddy Varma.

- 1st, 6th and 7th Andhra Mahasabha have passed resolutions for abolition of Vetti.

103. Ans : A

Bhagya Reddy Varma formed an organization called 'Jagan Mitra Mandali' in 1906. Members of this organization participate in many service activities. In 1925, they served the patients when there was a plague in Hyderabad. Bhagya Reddy Varma Swastik Dal was established in 1915. Members of this organization participate in many service activities. He also established organizations like Adi Hindu Volunteer Force and Devadasi Nirmulana Sangam. By 1911, Jagan's Mitra Mandali became Manya Sangam. It worked for prevention of child marriages, eradication of social evils like Devadasi and Jogini. Bhagya Reddy Varma with the help of Dharmaveera Vaman Naik, Panduranga Joshi and Madapati Hanumantha Rao established a Hindu crematorium at Amberpet.

104. Ans : B

The Adapapa system in Telangana refers to a unique traditional practice of resolving disputes among the Lambada tribal community. Adapapa, which translates to "sitting under a tree," involves a gathering of community members under a tree where disputes are discussed and resolved through consensus-building and mediation.

105. Ans : A

Union Minister of Minority Affairs shared information about the Prime Minister's New 15 Point Programme for the Welfare of Minorities (PM's New 15 PP).

PM's New 15 PP is an overarching programme covering various schemes/initiatives of the participating Ministries/Departments and is implemented throughout the country.

The programme has the following broad objectives: 1. Enhancing opportunities for education;

2. Ensuring an equitable share for minorities in economic activities and employment, through existing and new schemes, enhanced credit support for self-employment, and recruitment to State and Central Government jobs.

3. Improving the conditions of living of minorities by ensuring an appropriate share for them in infrastructure development schemes;

4. Prevention and control of communal disharmony and violence should be earmarked for minorities.

106. Ans : A

The government approved the proposal of Ministry of Home Affairs of continuation of implementation of Umbrella Scheme on 'Safety of Women' at a total cost of Rs. 1179.72 crore during the period from 2021-22 to 2025-26.

Safety of Women in India:

Safety of Women in a country is an outcome of several factors like stringent deterrence through strict laws, effective delivery of justice, redressal of complaints in a timely manner and easily accessible institutional support structures to the victims.

Projects under the Umbrella Scheme for "Safety of Women":

* 112 Emergency Response Support System (ERSS) 2.0.

* Upgradation of Central Forensic Sciences laboratories, including setting up of National Forensic Data Centre.

* Strengthening of DNA Analysis, Cyber Forensic capacities in State Forensic Science Laboratories (FSLs).

* Cyber Crime Prevention against Women and Children.

- * Capacity building and training of investigators and prosecutors in handling sexual assault cases against women and children.
- * Women Help Desk & Anti-human Trafficking Units.

107. Ans : D

Marriage by negotiation (diku andi) is common among them. However, other types of marriages like marriage by capture (apartipi), love marriage (raji khusi), and marriage by probation (anadar) are practiced. Like other tribes, junior levirate and sororate are also practiced in Ho society.

108. Ans. B

Karamchedu massacre refers to an incident that occurred in Karamchedu, Bapatla district of Andhra Pradesh on 17 July 1985, where brutality by Kamma landlords against Madigas (Dalits) resulted in the killing of six Madigas and grievous injuries to many others. Three Madiga women were raped. Hundreds of Madigas in the village were displaced from their home after their houses were burnt and looted.

109. Ans: C

110. Ans : C

The government had set up the Prime Minister's Citizen Assistance and Relief in Emergency Situations Fund (PM-CARES Fund) to deal with any kind of emergency or distress situation like posed by the Covid-19 pandemic.

Children who have lost both parents or their lone surviving parent or their legal guardian or adoptive parent due to COVID-19 are the beneficiaries.

The Fund is a public charitable trust with the Prime Minister as its Chairman. Other Members include Defence Minister, Home Minister and, Finance Minister are ex-officio Trustees of the Fund.

The Fund enables micro-donations as a result of which a large number of people will be able to contribute with the smallest of denominations. It will strengthen disaster management capacities and encourage research on protecting citizens.

Contribution to PM - CARES Fund Qualifies as CSR (Corporate Social Responsibility) Expenditure.

The fund consists entirely of voluntary contributions from individuals/organizations and does not get any budgetary support.

The contributions to the Fund can be from any individuals or any organizations including companies, other charitable institutions, associations, etc. Donations to the Fund would qualify for 80G benefits for 100% exemption under the Income Tax Act, 1961 and will also qualify to be counted as Corporate Social Responsibility (CSR) expenditure under the Companies Act, 2013.

111. Ans: A

The objective of SMILE-75 is to make our cities, towns, and municipal areas begging-free and to develop a strategy for comprehensive rehabilitation of the persons engaged in the act of begging through the coordinated action of various stakeholders. The Ministry of Social Justice and Empowerment understands the important role of local

urban bodies, civil society organizations, and non-government organisations to address this persisting social issue through concerted efforts.

112. Ans : B

PM Vishwakarma:

The main objective of this scheme is to promote the succession of guru-disciples and strengthen the family-based professions of artisans who work using traditional tools and hands, the government said. Another key objective behind this scheme is to increase the quality of products made by handicraftsmen and artisans and connect them with the domestic and global markets, it announced.

Objectives

- * To enable recognition of artisans and craftspeople as Vishwakarmas and to provide skill upgradation.
- * To provide a platform for brand promotion and market linkages to help them access new opportunities for growth.
- * To provide incentives for digital transactions

Scheme will be conjointly implemented by the Union Ministry of MSME, Skill Development and Finance.

Under the scheme, the Vishwakarma workers will be registered for free through Common Services Centres using the biometric-based PM Vishwakarma portal.

113. Ans : D

National Commission for Protection of Child Rights (hereinafter referred to as the Commission) is a statutory body constituted under Section 3 of the Commission for Protection of Child Rights (CPCR) Act, 2005 to protect the child rights and other related matters in the Country. The Commission is further mandated to monitor the proper and effective implementation of Protection of Children from Sexual Offences (POCSO) Act, 2012; Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, 2015 and Right to Free and Compulsory Education (RTE) Act, 2009. In one of the functions laid down under Section 13 of the CPCR Act, 2005, the Commission has been assigned with the function to examine and review the safeguards provided by or under any law for the time being in force for the protection of child rights and recommend measures for their effective implementation. The Commission also has the powers of Civil Court trying a suit under Section 14 of CPCR Act, 2005 and Code of Civil Procedure, 1908.

114. Ans: C

The Maternity Benefit Act 2017 amended the Maternity Benefit Act 1961. The amendment increases the duration of paid maternity leave available for women employees from the existing 12 weeks to 26 weeks thereby giving more time cushion in times of motherhood along with financial stability.

The Act also introduces provisions for work from home for women improving the work-life balance and ensuring adequate time for parenthood.

It requires companies with at least 50 employees to provide crèche facilities within a prescribed distance making workplaces women-friendly and gender-just.

They should allow the mother 4 crèche visits, daily. The costs of these benefits are to be borne solely by employers.

Women with 2 or more children get reduced entitlements.

Unorganised sector - The Maternity Benefits Act, 2017 does not apply to the unorganised sector although around 93% Indian women workers are in the informal sector.

115. Ans : D

Reasons behind child trafficking

- Sex trade industry and domestic labour
- Minor girls in the age bracket 15-18 years are more vulnerable to trafficking during to these reasons.
- Economic factors
- Poverty, hunger, and lack of work are the main reasons for this.
- Social factors
- The caste and community-based discrimination and unfair treatment in rural areas are also at the root of this problem.
- Other factors
- Externalities such as the COVID-19 pandemic, armed conflict, and climate change further increases vulnerability for children.

116. Ans : D

The Muslim Women (Protection of Rights on Marriage) Act, 2019 criminalizes instant divorce (divorce by pronouncing talaq three times). It provides for imprisonment for a term up to 3 years and fine to the husband who practiced instant Triple Talaq.

Muslim woman, upon whom Talaq was pronounced also granted custody of children and subsistence allowance to be paid by the husband.

The Magistrate may grant bail to the accused. The bail may be granted only after hearing the woman (against whom talaq has been pronounced), and if the Magistrate is satisfied that there are reasonable grounds for granting bail.

Lok Sabha passed the Muslim Women (Protection of Rights on Marriage) Bill, 2019 on 25th July, 2019 and the Rajya Sabha too passed it on 30th July, 2019. After receiving the assent of the President of India, the Muslim Women (Protection of Rights on Marriage) Act, 2019 came into force with retrospective effect from the 19th day of September, 2018 giving continued effect to the first Ordinance promulgated on 19th September, 2018.

117. Ans : B

A is to the North of D and to the East of E. B is to the SouthEast of E and SouthWest of A. The above data can be represented as follows:

E — A

—B D

F is not sitting to the West of B. Hence, F must be to the North of B, and C to the West of B. Hence, the final arrangement will be:

E F A

C B D

Therefore, B is sitting in between C and D.

118. Ans : B

The pattern is: $R1 + R3 - R2 = R4$

$$16 + 20 - 8 = 28$$

$$18 + 16 - 9 = 25$$

$$22 + 10 - 10 = 22$$

$$26 + 11 - 13 = 24$$

Hence, option (b) is the correct answer

119. Ans: A

Minimum value of their age sum = $50 \times 6 = 300$, and maximum value $85 \times 6 = 510$; Notice that the only squares between 300 and 510 are 324, 361, 400, 441, 484, and of these 361 is square of a prime number 19. Hence, the sum of their age is 361 only.

120. Ans : B

121. Ans : B

Q is happier than P, but not as happy as R or S. So, $R/S > Q > P$

R is the happiest. So, the arrangement in decreasing order of happiness is: $R > S > Q > P$

R is richer than Q, but not richer than P. So, $P > R > Q$

S is the richest. So, the arrangement in decreasing order of richness is: $S > P > R > Q$

Thus, P is the second richest person and S is the second happiest person.

122. D

123. Ans : D

Solution:

$$3 \times 2 + 1 = 7$$

$$7 \times 3 - 1 = 20$$

$$20 \times 4 + 1 = 81$$

$$81 \times 5 - 1 = 404$$

So, the value of X is

$$404 \times 6 + 1 = 2425$$

124. Ans: C

If yesterday were tomorrow, then today would be Friday. So, day before yesterday was Friday. So, today is a Sunday.

125. Ans : C

Given Series: A, P, E, S, I, Y, O, H, ?, ?

The series given above consists of two series:

First series: A, E, I, O, ?

In this series, vowels are written in ascending order. So, the next term will be U.

Second series: P, S, Y, H, ? $P + 3 = S$

$$S + 6 = Y$$

$$Y + 9 = H$$

R.C.REDDY
IAS STUDY CIRCLE

$$? = H + 12 = T$$

Thus, missing letters are U and T.

126. Ans : B

Palmyra < Date palm; Date palm < Queen palm; Queen palm > Caryota

After combining first two statements, we get: Palmyra < Date palm < Queen palm and Caryota < Queen palm

Position of Caryota is not certain but it is lesser than Queen palm for sure, so it can be at any place below Queen palm.

Of the given options, only option (B), i.e. Palmyra < Queen palm, is definitely always true.

127. Ans : C

Explanation:

LCM of 20,40,60 =120

they will meet again at starting point after 120 mins

A will complete $120/20=6$ rounds

B will complete $120/40=3$ rounds

C will complete $120/60=2$ rounds

they have completed 11 rounds when they meet first time they will complete 33 rounds when they meet third time

128. Ans : B

129. Ans : B

130. Ans : D

131. Ans: D

132. Ans : D

133. Ans: D

134. Ans : A

135. Ans: D

Code according to alphabets using A=1, B=2, C=3.... so on, and if the alphabet has two digits code then multiply digits.

136. Ans: C

Let total marks be $100x$

Then, $30/100x + 21 = 45/100x - 39$

$0.30x + 21 = 0.45x - 39$

$0.15x = 60$

$x = 400$

Passing marks = $30/100 \times 400 + 21 = 30 \times 4 + 21 = 141$.

137. Ans: D

137. Ans: D

R.C. REDDY
IAS STUDY CIRCLE

138. Ans : D

139. Ans : C

Correct Answer: Option C

'Debiletate' is the incorrect misspelt word here; the correct spelling is 'Debilitate'.

All the other words are spelt correctly.

Deliberate means done consciously and intentionally.

Desperate means eager.

Debilitate means to weaken.

Demonstrate means to show or explain.

140. Ans : A

The given sentence is in direct speech; we need to change it to indirect. In case of interrogative sentences yes/no answer type, commas and inverted commas are replaced with if/whether.

Reporting verb (said to) is changed to asked/enquired. Also, to change the interrogative to assertive/simple sentence,

When object is missing, then 'second person pronoun' in reported speech (you) is changed to I/We/he/she/they etc. (i.e. first or third person)

So, 'you' changes to 'he' as per 'Ritika'.

'Will' changes to 'would'.

The indirect form is ' -Ritika asked if he would entertain the idea of protesting against the minister.'

141. Ans: C

Explanation: The correct phrasing should be "Four of the earliest civilizations." The error is in the placement of the article "the."

142. Ans: D

Explanation :

Option (D) is correctly spelled, while the others contain spelling errors.

143. Ans : B

144. Ans : A

145. Ans : C

146. Ans : B

147. Ans : D

148. Ans : C

149. Ans : D

150. Ans : B

IAS STUDY CIRCLE

TSPSC GROUP-II SERVICES (2024 Notification)

MAINS TEST

GRAND TEST-1

Telugu Key

1. జ: ఎ. Men5CV టీకా

మెనింజైటిస్‌కు వ్యతిరేకంగా కొత్త వ్యాక్సిన్‌ను (మెన్5సివి అని పిలుస్తారు) విడుదల చేసిన ప్రపంచంలో 1వ దేశంగా సైజీరియా అవతరించింది. ఇది మెనింగోకాకస్ బ్యాక్టీరియా యొక్క 5 జాతుల (ఎ, సి, డబ్ల్యు, వై మరియు ఎక్స్) నుండి ప్రజలను రక్షిస్తుంది. దీనిని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (WHO) సిఫార్సు చేసింది.

టీకా మరియు అత్యవసర టీకా కార్యకలాపాలు Gavi (ది వ్యాక్సిన్ అలయన్స్) డ్వారా నిధులు సమకూరుస్తాయి. బాక్టీరియల్ మెనింజైటిస్ ఆఫ్టికాలో గణనీయమైన ముప్పును కలిగిస్తుంది, ముఖ్యంగా "ఆఫ్టికన్ మెనింజైటిస్ టెల్డ్"లో సైజీరియాతో సహా 26 దేశాలు ఉన్నాయి.

2. జ: సి

భౌగోళిక సూచిక (GI) ట్యాగ్ అనేది సహజమైన లేదా మానవ నిర్మితమైన హాటి మూలం ఆధారంగా ప్రత్యేకమైన ఉత్పత్తులను గుర్తించే దృవీకరణ. భారతదేశం ఈ ప్రయోజనం కోసం వస్తువుల భౌగోళిక సూచికల (రిజిస్ట్రేషన్ మరియు రక్షణ) చట్టం 1999ని రూపొందించింది.

ప్రత్యేకమైన హస్తకళ మరియు చారిత్రక ప్రాముఖ్యతకు ప్రసిద్ధి చెందిన లాక్ బ్యాంగిల్స్ భౌగోళిక సూచిక (GI) ట్యాగ్‌ను పొందాయి. హైదరాబాద్ లాక్ బ్యాంగిల్స్ అనేది సహజమైన రెసిన్‌తో తయారు చేయబడిన మరియు రంగురంగుల రాళ్ళు మరియు పూసలతో అలంకరించబడిన ఆభరణాల యొక్క సాంప్రదాయ రూపం.

నరసాపూర్ క్రోచెట్ లేస్

నరసాపూర్ క్రోచెట్ లేస్ క్రాఫ్ట్‌కు భౌగోళిక సూచిక ట్యాగ్ లభించింది. భౌగోళిక పరిమితులు - పశ్చిమ గోదావరిలో 19 మండలాలు మరియు గోదావరి ప్రాంతంలోని డా. బి.ఆర్. అంబేద్కర్ కోనసీమ జిల్లాలు. ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని నర్సాపూర్‌లో ఉద్భవించింది.

అస్సాంలోని మజులీ డాని ముసుగులు తయారు చేయడం మరియు మాన్యుస్క్రిప్ట్ పెయింటింగ్ కోసం ప్రతిష్టాత్మకమైన భౌగోళిక సూచిక (GI) ట్యాగ్‌ని పొందింది. మజులీ యొక్క ముఖ శిల్పా అనేది సాంప్రదాయ చేతితో తయారు చేసిన ముసుగులు.

మధ్యప్రదేశ్‌లోని రత్నామ్ జిల్లాలోని రియాహాస్ గ్రామం పేరుతో ఉన్న రత్నామ్ రియాహాస్ లాహూస్ (వెల్లుల్లి) రకం కూడా జిఐ ట్యాగ్‌తో పాటు అంబాజీ వైట్ మార్బుల్ GI ట్యాగ్‌ను పొందింది

త్రిపుర రిసా టెక్స్టైల్, హైదరాబాద్ లాక్ బ్యాంగిల్స్, అస్సాంకు చెందిన మజులీ మాస్క్ మరియు అస్సాం మజులీ మాన్యుస్క్రిప్ట్ పెయింటింగ్ GI ట్యాగ్‌ను పొందిన ఇతర ఉత్పత్తులు.

3. జ: సి

సెలా టన్నెల్

సెలా టన్నెల్ను సముద్ర మట్టానికి 13 వేల అడుగుల ఎత్తులో పర్వతాల మధ్య దీన్ని నిర్మించారు.

ఇది 13,000 అడుగుల ఎత్తులో ఉన్న ప్రపంచంలోనే అతి పొడవైన రెండు వరుసల రహదారి సొరంగం. ఇది అరుణాచల్ ప్రదేశ్లోని వెస్ట్ కమెంగ్ జిల్లాలో ఉంది. ఇది అస్సాంలోని తేజ్పూర్తో, అరుణాచల్ ప్రదేశ్లోని తహాంగ్తో కలుపుతుంది. దీనిని ప్రాజెక్ట్ వల్కాక్ ఆధ్వర్యంలోని బోర్డర్ రోడ్స్ ఆర్గనైజేషన్ (BRO) నిర్మించింది మరియు టన్నెల్ నిర్మాణం ఏప్రిల్ 1, 2019 న ప్రారంభమైంది.

సెలా టన్నెల్ కొత్త ఆస్ట్రేలియన్ టన్నెలింగ్ పద్ధతిని ఉపయోగించి నిర్మించబడింది మరియు అత్యున్నత ప్రమాణాల బద్దతా లక్షణాలను కలిగి ఉంది.

4. జ: డి

పాండవుల గుట్ట: ఇది హిమాలయ కొండల కంటే పురాతనమైన భౌగోళిక అద్భుతం. ఇది తెలంగాణలోని జయశంకర్ భూపాలపల్లి జిల్లాలో ఉంది. ఇది మొదటిసారిగా 1990లో కనుగొనబడింది. ఇది మెసోలిథిక్ నుండి మధ్యయుగ కాలం వరకు అనేక ప్రదేశాలను ప్రదర్శిస్తుంది. చరిత్రపూర్వ మానవుని లాతి కళ గోడలు మరియు గుహల పైకప్పులు, లాక్ పెల్లర్లు మరియు వివిక్త బండలాళ్లపై గుర్తించబడింది.

జియోహెరిటేజ్ సైట్లు అనేవి అరుదైన మరియు ప్రత్యేకమైన భౌగోళిక మరియు భూరూప శాస్త్ర ప్రాముఖ్యత కలిగిన ప్రదేశాలు. ఇవి గుహలు, జాతీయ మరియు అంతర్జాతీయ ఆసక్తిని కలిగి ఉన్న సహజ శిలా శిల్పాలతో సహా జియోమార్ఫోలాజికల్, మినరలాజికల్, పెట్రోలాజికల్, పాలియోంటాలజికల్ మరియు స్ట్రాటిగ్రాఫిక్ ప్రాముఖ్యతను కలిగి ఉంటాయి.

5. జ: ఎ

అంకసముద్రం బర్డ్ పరిరక్షణ రిజర్వ్: ఇది కల్హాటకలోని మానవ నిర్మిత గ్రామ నీటిపారుదల ట్యాంక్. ఇది పెయింటెడ్ స్టోర్కి మరియు బ్లాక్-హెడ్డ్ ఐబిస్ యొక్క బయోజియోగ్రాఫిక్ జనాభాలో 1% కంటే ఎక్కువ మద్దతు ఇస్తుంది. అఘనాశిని ఈస్ట్యూరీ: ఇది కల్హాటకలోని అరేబియా సముద్రంతో అఘనాశిని నది సంగమం వద్ద ఏర్పడింది మరియు ఈస్ట్యూరైన్ వరి పొలాలలో (స్ట్రానికంగా గజ్జి వరి పొలాలు అని పిలుస్తారు) మరియు 15 నీటి పక్షుల జాతుల జీవ భౌగోళిక జనాభాలో 1% పైగా సాంప్రదాయ చేపల పెంపకానికి మద్దతు ఇస్తుంది.

మగాడి కెరె పరిరక్షణ రిజర్వ్: ఇది కల్హాటకలోని మానవ నిర్మిత చిత్తడి నెల. ఇది దక్షిణ భారతదేశంలో బార్హెడ్ గూస్కు అతిపెద్ద శిలాకాలపు మైదానాలలో ఒకటి మరియు ఇది ఒక ముఖ్యమైన పక్షి ప్రాంతం (IBA) గా గుర్తించబడింది.

లాంగ్వుడ్ షోలా రిజర్వ్ ఫారెస్ట్: ఇది తమిళనాడులో ఉంది మరియు ఈ అటవీ చిత్తడి నేలలు ప్రపంచవ్యాప్తంగా అంతరించిపోతున్న బ్లాక్-చిప్స్ నీలగిరి లాపింగ్ డ్రష్, నీలగిరి బ్లూ రాబిన్ మరియు హాని కలిగించే నీలగిరి వుడ్-పావులానికి ఆహారాలుగా ఉపయోగపడుతున్నాయి.

తండ్రి పెరియార్ వన్యప్రాణుల అభయారణ్యం రామ్సర్ సైట్ కింద ప్రకటించబడలేదు. ఈ ప్రాంతం నీలగిరి ఎలిఫెంట్ రిజర్వ్లో భాగం మరియు ఆచరణీయమైన పులుల జనాభాతో పాటు ఏనుగులు మరియు గౌరీ వంటి శాకాహారులకు నిలయంగా ఉంది.

6. జ: సి

ఇటీవల ప్రఖ్యాత ఉర్దూ కవి గుల్జార్ మరియు సంస్కృత పండితుడు జగద్గురు రాంభట్టాచార్య 58వ జ్ఞానపీఠ అవార్డు గ్రహీతలుగా ఎంపికయ్యారు. జ్ఞానపీఠ అవార్డును సంస్కృతానికి అందించడం ఇది రెండవసారి మరియు ఉర్దూకు ఐదవసారి.

జ్ఞానపీఠ అవార్డును 1944లో స్థాపించారు. ఇది 1961లో స్థాపించబడింది మరియు మొదటి అవార్డు 1965లో అందించబడింది. జ్ఞానపీఠ అవార్డును భారతీయ సాహిత్యానికి చేసిన విశిష్ట సేవలకు ప్రతి సంవత్సరం అందజేస్తారు. రాజ్యాంగబద్ధంగా గుర్తించబడిన ఏదైనా 22 షెడ్యూల్డ్ భాషలలో మరియు 2013 నుండి ఆంగ్లంలో రచయితలకు ఉత్తమ సృజనాత్మక సాహిత్య రచన కోసం ఇది ప్రతి సంవత్సరం ఇవ్వబడుతుంది.

7. జ: బి

గంగా నది డాల్ఫిన్ ను రక్షించడంలో సహాయపడటానికి భారతదేశపు మొట్టమొదటి జాతీయ డాల్ఫిన్ పరిశోధన కేంద్రం (NDRC) పాట్నా బీహార్ లో ప్రారంభించబడింది.

నేషనల్ డాల్ఫిన్ రీసెర్చ్ సెంటర్ (NDRC): డాల్ఫిన్లను హాటి సహజ ఆహారాలలో పరిశీలించడానికి పరిశోధకులకు దీని వ్యూహాత్మక స్థానం చాలా సహాయకారిగా ఉంటుంది. డాల్ఫిన్లు ఎలా ప్రవర్తిస్తాయి, అవి ఏమి తింటాయి మరియు ఎందుకు చనిపోతాయో ఇది అధ్యయనం చేస్తుంది. చేపలు పట్టబప్పుడు డాల్ఫిన్లను ఎలా సురక్షితంగా ఉంచుకోవాలో కూడా ఈ కేంద్రం మత్స్యకారులకు నేర్పుతుంది.

గంగానది డాల్ఫిన్:

గంగా నది డాల్ఫిన్ భారతదేశ జాతీయ జల జంతువు. ఇది వైల్డ్ లైఫ్ (రక్షణ) చట్టం, 1972 ప్రకారం షెడ్యూల్ I జంతువు. ఇది ఇంటర్నేషనల్ యూనియన్ ఫర్ కన్జర్వేషన్ ఆఫ్ నేచర్ (IUCN) డ్యాటా అంతరించిపోతున్న జాతిగా ప్రకటించబడింది. గంగా నది డాల్ఫిన్ ప్రపంచంలోని నాలుగు మంచినీటి డాల్ఫిన్ జాతులలో ఒకటి.

8. జ: ఎ

సంయుక్త సైనిక

"LAMITIYE-2024" జాయింట్ మిలిటరీ ఎక్సర్సైజ్ పదో ఎడిషన్ లో పాల్గొనేందుకు ఇండియన్ ఆర్మీ కంటింజెంట్ సీపెల్స్ కు బయలుదేరింది. ఇది ఇండియన్ ఆర్మీ మరియు సీపెల్స్ డిఫెన్స్ ఫోర్సెస్ (SDF) మధ్య జాయింట్ ఎక్సర్సైజ్.

క్రియోల్ భాషలో 'LAMITIYE 'అంటే 'స్నేహం 'అనేది ద్వైపార్థిక శిక్షణా కార్యక్రమం మరియు 2001 నుండి సీపెల్స్ లో నిర్వహించబడుతోంది.

9. జ: బి

టెండ్రెల్ తాంగ్, థింపుల్ జరిగిన బహిరంగ వేడుకలో ప్రధాన మంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీకి భూటాన్ యొక్క అత్యున్నత పౌర పురస్కారం అయిన ఆర్డర్ ఆఫ్ ద డ్రక్ గ్యాల్యోను భూటాన్ రాజు ప్రధానం చేశారు. ఈ ప్రతిష్టాత్మక అవార్డు పొందిన తొలి విదేశీ నేత ప్రధాని మోదీ.

ఆర్డర్ ఆఫ్ ది డ్రక్ గ్యాల్యో అనేది భూటాన్ యొక్క అత్యంత గౌరవనీయమైన పౌర పురస్కారంగా నిలుస్తుంది, ఇది సమాజానికి అసాధారణమైన సేవలను ప్రదర్శించిన, సేవా విలువలు, సమగ్రత మరియు సాయకత్వ విలువలను కలిగి ఉన్న వ్యక్తుల కోసం ప్రత్యేకించబడింది.

10. జ: బి

భారత వైమానిక దళం క్రీస్టల్ మేజ్ 2 అని పిలవబడే హాయి ప్రయోగ బాలిస్టిక్ క్షిపణిని విజయవంతంగా పరీక్షించడం ద్వారా ఒక ముఖ్యమైన మైలురాయిని సాధించింది.

క్షిపణి 250 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న లక్ష్యాన్ని చేదించగలదు. అండమాన్ మరియు నికోబార్ దీవులలో Su-30 MKI ఫైటర్ జెట్ నుండి ప్రయోగించబడింది.

క్రీస్టల్ మేజ్ 2 క్షిపణి

క్రీస్టల్ మేజ్ 2 అనేది ఇజ్రాయెల్ విస్తరించిన స్టాండ్-ఆఫ్ రేంజ్ గగనతలం-టు-ఉపరితలం క్షిపణి.

ఇది సుదూర-శ్రేణి రాకెట్ల మరియు హాయి రక్షణ వ్యవస్థల వంటి అధిక-విలువ స్థిరమైన మరియు మార్పడగిన లక్ష్యాలను చేదించడానికి రూపొందించబడింది.

కార్గిల్ యుద్ధ సమయంలో ఎదుర్కొన్న పరిస్థితుల మాదిరిగానే GPS-నిలకరించిన పరిసరాలలో క్షిపణి ప్రభావవంతంగా ఉంటుంది.

11. జ: సి

గృహ వినియోగ వ్యయ సర్వే (HCES) 2022-23:

నేషనల్ హంపిల్ సర్వే ఆఫీస్ (NSSO) 10 సంవత్సరాలకు (2011-12లో చివరి సర్వే) పైగా విలామణి తర్వాత HCES 2022-23ని విడుదల చేసింది.

గృహాల ద్వారా వస్తువులు మరియు సేవల వినియోగంపై సమాచారాన్ని సేకరించేందుకు లక్ష్యం రూపొందించబడింది. స్టాటిస్టిక్స్ అండ్ ప్రోగ్రామ్ ఇంఫ్లిమెంటేషన్ మంత్రిత్వ శాఖ (MoSPI) కింద NSSO ద్వారా నిర్వహించబడిన HCESని క్రమం తప్పకుండా నిర్వహిస్తోంది. ప్రారంభంలో, NSSO ప్రతి సంవత్సరం HCES నిర్వహించబడుతుంది (1950-51 నుండి). అయినప్పటికీ, దాని 26వ రౌండ్ నుండి, సర్వే డాటాను ప్రతి 5 సంవత్సరాలకు నిర్వహించబడుతుంది.

1999-2000 నుండి సగటు నెలవారీ తలసరి వినియోగ వ్యయం (MPCE) పెరుగుతోంది. గత సర్వే కంటే ఇది గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో 2.6 రెట్లు మరియు పట్టణ ప్రాంతాల్లో 2.5 రెట్లు పెరిగింది.

లాస్టేజీలో, MPCE సిక్కింలో అత్యధికంగా మరియు దత్తీసగడ్లో అత్యల్పంగా ఉంది. UTలలో MPCE చండీగడ్లో అత్యధికం మరియు లడఖ్లో అత్యల్పంగా ఉంది.

12. జ. సి

NexCAR19 అనేది భారతదేశంలోని మొట్టమొదటి స్వదేశీ CAR T-సెల్ థెరపీ, ఇది క్యాన్సర్కు అద్భుతమైన చికిత్స. ఇది ప్రత్యేకంగా B లింఫోసైట్లకు బయోమార్కర్ అయిన CD19 ప్రోటీన్ను మోసే క్యాన్సర్ కణాలను లక్ష్యంగా చేసుకుంటుంది.

NexCAR19 అభివృద్ధి ఒక దశాబ్దం పాటు సాగిన సహకార ప్రయత్నం. ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ (IIT) బొంబాయి మరియు టాటా మెమోరియల్ సెంటర్ (TMC) పరిశోధకులు కలిసి ఈ థెరపీని రూపొందించారు. అక్టోబర్ 2023లో, భారతదేశ నియంత్రణ సంస్థ, సెంట్రల్ డ్రగ్స్ స్టాండర్డ్ కంట్రోల్ ఆర్గనైజేషన్, NexCAR19ని ఆమోదించింది.

13. జ. ఎ

ఇటీవల, ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ (ఐఐఐఐ) - మద్రాస్ 'అమ్మత్' (ఆర్సెనిక్ మరియు మెటల్ రిమూవల్ బై ఇండియన్ టెక్నాలజీ) అనే సాంకేతికతను అభివృద్ధి చేసింది.

ఇది నీటి నుండి ఆర్సెనిక్ మరియు మెటల్ అయాన్ల తొలగింపు కోసం అభివృద్ధి చేయబడింది. సాంకేతికత నానో-స్కేల్ ఐరన్ ఆక్సైడ్-హైడ్రాక్సైడ్ను ఉపయోగిస్తుంది, ఇది నీటిని ట్యాంక్ పంపినప్పుడు ఆర్సెనిక్ను ఎంపిక చేస్తుంది.

ఈ హాటర్ ప్యూరిఫైయర్ దేశీయ మరియు సమాజ స్థాయిల కోసం అభివృద్ధి చేయబడింది. అలాగే, నీరు మరియు పారిశుధ్యానికి సంబంధించిన అత్యుత్తమ సాంకేతిక పరిజ్ఞానాల పరిశీలన కోసం డ్రింకింగ్ హాటర్ అండ్ శానిటేషన్ డిపార్ట్మెంట్ యొక్క పూర్వపు 'స్టాండింగ్ కమిటీ' సాంకేతికతను సిఫార్సు చేసింది.

14. జ. సి

భారతదేశపు మొట్టమొదటి హైపర్సోనిక్ టెస్ట్ ఫెసిలిటీ నిక్ పేరు 'జిగ్జాండ' IIT కాన్పూర్లో ఇటీవల ఆవిష్కరించబడింది. S2 భారతదేశపు మొట్టమొదటి హైపర్సోనిక్ టెస్ట్ ఫెసిలిటీ, దీనికి జిగ్జాండ అని ముద్దుగా పేరు పెట్టారు. ఈ సౌకర్యం ఐఐఐఐఐ కాన్పూర్లోని హైపర్సోనిక్ ఎక్స్పెరిమెంటల్ ఏరో డైనమిక్స్ ల్యాబ్లో ఉన్న 24-మీటర్ల పొడవు సౌకర్యం.

ఈ అధునాతన హైపర్సోనిక్ టెస్టింగ్ సామర్థ్యం కలిగిన కొన్ని దేశాలలో భారతదేశాన్ని ఉంచడం ఒక పెద్ద విజయం. ఇది 3 నుంచి 10 కిలోమీటర్ల మధ్య విమాన వేగాన్ని ఉత్పత్తి చేయగలదు. వాహనాలు, గ్రహకకలాల ప్రవేశాన్ని, స్క్రామ్జెట్ విమానాలు, బాలిస్టిక్ క్షిపణుల వాతావరణ ప్రవేశ సమయంలో ఉత్పన్నమయ్యే హైపర్సోనిక్ పరిస్థితులను ఇది కల్పిస్తుంది.

15. జ: బి

గుజరాత్ మరియు అస్సాంలలో టాటా గ్రూప్ యొక్క ప్రతిష్టాత్మక సమీకండ్క్టర్ ప్రాజెక్ట్లను భారతదేశం ఆమోదించింది. మూడు ప్రాజెక్ట్లు:

గుజరాత్లోని ధోలేగాల్ సమీకండ్క్టర్ ప్లాంట్: సమీకండ్క్టర్ ప్లాంట్ టాటా గ్రూప్ మరియు తైహాన్ ఫౌండ్రీ పవర్ చిప్ సమీకండ్క్టర్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ కార్పొరేషన్ (PSMC) మధ్య సహకారంతో స్థాపించబడింది.

మొరిగావ్, అస్సాంలో చిప్ అసెంబ్లీ ప్లాంట్: టాటా గ్రూప్ రోజుకు 48 మిలియన్ చిప్లను తయారు చేయగల సామర్థ్యంతో చిప్ అసెంబ్లీ ప్లాంట్ను కూడా ఏర్పాటు చేస్తుంది మరియు ప్రాథమికంగా ఎగుమతి అవసరాలను తీరుస్తుంది.

సనంద్ గుజరాత్లో చిప్ ప్యాకేజింగ్ సదుపాయం: గుజరాత్లోని సనంద్లో చిప్ ప్యాకేజింగ్ సదుపాయాన్ని క్యాబినెట్ ఆమోదించింది.

16. జ: బి

Genie – ఇది Google డ్యూలా స్థాపించబడిన AI మోడల్. ఇది కేవలం టెక్స్ లేదా ఇమేజ్ ప్రాంప్ట్ నుండి ఇంటర్యాక్టివ్ వీడియో గేమ్లను రూపొందించగలదు. గేమ్ మెకానిక్స్పై ఎటువంటి ముందస్తు శిక్షణ లేకుండానే ఇది రూపొందించవచ్చు (అవి తప్పనిసరిగా నియమాలు, అంశాలు మరియు ప్రక్రియలు ఒక ఆట).

హోమోసెస్ ఆటమ్: భారతదేశపు 1వ సెస్టిక్ ట్యాంక్/మ్యాన్హోల్ క్లీనింగ్ రోబోట్. మానవ పారిశుధ్య పద్ధతులను పరిష్కరించి, దానిని రోబోటిక్ పారిశుధ్య పద్ధతులకు మారుస్తుంది. దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో స్వచ్ఛతా అభియాన్ను బలోపేతం చేస్తోంది. ఇది డిస్పార్ట్మెంట్లో ఇంక్యూబేట్ చేయబడిన స్టార్ట్-అప్ డ్యూలా అభివృద్ధి చేయబడింది. IIT మద్రాస్ యొక్క సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ (DST)-టెక్నాలజీ బిజినెస్ ఇంక్యూబేటర్ (TBI).

గర్బిణి-GA2: గర్బిణి స్ట్రీట్ రెండవ మరియు మూడవ తైమాసికంలో పిండం (గర్భభారణ వయస్సు) యొక్క వయస్సును ఖచ్చితంగా నిర్ణయించడానికి భారతదేశ-నిర్దిష్ట నమూనా అభివృద్ధి చేయబడింది. దీనిని బయోటెక్నాలజీ రీసెర్చ్ అండ్ ఇన్నోవేషన్ కౌన్సిల్ - ట్రాన్స్లేషనల్ హెల్త్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ ఇన్స్టిట్యూట్ (THSTI) మరియు ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ మద్రాస్ (IIT మద్రాస్) అభివృద్ధి చేసింది.

17. జ: ఎ

ఐరోపా స్వేచ్ఛా హాణిజ్య సంఘం (EFTA) 1960లో స్టాక్హోమ్ కన్వెన్షన్ డ్యూలా స్థాపించబడింది. EFTA ఐరోపాలో మరియు వెలుపల మూడవ దేశాలతో హాణిజ్య సంబంధాలను చురుకుగా కొనసాగించింది. ఇటీవల, భారతదేశం ఐరోపా స్వేచ్ఛా హాణిజ్య సంఘంతో \$100 బిలియన్ల ఉచిత హాణిజ్య ఒప్పందంపై సంతకం చేసింది. ఐరోపా స్వేచ్ఛా హాణిజ్య సంఘం (EFTA)లో ఐలాండ్, లైక్టన్ సైన్, నార్వే, స్విట్జర్లాండ్ సభ్య దేశాలుగా ఉన్నాయి. 1960లో ఏడు సభ్య దేశాలు దాని సభ్యుల మధ్య స్వేచ్ఛా హాణిజ్యం మరియు ఆర్థిక ఏకీకరణను ప్రోత్సహించడం కోసం EFTAని ఏర్పాటు చేశాయి.

18. జ: బి

పై-3-మినీ:

మైక్రోసాఫ్ట్ విడుదల చేయాలనుకుంటున్న మూడు చిన్న మోడళ్లలో ఇది మొదటిది అని విశ్వసించబడింది. ఇది భాష, రీజనింగ్, కోడింగ్ మరియు మ్యాథ్ వంటి రంగాలలో వివిధ రకాల బెంచ్మార్క్లలో ఒకే పరిమాణంలో మరియు

తదుపరి పరిమాణానికి చెందిన మోడల్లను అధిగమించిందిని నివేదించబడింది. నాణ్యతపై తక్కువ ప్రభావంతో 128K బోకెన్ల వరకు కాంటిక్స్ విండోకు మద్దతునిచ్చే డాని తరగతిలో ఇది మొదటి మోడల్.

19. జ: ఎ

2050 సాటికీ భవనాల నుండి నికర-సున్నా కార్బన్ ఉద్ఘాటాలను సాధించాలనే లక్ష్యంతో జీరో-కార్బన్ బిల్డింగ్స్ యాక్షన్ ప్లాన్ (ZCBAP)ని ప్రారంభించిన భారతదేశంలో సాగ్పూర్ మొదటి నగరంగా మారింది.

ZCBAP రోడ్ మ్యాప్ పబ్లిక్ భవనాలు, సరసమైన గృహాలు, వాణిజ్య భవనాలు మరియు ప్రైవేట్ గృహాలతో సహా వివిధ రకాల భవనాలనుపరిధి లోకి వస్తాయి. యాక్షన్ ప్లాన్ కింద నగరంలోని భవనాలు **2050** సాటికీ నికర-సున్నా ఉద్ఘాట లక్ష్యాలను చేరుకునేలా రూపొందించడం చెందుతాయి.

ఈ ప్రణాళిక **2070** సాటికీ భారతదేశం యొక్క నికర-సున్నా ఉద్ఘాట లక్ష్యానికి దోహదపడుతుంది. నిర్మాణ సామగ్రి ఎంపిక మరియు మెరుగైన డిజైన్, నిర్మాణం, నిర్వహణ మరియు పునర్నిర్మాణ పద్ధతుల ద్వారా గ్రీన్ హౌస్ గ్యాస్ ఉద్ఘాటాలను తగ్గించే వ్యూహాలు కూడా ఇందులో ఉన్నాయి.

2017-18లో సాగ్పూర్ మొత్తం శక్తి వినియోగంలో **58%** మరియు నగరం యొక్క GHG ఉద్ఘాటాలలో **56%** నిహాస, వాణిజ్య మరియు సంస్థాగత భవనాలు బాధ్యత వహించాయి.

20. జ: సి

జీవితాంతం అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్న పెద్దలు ప్రాణాంతకమైన మందులు తీసుకోవడానికి అనుమతించే

"చనిపోతున్నప్పుడు సహాయం" చట్టబద్ధం చేసే బిల్లును ప్రాన్స్ ప్రకటించింది.

బిల్లు ఆమోదం పొందితే, అనారోగ్యానికి అనుమతి ఉన్న నెదర్లాండ్స్, బెల్జియం, స్పెయిన్ మరియు పోర్చుగల్ వంటి యూరోపియన్ దేశాలలో ప్రాన్స్ చేరుతుంది.

21. జ: ఎ

UK ప్రెస్స్ అండ్ టెక్నాలజీ పసిలిటీస్ కౌన్సిల్ నుండి £85 మిలియన్ల పెట్టుబడితో "వర్కాన్ 20-20" అని పిలువబడే ప్రపంచంలోని అత్యంత శక్తివంతమైన లేజర్ను రూపొందించడానికి UK ఒక సంచలనాత్మక ప్రాజెక్ట్ను చేపడుతోంది. ఈ లేజర్, సూర్యుడి కంటే మిలియన్ బిలియన్ రెట్లు ప్రకాశవంతంగా ఉంటుందని అంచనా వేయబడింది. క్లిన్ ఎనర్జీ మరియు క్యూన్సర్ చికిత్సతో సహా వివిధ శాస్త్రీయ రంగాలకు తీవ్ర ప్రభావాలను కలిగి ఉంటుందని భావిస్తున్నారు.

"వర్కాన్ 20-20" అనే పేరు డాని అసాధారణ సామర్థ్యాలను ప్రతిబింబిస్తుంది. ఈ లేజర్ 20 పెటావాట్ల (PW) యొక్క అద్భుతమైన శక్తి ఉత్పత్తితో ఒక ప్రాథమిక పుంజంను ఉత్పత్తి చేస్తుంది, డానితో పాటు 20 కిలోజౌల్స్ (KJ) వరకు అవుట్పుట్లతో ఎనిమిది అధిక-శక్తి కిరణాలు ఉంటాయి. ఈ విశేషమైన మెరుగుదల శక్తిలో ఇరవై రెట్లు పెరుగుదలను సూచిస్తుంది. లేజర్ ఆధిపత్యం యొక్క పరాకాష్టలో వర్కాన్ 20-20ని ఉంచుతుంది.

22. జ: బి

బ్రిక్స్లోని ఐదు కొత్త దేశాలు జనవరి 1, 2024న అధికారికంగా సభ్యు దేశాలుగా మారాయి. ఈ విస్తరణ బ్రిక్స్కు 5 కొత్త సభ్యు దేశాలను పరిచయం చేసింది అవి. ఈజిప్ట్, ఇథియోపియా, ఇరాన్, సౌదీ అరేబియా మరియు యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్.

విస్తరణ గ్లోబల్ ల్యాండ్స్కేప్ లో గుర్తించదగిన మార్పును సూచిస్తుంది, ఇది బహుళ ద్రువణతను పెంచడం ద్వారా వర్గీకరించబడుతుంది.

విస్తరిస్తున్న బ్రిక్స్ క్లబ్ ఆఫ్ నేషన్స్ లోకి అరబ్ నేషన్స్ తన ప్రణాళికాబద్ధమైన ప్రవేశం నుండి వైదొలగాలని నిర్ణయించుకుంది.

23. జ. డి

విక్యాజ్యసమితి సస్టైనబుల్ డెవలప్ మెంట్ సోల్యూషన్స్ నెట్ వర్క్ వరల్డ్ హ్యాపీనెస్ రిపోర్ట్ 2024ను విడుదల చేసింది, ఇది సంతోషం ఆధారంగా దేశాలను ర్యాంక్ చేస్తుంది.

హ్యాపీనెస్ ఇండెక్స్ ను కొలవడానికి కారకాలు ఉపయోగించబడతాయి: సామాజిక మద్దతు, ఆటాయం (తలసరి GDP), ఆరోగ్యం, స్వచ్ఛ, డాక్యుమెంటరీ మరియు అవినీతి లేకపోవడం.

భారతదేశం 126 స్థానంలో ఉంది (గత సంవత్సరం మాదిరిగానే). భారత్ తన పొరుగు దేశాలైన చైనా కంటే 60, నేపాల్ 93, పాకిస్తాన్ 108, మయన్మార్ 118 కంటే వెనుకబడి ఉన్నాయి.

ఫిన్లాండ్ వరుసగా ఏడో ఏడాది అగ్రస్థానంలో నిలిచింది.

24. జ. బి

ఆల్ఫాఫోల్డ్3

ఇది Google DeepMind మరియు ఐసోమోర్ఫిక్ ల్యాబ్ లచే అభివృద్ధి చేయబడిన కొత్త AI మోడల్. ఇది అపూర్వమైన ఖచ్చితత్వంతో అన్ని జీవ అణువుల నిర్మాణం మరియు పరస్పర చర్యలను అంచనా వేయగల విప్లవాత్మక నమూనా మరియు ఇది మానవ DNA తో సహా అన్ని జీవ అణువుల ప్రవర్తనను కూడా మ్యాప్ చేస్తుంది. ఇది అణువుల ఉమ్మడి 3D నిర్మాణాన్ని రూపొందించగలదు, అవి అన్ని ఎలా సరిపోతాయో వెల్లడిస్తుంది.

ఇది ప్రోటీన్లు, DNA మరియు RNA వంటి పెద్ద జీవ అణువులను, అలాగే లిగండ్స్ అని కూడా పిలువబడే చిన్న అణువులను మోడల్ చేస్తుంది - ఈ వర్గం అనేక ఔషధాలను కలిగి ఉంటుంది.

25. జ. బి

భారతదేశపు మొట్టమొదటి రైడ్-మానిటరింగ్ సర్వీస్ అయిన టి-సీప్ ను ముఖ్యమంత్రి ఎ రేవంత్ రెడ్డి మంగళవారం ప్రారంభించారు.

తెలంగాణలోని మహిళలు, పిల్లలు మరియు ఇతర బలహీన వర్గాలకు సురక్షితమైన ప్రయాణాన్ని అందించే లక్ష్యంతో, ట్రావెల్ సేఫ్ (టి-సీఫ్) పోలీసులచే పర్యవేక్షించబడుతుంది.

ఈ సేవ తెలంగాణ పోలీసుల మహిళా భద్రతా విభాగం యొక్క చోరవ, దీని ద్వారా ఒంటరి మహిళా ప్రయాణికులు ఏ సమయంలోనైనా తమ నిజ-సమయ రైడ్ సమాచారాన్ని పర్యవేక్షించమని పోలీసులను అభ్యర్థించవచ్చు.

26. జ. ఎ

భారత అంతరిక్ష పరిశోధనా సంస్థ (ఇస్రో) కర్ణాటకలోని చిత్రదుర్గ జిల్లాలోని ఏరోనాటికల్ టెస్ట్ రేంజ్ లో పుష్పక్ రీయూజబుల్ లాంచ్ వెహికల్ (RLV) ల్యాండింగ్ ప్రయోగాన్ని విజయవంతంగా నిర్వహించింది.

పుప్పక్ RLV అనేది X-33, X-34 మరియు అప్గ్రేడ్ చేసిన DC-XA వంటి మునుపటి ప్రదర్శనకారుల నుండి అధునాతన అంశాలను కలుపుకొని పూర్తిగా పునర్వనియోగపరచదగిన సింగిల్-స్టేజ్-టు-ఆర్బిట్ (SSTO) వాహనం వలె రూపొందించబడింది.

27. జ. సి

ఇటీవలి పరిశోధన నివేదిక ప్రకారం LiDAR మార్కెట్ 2022 మరియు 2030 మధ్య 22.10% చొప్పున వృద్ధి చెందుతుంది.

లైడార్:

LiDAR, అంటే లైట్ డిటెక్షన్ మరియు రేంజింగ్, ఇది రిమోట్ సెన్సింగ్ పద్ధతి, ఇది భూమికి పరిధులను (వేరియబుల్ దూరాలు) కొలవడానికి పల్స్డ్ లేజర్ రూపంలో కాంతిని ఉపయోగిస్తుంది. ఈ లైట్ కాంతి వాయుమూలగాన వ్యవస్థ ద్వారా నమోదు చేయబడిన ఇతర డేటాతో కలిపి - భూమి యొక్క ఆకృతి మరియు దాని ఉపరితల లక్షణాల గురించి ఖచ్చితమైన త్రిమితీయ సమాచారాన్ని ఉత్పత్తి చేస్తాయి. LiDAR పరికరంలో మూడు ప్రాథమిక భాగాలు ఉన్నాయి - స్కానర్, లేజర్ మరియు GPS రిసీవర్.

అప్లికేషన్లు:

- * విమానాలు మరియు హెలికాప్టర్లు విస్తృత ప్రాంతాలలో లైడార్ డేటాను పొందేందుకు సాధారణంగా ఉపయోగించే ప్లాట్ఫారమ్లు.
- * లైడార్ వ్యవస్థలు శాస్త్రవేత్తలు మరియు మ్యాపింగ్ నిపుణులు సహజమైన మరియు మానవ నిర్మిత వాతావరణాలను ఖచ్చితత్వంతో మరియు ఖచ్చితత్వంతో పరిశీలించడానికి అనుమతిస్తాయి.
- * ఇది భౌగోళిక సమాచార వ్యవస్థలలో అత్యవసర ప్రతిస్పందన కార్యకలాపాలలో మరియు అనేక ఇతర అనువర్తనాల్లో సహాయం కోసం డిజిటల్ ఎలివేషన్ నమూనాలను తయారు చేయడానికి మరింత ఖచ్చితమైన తీరరేఖ మ్యాప్లను రూపొందించడానికి ఉపయోగించబడుతుంది.

28. జ. డి

నేషనల్ డిజాస్టర్ మేనేజ్మెంట్ అథారిటీ (NDMA) భారతదేశంలో విపత్తు నిర్వహణ కోసం అత్యున్నత చట్టబద్ధమైన సంస్థ. NDMA అధికారికంగా 27 సెప్టెంబర్ 2006న, విపత్తు నిర్వహణ చట్టం, 2005 ప్రకారం, ప్రధానమంత్రి దాని ఛైర్పర్సన్గా మరియు తొమ్మిది మంది ఇతర సభ్యులతో మరియు అలాంటి ఒక సభ్యుడు వైస్-ఛైర్పర్సన్గా నియమించబడతారు.

29. జ. సి

ఇండియన్ స్పేస్ రీసెర్చ్ ఆర్గనైజేషన్ (ఇస్రో) 'ప్రాజెక్ట్ నెత్ర' (నెట్వర్క్ ఫర్ స్పేస్ ఆబ్జెక్ట్ ట్రాకింగ్ అండ్ అసాలిసిస్)ను ప్రారంభించింది - భారత ఉపగ్రహాలకు శిథిలాలు మరియు ఇతర ప్రమాదాలను గుర్తించడానికి అంతరిక్షంలో ముందస్తు హెచ్చరిక వ్యవస్థ. ఇది ఇతర అంతరిక్ష శక్తుల మాదిరిగానే అంతరిక్ష పరిస్థితుల అవగాహన (SSA)లో భారతదేశానికి దాని స్వంత సామర్థ్యాన్ని అందిస్తుంది - ఇది శిథిలాల నుండి భారతీయ ఉపగ్రహాలకు ముప్పులను 'అంచనా' చేయడానికి ఉపయోగించబడుతుంది. ఇది దేశంపై క్షిపణి లేదా అంతరిక్ష దాడులకు వ్యతిరేకంగా పేర్కొనబడని హెచ్చరికగా ఉపయోగపడుతుంది.

దీని ప్రధాన అంశాలు రాడార్, ఆప్టికల్ టెలిస్కోప్ సౌకర్యం మరియు నియంత్రణ కేంద్రం. ISRO SSA నియంత్రణ కేంద్రం, "NETRA", ఇప్పుడు బెంగుళూరులోని పీణ్యలోని ISTRAC క్యాంపస్లో ఏర్పాటు చేయబడింది. SSA మొదట తక్కువ-భూమి కక్ష్యలు లేదా రిమోట్-సెన్సింగ్ అంతరిక్ష నౌకను కలిగి ఉన్న LEO కోసం ఉంటుంది. వారు ఇతర వాటితో పాటు, 10 సెంటీమీటర్ల చిన్న, 3,400 కి.మీ పరిధి వరకు మరియు డాడాపు 2,000 కి.మీ అంతరిక్ష కక్ష్యకు సమానమైన వస్తువులను గుర్తించవచ్చు, ట్రాక్ చేయవచ్చు మరియు జాబితా చేయవచ్చు.

30. జ: బి

బ్యూరో ఆఫ్ ఇండియా స్టాండర్డ్స్ (BIS) దేశాన్ని గత భూకంప చరిత్ర ఆధారంగా నాలుగు సీస్మిక్ జోన్లుగా విభజించింది:

II (తక్కువ తీవ్రత) III (మోడరేట్ ఇంటెన్సిటీ) IV (తీవ్రమైన తీవ్రత) మరియు V (దాదా తీవ్రమైన తీవ్రత):

జోన్ V అత్యంత భూకంప క్రియాశీల జోన్ అయితే జోన్ II అతి తక్కువ భూకంప క్రియాశీల జోన్.

జోన్ల క్రింద కవర్ చేయబడిన ప్రాంతం:

జోన్ II (సుమారు 40%); జోన్ III (సుమారు 30%); జోన్ IV (సుమారు 17.5%); జోన్ V (సుమారు

11%). భూకంపం యొక్క ప్రభావాన్ని కొలిచే సవరించిన మెర్కల్లీ స్కేల్ ఆధారంగా జోన్లు విభజించబడ్డాయి.

భారతదేశంలోని డాడాపు 60% భూభాగం చిత్రంలో చూపిన విధంగా మోస్తరు నుండి తీవ్రమైన భూకంపాల ముప్పులో ఉంది.

31. జ: డి

పైబర్ ఆప్టిక్స్ ప్రోబ్తో కలిపి ఒక రామన్ స్పెక్ట్రోమీటర్ పారితోమిక ఆహార ప్రాసెసింగ్లో పర్యవేక్షణ మరియు నాణ్యత నియంత్రణ, వ్యవసాయ మొక్కల ఉత్పత్తిలో ఆహార భద్రత మరియు ప్యాకేజింగ్ రకంతో సంబంధం లేకుండా ఔషధ ఉత్పత్తుల యొక్క అనుకూలమైన తనిఖీ వంటి అనువర్తనాల్లో గణనీయమైన సామర్థ్యాన్ని అందిస్తుంది.

రామన్ స్పెక్ట్రోస్కోపీ అనేది క్యాన్సర్ గుర్తింపు, షోరెన్సిక్ సైన్స్ మరియు కళ మరియు పురావస్తు శాస్త్రంలో కనిపించే అసలైన మరియు క్షీణించిన భాగాలను గుర్తించడం మరియు వర్గీకరించడం వంటి అధునాతన సానోటెక్నాలజీలో ఉపయోగించబడుతుంది.

రామన్ స్పెక్ట్రోస్కోపీ ఔషధ విశ్లేషణలో దాదా విలువైనది, ఎందుకంటే దాని హాడుకలో సౌలభ్యం, కనిష్ట నమూనా నిర్వహణ మరియు ప్యాకేజింగ్ మెటీరియల్స్, టాబ్లెట్ ఎక్స్పియెంట్లు మరియు యాక్టివ్ డ్రగ్ కాంపోసెంట్ల మధ్య స్కాటరింగ్ బలంలో గణనీయమైన మార్పులు ఉన్నాయి.

వివిధ రకాల ప్యాకింగ్లు ఉన్నప్పటికీ, పారితోమిక ఆహార ప్రాసెసింగ్లో పర్యవేక్షణ మరియు నాణ్యత నియంత్రణ, వ్యవసాయ మొక్కల ఉత్పత్తిలో ఆహార భద్రత మరియు ఫార్మాస్యూటికల్ ఉత్పత్తుల యొక్క అనుకూలమైన తనిఖీ వంటి అనువర్తనాల్లో పైబర్ ఆప్టిక్స్ ప్రోబ్తో కూడిన రామన్ స్పెక్ట్రోమీటర్ గొప్ప సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంది.

ఐసోమర్లను గుర్తించడానికి మరియు ఐసోమర్ల మధ్య శక్తి వ్యత్యాసాన్ని గుర్తించడానికి కూడా దీనిని ఉపయోగించవచ్చు. పైబర్ ఆప్టిక్స్ మరియు పైక్రోస్కోపీలతో కలిపి ఈ ప్రయోజనాలు రామన్ స్పెక్ట్రోస్కోపీని ఫార్మాస్యూటికల్ పరిశ్రమలో నాణ్యత నియంత్రణ సాధనంగా ఉపయోగించడాన్ని ప్రారంభించాయి.

32. జ: డి

సెంటాయ్ ప్రీమ్వర్క్ (2015–2030) అనేది సెంటాయ్ జపాన్లో జరిగిన 3వ ప్రపంచ విపత్తు రిస్క్ తగ్గింపు సదస్సులో UN సభ్య దేశాలు ఆమోదించిన అంతర్జాతీయ పత్రం. ఈ ఒప్పందం స్వచ్ఛందమైనది మరియు సభ్య దేశాలపై కట్టుబడి ఉండదు. ప్రీమ్వర్క్ కింద గుర్తించబడిన విపత్తు ప్రమాదాలను తగ్గించడం సభ్య దేశాల ప్రాథమిక పాత్ర. జూన్ 2015లో UN జనరల్ అసెంబ్లీ ఆమోదించింది, ఇది హెయ్యోగో ప్రీమ్వర్క్ ఫర్ యాక్షన్ (2005–2015) యొక్క కొనసాగింపు ఒప్పందం - DRRపై ఇప్పటి వరకు ఉన్న అంతర్జాతీయ ఒప్పందం.

ఇది సహా ఇతర 2030 ఎజెండా ఒప్పందాలతో కలిపి పని చేస్తుంది

* హతావరణ మార్పుపై పారిస్ ఒప్పందం

* అభివృద్ధి కోసం పైనాన్సింగ్పై అడిస్ అబాబా యాక్షన్ ఎజెండా,

* కొత్త అర్బన్ ఎజెండా

* స్థిరమైన అభివృద్ధి లక్ష్యాలు.

33. And: ఎ

హతావరణంలో కార్బన్ డయాక్సైడ్ పెరగడం అనేది మన దుట్టుపక్కల మారుతున్న హతావరణానికి గుర్తించబడిన కారణాలలో ఒకటి మరియు ఇది పగడపు దిబ్బలకు కూడా సమస్యత్వం. హతావరణంలోని అదనపు కార్బన్ డయాక్సైడ్లో డాడూపు మూడింట ఒక వంతు సముద్రం గ్రహిస్తుంది, ఫలితంగా మరింత ఆమ్ల సముద్రం ఏర్పడుతుంది. పగడపు దిబ్బ పెరగాలంటే అది లైమెస్టోన్ను (లేదా కాల్షియం కార్బోనేట్) ఉత్పత్తి చేయాలి, అది రీఫ్ కోతకు గురవుతున్న డాని కంటే వేగంగా ఉంటుంది. మహాసముద్ర ఆమ్లికరణ పగడపు దిబ్బలు కాల్షియం కార్బోనేట్ను ఉత్పత్తి చేసే రేటును తగ్గిస్తుంది, తద్వారా పగడపు అస్థిపంజరాల పెరుగుదలను తగ్గిస్తుంది. హతావరణ మార్పు సముద్ర మట్టం పెరుగుదలకు, ఉష్ణమండల తుఫానుల ప్రీక్వెన్సీ, తీవ్రత మరియు పంపిణీలో మార్పులు మరియు సముద్ర ప్రసరణలో మార్పు కారణమవుతుంది. ఈ ప్రభావాలన్నీ ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న పగడపు దిబ్బల ఆరోగ్యం మరియు వైవిధ్యంపై ప్రతికూల పరిణామాలను కలిగిస్తాయి.

34. జ: ఎ

ఇటీవల విడుదల చేసిన హతావరణ మార్పు పనితీరు సూచిక (CCPI) 2024లో భారతదేశం 7వ స్థానానికి చేరుకుంది, హతావరణ మార్పులను తగ్గించే లక్ష్యంతో కొనసాగుతున్న ప్రపంచ ప్రయత్నాలలో డాని ముఖ్యమైన పాత్ర మరియు సహకారాన్ని నొక్కి చెప్పింది.

2005 నుండి ఏటా ప్రచురించబడిన CCPI అనేది దేశాల హతావరణ రక్షణ పనితీరును ట్రాక్ చేయడానికి స్వతంత్ర పర్యవేక్షణ సాధనం. ఇది జాతీయ మరియు అంతర్జాతీయ హతావరణ విభానంలో పారదర్శకతను పెంచుతుంది మరియు వ్యక్తిగత దేశాల హతావరణ పరిరక్షణ ప్రయత్నాలు మరియు పురోగతిని పోల్చడానికి వీలు కల్పిస్తుంది. దీనిని జర్మన్హాచ్, న్యూ క్లైమేట్ ఇన్స్టిట్యూట్ మరియు క్లైమేట్ యాక్షన్ నెట్వర్క్ ఇంటర్నెషనల్ ప్రచురించాయి. ఇది గ్లోబల్ గ్రీన్హౌస్ హాయి (GHG) ఉద్ఘాటాలలో 90% పైగా సమిష్టిగా 63 దేశాలు మరియు EU యొక్క హతావరణ ఉపశమన ప్రయత్నాలను సూచిస్తుంది.

పనితీరు కొలమానాలు: గ్రీన్హౌస్ గ్యాస్ (GHG) ఉద్ఘాటాలు (40%), పునరుత్పాదక శక్తి (20%), ఇంధన వినియోగం (20%) మరియు హతావరణ విభానం (20%) అనే నాలుగు కీలక మార్గాలలోని దేశాలను CCPI మూల్యాంకనం చేస్తుంది.

35. జ: ఎ

ఇటీవలే బెంగళూరులోని నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ అట్రాన్స్ డివీజన్ (NIAS)లోని ఇన్ఫో చైర్ ప్రొఫెసర్ మాట్లాడుతూ, NIAS నగరం యొక్క 1౯౭౫ నాణ్యతను పర్యవేక్షించడానికి మరియు అందనూ వేయడానికి జియోస్పేషియల్ ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (జియోఎఐ) మరియు లాండమ్ ఫార్వెస్ట్ టెక్నాలజీతో కూడిన సైలెంట్ ప్రాజెక్ట్ను ప్రారంభించింది తెలిపారు.

ఇది జియోస్పేషియల్ డేటా, సైన్స్ మరియు టెక్నాలజీతో సంబంధించిన కృత్రిమ మేధ (AI) యొక్క అప్లికేషన్. ఇది హ్యూమన్ అవకాశాలు, పర్యావరణ ప్రభావాలు మరియు కార్యాచరణ ప్రమాదాల గురించి హస్తాంతరం అవగాహనను సేగవంతం చేయడానికి ఉపయోగించబడుతుంది.

లాండమ్ ఫార్వెస్ట్ టెక్నాలజీ:

ఇది సాధారణంగా ఉపయోగించే మెషిన్ లెర్నింగ్ అల్గారిథమ్, ఇది బహుళ డేటా యొక్క అవుట్పుట్ను కలిపి ఫలితాన్ని అందజేస్తుంది. పరిశోధకులు నగరంలోని వివిధ 1౯౭౫ నాణ్యత మానిటరింగ్ స్టేషన్ల నుండి సేకరించిన డారిట్రక డేటాను ఉపయోగించి 1౯౭౫ నాణ్యత సూచికను అందనూ వేయడానికి లాండమ్ ఫార్వెస్ట్ అల్గారిథమ్ను వర్తింపజేస్తారు.

36. జ: ఎ

భారత సుసామీ ముందస్తు హెచ్చరిక వ్యవస్థ:

ఇండియన్ సుసామీ ఎర్త్ వార్నింగ్ సిస్టమ్ (ITEWS) 2007లో స్థాపించబడింది మరియు ఇది హైదరాబాద్లోని INCOISలో నిర్వహించబడుతుంది. ఇది డిపార్ట్మెంట్ ఆఫ్ స్పేస్ (DOS), డిపార్ట్మెంట్ ఆఫ్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ (DST), కొన్ని ఆఫ్ సైంటిఫిక్ అండ్ ఇండస్ట్రియల్ రీసెర్చ్ (CSIR), సర్వే ఆఫ్ ఇండియా (SOI) మరియు నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ (NIOT)

తో సహా వివిధ సంస్థల యొక్క సమగ్ర ప్రయత్నం.

ITEWS భూకంప కేంద్రాలు, టైడ్ గేజీల యొక్క నిజ-సమయ నెట్వర్క్ను కలిగి ఉంటుంది మరియు సుసామీ జెన్ భూకంపాలను గుర్తించడానికి మరియు హాని కలిగించే సంఘాలకు సకాలంలో సలహాలను అందించడానికి సుసామీ జెన్ భూకంపాలను గుర్తించడానికి 24x7 కార్యాచరణ సుసామీ హెచ్చరిక కేంద్రాన్ని కలిగి ఉంటుంది.

37. జ: సి

సెప్టెంబరు 2025లో, భవిష్యత్తులో చంద్రుని ల్యాండ్లింగ్ కోసం సన్నాహాల్లో భాగంగా నలుగురు సభ్యుల ఆర్థెమిస్ సిబ్బందిని చంద్రుని చుట్టూ పంపాలని NASA యోచిస్తోంది. NASA యొక్క ఆర్థెమిస్ ప్రోగ్రాం అనేది చంద్రుని అన్వేషణ కార్యక్రమం, ఇది 1972 నుండి మొదటిసారిగా చంద్రునిపై శాశ్వత మానవ ఉనికిని స్థాపించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

మిషన్ యొక్క లక్ష్యాలను ఖచ్చితత్వం మరియు నైపుణ్యంతో అమలు చేయడానికి జాగ్రత్తగా నలుగురు సభ్యుల బృందాన్ని ఎంపిక చేసి శిక్షణ ఇచ్చింది. మిషన్ యొక్క ప్రాథమిక లక్ష్యం సిస్టూనార్ స్పేస్ యొక్క సంక్లిష్టతలను పరిశోధించడం, భవిష్యత్తులో చంద్రుని అన్వేషణ ప్రయత్నాలకు పునాది వేయడం.

ఇటీవల, భారతదేశం ఆర్థెమిస్ ఒప్పందాలను అంగీకరించింది, ఇది అంతరిక్ష సమాజంలో చాలా ఆసక్తిని కలిగి ఉంది.

38. జ: ఎ

కోయలిపస్ ఫర్ డిజాస్టర్ రెసిలెంట్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ (CDRI)

ఇది కొత్త మరియు ఇప్పటికే ఉన్న అవస్థాపన వ్యవస్థల స్థితిస్థాపకతను ప్రోత్సహించడానికి జాతీయ ప్రభుత్వాలు, UN ఏజెన్సీలు, బహుపాక్షిక అభివృద్ధి బ్యాంకుల భాగస్వామ్యం. ఇది 2019లో భారతదేశం ద్వారా UN క్లెమెట్ యాక్షన్ సమ్మిట్లో ప్రారంభించబడింది. CDRI గవర్నింగ్ కౌన్సిల్ మరియు ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీకి భారతదేశం శాశ్వత సహ-అధ్యక్షుడు.

39. జ: డి

స్వీస్ సంస్థ IQAir ద్వారా 2023 ప్రపంచ వాయు నాణ్యత నివేదిక భారతదేశాన్ని ప్రపంచవ్యాప్తంగా మూడవ అత్యంత కలుషితమైన దేశంగా పేర్కొంది, సగటు వార్షిక PM2.5 సాంద్రత ప్రతి క్యూబిక్ మీటరుకు 54.4 మైక్రోగ్రాములు.

బంగ్లాదేశ్ (79.9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) మరియు పాకిస్తాన్ (73.7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) అభ్యాన్నంగా ఉన్నాయి.

భారతదేశంలో 1గాలి నాణ్యత సంవత్సరానికి తగ్గుదలని చూపుతోంది, ఢిల్లీ వరుసగా నాల్గవ సంవత్సరం ప్రపంచంలో అత్యంత కలుషితమైన రాజధాని నగరంగా తన హోదాను నిలుపుకుంది.

ఇంకా, బీహార్లోని బెగుసరాయ్ ప్రపంచంలోని అత్యంత కలుషితమైన మెట్రోపాలిటన్ ప్రాంతంగా ఉద్యవించింది, 118.9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ యొక్క భయంకరమైన అధిక సగటు PM2.5 సాంద్రతతో పోటీదారులందరినీ అధిగమించింది.

40. జ: ఎ

వ్యవసాయం మరియు రైతుల సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ 2023 జూలైలో వెదర్ ఇన్సూరెన్స్ నెట్వర్క్ డేటా సిస్టమ్స్ ను ప్రారంభించింది. వ్యవసాయంపై వాతావరణ నిర్ణయాలను తీసుకోవడానికి వాటాదారులకు కార్యచరణ అంతర్దృష్టిని అందించడానికి అధునాతన వాతావరణ డేటా విశ్లేషణలను ఉపయోగించుకుంది. WINDS రైతులకు క్లిష్టమైన వాతావరణ సంబంధిత సమాచారం అందిస్తుంది.

WINDS చొరవ వాతావరణ కేంద్రాల యొక్క బలమైన నెట్వర్క్ ఏర్పాటుకు ప్రాధాన్యత ఇస్తుంది. భూక్ మరియు గ్రామ పంచాయతీ స్థాయిలలో వాతావరణ స్థిరమైన యొక్క పెద్ద నెట్వర్క్ ను సృష్టించడం ఈ ప్రయత్నం యొక్క లక్ష్యం.

వాతావరణ కేంద్రాల యొక్క ఈ విస్తారమైన నెట్వర్క్ ఖచ్చితమైన వాతావరణ నమూనా పర్యవేక్షణ, సమర్థవంతమైన ప్రణాళిక, ప్రమాద అంచనా మరియు వాతావరణ సంబంధిత సమస్యలకు వేగవంతమైన ప్రతిస్పందన కోసం అనుమతిస్తుంది.

41. Ans : C

42. జ: బి

నేషనల్ డిజాస్టర్ రెస్పాన్స్ రిజర్వ్ (NDRR) ఏర్పాటుకు 13వ ఆర్థిక సంఘం సిఫార్సు చేసింది.

స్టేట్ డిజాస్టర్ రెస్పాన్స్ ఫండ్స్ (SDRF): ఇది విపత్తు నిర్వహణ చట్టం, 2005లోని సెక్షన్ 48 (1) (a) ప్రకారం ప్రతి రాష్ట్రంలో ఏర్పాటు చేయబడింది.

నేటిపైడ్ విపత్తుల ప్రతిస్పందనల కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల వద్ద లభించే ప్రాథమిక నిధి ఇది. కేంద్ర ప్రభుత్వం సాధారణ రాష్ట్రాల్లో SDRFకి 75% మరియు ఈశాన్య మరియు హిమాలయ రాష్ట్రాలలో 90% సహకరిస్తుంది.

43. జ: ఎ

ఇటీవల, ఐఐటి మద్రాస్‌కు చెందిన అగ్నికుల్ కాన్సోస్ స్టార్ట్‌ప్ ప్రపంచంలోని మొట్టమొదటి రాకెట్ ఇంజన్ అగ్నిబాస్ SOrTeDని ప్రారంభించడం ద్వారా గొప్ప ఘనతను సాధించింది. అగ్నిబాస్ SOrTeD (సబ్ ఆర్బిటల్ టెక్నలాజికల్ డెమోన్స్ట్రేటర్) అనేది సింగిల్-పేస్ త్రి-డైమెన్షనల్ (3D) ప్రైవిడ్ ఇంజన్తో ప్రపంచంలోనే మొదటి రాకెట్.

ఇది భారతదేశం యొక్క మొట్టమొదటి సెమీ క్రయోజెనిక్ ఇంజన్-ఆధారిత రాకెట్ ప్రయోగం, ఇది పూర్తిగా స్వదేశీంగా రూపొందించబడింది మరియు తయారు చేయబడింది. ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని శ్రీహరికోటలో అగ్నికుల్ స్థాపించిన 'ధనుష్' అనే మొట్టమొదటి ప్రైవేట్ అభివృద్ధి చేసిన లాంచ్‌వ్యాడ్ నుండి ప్రారంభించబడింది. ఇది రెండు దశల్లో నిర్మించబడింది మరియు రాకెట్ దాదాపు 700 కిలోమీటర్ల కక్ష్యలోకి 300 కిలోల వరకు పేలోడ్‌ను మోసుకువెళ్లగలదని కంపెనీ పేర్కొంది. ఈ రాకెట్‌లో సెమీ క్రయోజెనిక్ ఇంజన్ ఉంటుంది.

44. జ: డి

కేంద్ర ప్రభుత్వం 2019లో NCAPని ప్రారంభించింది, ఇది నిధులు మరియు భారతదేశంలోని అత్యంత కలుషితమైన 131 నగరాలకు లక్ష్యాలను నిర్దేశించింది. నేషనల్ ఎయిర్ క్వాలిటీ మానిటరింగ్ ప్రోగ్రామ్ (NAMP) కింద 2011-15 కాలానికి జాతీయ పరిసర హాయి నాణ్యత ప్రమాణాలను (NAAQS) అందుకోలేకపోయినందున, 131 నగరాలను నాస్-అటైన్‌మెంట్ సిటీలుగా పేలుస్తారు.

పార్టిక్యులేట్ మ్యాటర్ యొక్క రెండు ప్రధాన తరగతులకు (PM2.5 మరియు PM10) దేశం యొక్క ప్రస్తుత హార్షిక సగటు నిర్దేశిత పరిమితులు 40 మైక్రోగ్రాములు/ఒక క్యూబిక్ మీటరుకు (ug/m³) మరియు 60 మైక్రోగ్రాములు/ఒక క్యూబిక్ మీటరుకు.

NCAP ప్రాథమికంగా 2024లో కీలకమైన హాయి కాలుష్య కారకాలైన PM10 మరియు PM2.5లను 20-30% తగ్గించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. సెప్టెంబరు 2022లో అయితే 2026 నాటికి పార్టిక్యులేట్ మ్యాటర్ ఏకాగ్రతను 40% తగ్గించాలని కేంద్రం కొత్త లక్ష్యాన్ని నిర్దేశించింది.

2019లో కేంద్ర ప్రభుత్వం NCAPని రూపొందించింది, ఇది భారతదేశంలోని 131 అత్యంత కాలుష్య పట్టణాలకు నిధులు మరియు లక్ష్యాలను నిర్దేశించింది. 2011 నుండి 2015 వరకు నేషనల్ ఎయిర్ క్వాలిటీ మానిటరింగ్ ప్రోగ్రామ్ (NAMP) ద్వారా నిర్దేశించబడిన జాతీయ పరిసర హాయి నాణ్యత ప్రమాణాలు (NAAQS) చేరుకోలేకపోయినందున 131 నగరాలను నాస్-అటైన్‌మెంట్ సిటీలుగా సూచిస్తారు.

పార్టిక్యులేట్ మ్యాటర్ (PM2.5 మరియు PM10) దేశం యొక్క ప్రస్తుత హార్షిక సగటు తప్పనిసరి పరిమితులు వరుసగా క్యూబిక్ మీటరుకు 40 మరియు 60 మైక్రోగ్రాములు.

NCAP ప్రారంభంలో 2017 కాలుష్య స్థాయిలను మెరుగుపరచడానికి ప్రాథమికంగా ఉపయోగించి 2024 నాటికి కీలకమైన హాయి కాలుష్య కారకాలైన PM10 మరియు PM2.5లో 20-30% తగ్గింపు లక్ష్యాన్ని ఏర్పాటు చేసింది.

45. Ans : B

46. Ans : D

సురవరం ప్రతాపరెడ్డి 1896, మే 28న మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలోని బోరవెల్లి గ్రామం లో రంగమ్మ-సాలాయణరెడ్డి దంపతులకు జన్మించారు.

1926లో అతను నెలకొల్పిన 'గోలకొండ పత్రిక' తెలంగాణ సాంస్కృతిక గమనంలో ఒక మైలురాయి. గోలకొండ పత్రిక సంపాదకీయాలు నిజాం ప్రభుత్వాన్ని సూటిగా ప్రశ్నించాయి.

సురవరం సంపాదకత్వంలో వచ్చిన 'గోలకొండ కవుల సంచిక' ప్రఖ్యాతి చెందినది. నిజాం రాష్ట్రంలో కవులు లేరనే అహంకార నిండాపూర్వ ట్యాగ్గకు సహూగా తెలంగాణలో కవుల లేరన్న ముడంబ వెంకట రామచార్యుల ప్రశ్నకు సమాధానంగా 'గోలకొండ పత్రిక' డ్వారా 354 మంది తెలంగాణ కవుల శ్లోకాలను, పద్యాలను సేకరించి 'గోలకొండ కవుల సంచిక' పేరుతో వెలువరించింది.

ఆంధ్రుల సాంఘిక చరిత్ర రచనకుగాను సురవరానికి 1955లోనే కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అహర్లు లభించింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ బహుమతి పొందిన తొలి తెలుగు రచయితగా ఇది విశేషకీర్తిని ఆర్జించింది. సైజాం నిరంకుశ పాలనలో, తెలుగుహరి అణచివేతను వ్యతిరేకిస్తూ సురవరం ప్రజలను చైతన్యవంతం చేసేందుకు, తెలుగు భాషా సంస్కృతుల వికాసానికి ఎనలేని కృషిచేశాడు.

రామాయణం విశేషాలు, మొగలాయి కథలు, ఆంధ్రుల సాంఘిక చరిత్ర, హిందువుల పండుగలు, హైందవ ధర్మవీరులు, భక్తతుకారం, గ్రంథాలయోద్యమం, యువజన విజ్ఞానం వంటి డాటాపు 20కి పైగా గ్రంథ రచనలు చేశాడు.

47. Ans : C

పేరిణి నృత్యం

కాకతీయుల కాలంలో అభివృద్ధి చెందిన విశిష్ట తెలంగాణ నృత్య సంప్రదాయమే పేరిణి నృత్యం. కాకతీయుల కాలం నాటి యుద్ధ వీరులు యుద్ధ రంగానికి బయలుదేరే ముందు నటరాజు, లయ కారకుడైన ఆ పరమేశ్వరుడి విగ్రహం ముందు నిలుచుని ప్రేరణను ఇవ్వమని వేడుకుంటూ చేసే నృత్యం ఇది. కేవలం పురుషులు మాత్రమే చేసే నృత్యం. అతి గంభీరంగా మృదంగ హాయిద్య నాదం మోగుతుండగా, ఆ నాద కంపానికి అనుగుణంగా నాట్యకారులందరూ తమ శరీరమంతా కంపించేలా లయబద్ధంగా వీరావేశంతో ఊగిపోవడం ఈ నాట్య విశేషం. సాజాత్తూ ఆ పరమశివుడే తమ శరీరాలను ఆవహించి ప్రేరణ కల్పిస్తాడని, శక్తియుక్తులు, కదనోత్సాహం, ఉత్తేజాన్ని అనుగ్రహిస్తాడని విశ్వసిస్తారు. అందుకే ఈ నృత్యాన్ని 'యుద్ధవీరుల నృత్యం' అని పేర్కొంటారు.

సుమారు రెండు శతాబ్దాల పాటు అత్యంత వైభవోపేతంగా వెలుగొందిన కాకతీయ సామ్రాజ్యం పతనమైన తర్వాత కాకతీయులతో పాటే ఈ నృత్య కళా ప్రాభవం కూడా మరుగునపడి, నిరాదరణకు గురై అంతరించిపోయింది. తర్వాత 20వ శతాబ్దంలో నటరాజ రామకృష్ణ విశేషమైన కృషి వల్ల వెలుగులోకి వచ్చింది. జాయపసీసాని రచించిన 'నృత్య రత్నావళి'లోని నాట్య సంప్రదాయాలను, రామప్ప దేహాలయంలో చెక్కిన శిల్పాల్లోని నృత్య భంగిమలపై అధ్యయనం చేసి, పరిశోధించి 'పేరిణి నృత్య' కళకు పునరుజ్జీవం కల్పించారు. ఎంతోమంది శిష్యులను తయారుచేసి 'పేరిణి నృత్యానికి' విశేష ప్రాచుర్యాన్ని కల్పించారు.

48. Ans : B

డాశరథి కృష్ణమాచార్యులు: డాశరథి 1927, జులై 22న ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లా చిన గూడూరు (మానుకోట)లో జన్మించారు. ఈయన ఆంధ్ర మహాసభ, గ్రంథాలయోద్యమం, ఆర్య సమాజం మొదలైన సంస్థల నుంచి ప్రేరణ పొంది రచనలు సాగించారు. డాశరథి "నా తెలంగాణ కోటి రతనాల వీణ" అని సగర్వంగా చెప్పారు. పద్యాన్ని ఆయుధంగా చేసుకుని తెలంగాణ విముక్తి కోసం ఉద్యమించారు.

రచనలు: దుద్రవీణ, అగ్నిధార, ద్వజమెత్తిన ప్రజ, మహాండోదయం, మార్పు నా తీర్పు, ఆలోచనలోచనలు తదితర గ్రంథాలు రచించారు. 'తిమిరంతో సమరం' అనే రచనకు కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు అందుకున్నారు. ఆంధ్రసారస్వత పరిషత్తు స్థాపకుల్లో కృష్ణమాచార్యులు ఒకరు.

49. Ans : B

డోక్టా మెటల్ క్రాఫ్ట్

- బెల్మెటల్ ఉపయోగించి ఆదిలాబాద్ గిరిజన ప్రాంతంలోని గిరిజనులు అతిసున్నితమైన, సహజమైన కళాఖండాలను తయారు చేస్తారు.

- జానపద డిజైన్లు, సెమళ్లు, ఏనుగులు, గుర్రాలు, దీపాలు తదితర వస్తువులను తయారు చేస్తారు. వీటిలో ఎక్కడా ఒక్క అతుకు కూడా ఉండదు.

కోల్పోయిన మైనపు తాలాగణం యొక్క సాంకేతికత భారతదేశంలో 4000 సంవత్సరాల నుండి ఈ రోజు వరకు ఆచరించబడుతోంది మరియు ఈ హస్తకళాకారులు దీనిని ఉపయోగిస్తున్నారు. డోక్టాను తయారు చేసే పద్ధతి మెటల్ రిజిస్ట్రీ నైపుణ్యాలను కోల్పోయిన మైనపు సాంకేతికతతో కలపడం ద్వారా చేయబడుతుంది. హస్తకళలు విలక్షణమైన రూపం మరియు అందం యొక్క కళాఖండాలను తయారు చేయడానికి మైనపు సాంకేతికతతో మెటల్ రిజిస్ట్రీ నైపుణ్యాలను కలపడానికి ప్రసిద్ధి చెందాయి. కోల్పోయిన మైనపు సాంకేతికత అనేది ఒక ప్రత్యేకమైన రూపం, ఇక్కడ అచ్చును ఒకసారి మాత్రమే ఉపయోగించారు మరియు విరిగిపోతుంది, ఇది హస్తకళల మార్కెట్లో ఈ రకమైన బొమ్మను ఒకటిగా చేస్తుంది.

50. Ans : B

తుత్తునాగం, రాగి ఛాతువులు కలిపిన మిశ్రమ లోహంతో నీళ్ల కూజాలు, పరిమళ వస్తువులు పెట్టుకునే పెట్టెలు, పూల సజ్జలు, భరిణెలు ఇప్పటికీ హైదరాబాద్ లో తయారవుతున్నాయి. ఈ మిశ్రమ లోహం తుప్ప పట్టదు. ఈ కళ పారశీకుల ప్రాబల్యం వల్ల దక్కన్ ను పాలించిన బహమనీ సుల్తానుల కాలంలో బాగా ప్రాచుర్యం పొందింది.

51. జ. డి

13వ శతాబ్దంలో పాల్కుర్కి సోమనాథుడు రచించిన పండితాద్య చరిత్రలోన పర్వత ప్రకరణంలో యక్షగానం ప్రస్తావించబడింది. యక్షగానం అంటే యక్ష రూపంలో ఉన్న స్త్రీ పాట పాలాయణం చేయడం. తెలుగులో మొదటి యక్షగానం వ్రోలుగంటి చెన్నశౌరి రచించిన సౌరభ చరిత్ర

పిల్లిట్ల వెంకయ్యను చిందు యక్షగానానికి పితామహుడు యక్షగానంగా పరిగణిస్తారు

52. జ. ఎ

డాక్టర్ సింగిరెడ్డి నాలాయణరెడ్డి: ఈయన 'సినారె'గా సుపరిచితులు. 1931, జులై 29న ఉమ్మడి కరీంనగర్ జిల్లాలోని హనుమాజీపేటలో జన్మించారు. సంప్రదాయ కవిత్వంతో పాటు ఆధునిక కవిత్వం, గేయాలు రచించిన ప్రసిద్ధ కవి. గొప్ప రచనలన్నీ చేశారు. విశ్వంభర, కర్పూర వసంతలాయలు, ముఖాముఖి, కలం సాక్షిగా, భూగోళమంత మనిషి, నాగార్జున సాగరం, మధ్యతరగతి మందహాసం, సమదర్శనం, ప్రపంచ నదులు, మట్టి మనిషి, ఆకాశం మొదలైన గ్రంథాలు రచించారు. సినారె ఉర్దూ ప్రక్రియ అయిన గజల్ ను తెలుగులోకి మొదటిసారిగా ప్రవేశపెట్టారు.

‘విశ్వంభర ‘కావ్యానికి 1988లో జ్ఞానపీఠ బహుమతి లభించింది. 1992లో భారత ప్రభుత్వం పద్మభూషణ్ బిరుదు ఇచ్చింది. ఈయన రచించిన ‘మంటలు- మానవుడూ ‘కావ్యానికి కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు దక్కింది. అనేక సినిమాలకు పాటలు రాశారు. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ తెలుగు శాఖలో ఆచార్యులుగా పనిచేశారు. కొంతకాలం అధికార భాషా సంఘం అధ్యక్షులుగా ఉన్నారు. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయానికి, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయానికి వైస్ ఛాన్సలర్ గా విదులు నిర్వహించారు. ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్తుకు చాలాకాలం అధ్యక్షుడిగా వ్యవహరించారు.

53. బి. డి

దేశంలోనే మొట్టమొదటి డిజిటల్ నేషనల్ మ్యూజియం ఆఫ్ ఎపిగ్రఫీని హైదరాబాద్ నగరంలోని సొలార్ జంగ్ మ్యూజియంలో ఏర్పాటు చేయనున్నారు. డిజిటల్ మ్యూజియంలో లక్షకు పైగా పురాతన శాసనాలను ప్రదర్శించనున్నారు.

54. బి. డి

నాగోబా జాతర భారతదేశంలోని తెలంగాణలోని ఆదిలాబాద్ జిల్లా, కేస్తాపూర్ గ్రామంలో జనవరి/ఫిబ్రవరిలో జరిగే గిరిజన పండుగ. భారతదేశంలో రెండవ అతిపెద్ద గిరిజన పండుగను గోండు తెగలకు చెందిన మేసారం వంశం 10 రోజుల పాటు జరుపుకుంటారు.

హిందూ ఛాంద్రమానం ప్రకారం పుష్య మాసంలో ఈ పండుగ ప్రారంభమవుతుంది. పండుగలో ప్రధాన దేవత 'నాగోబా' జాతరలో 'భేటింగ్' వేడుక ఉంటుంది, ఇక్కడ కొత్త వదువులను వంశంలోకి ప్రవేశపెడతారు. కొత్త వదువులు తెల్ల చీరలు దరించి స్వాధీనపరచుకొని వచ్చి నాగోబాకు పూజలు చేయడానికి పెద్ద స్త్రీలు డారి తీస్తారు, ఆ తర్వాత వారు వంశంలో పూర్తి స్థాయి సభ్యులుగా గుర్తించబడతారు.

55. బి. డి

ఆంధ్రుల సాంఘిక చరిత్ర - సురవరం ప్రతాపరెడ్డి
 కావ్యాలంకార సంగ్రహము - సూర్యనారాయణ శాస్త్రి
 సాహిత్య నోపాసాలు - దిహికర్ణ ఎంకటాచారి
 శాలిహాసన గాఢాసప్తశతీసారం - రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశాస్త్రి
 పల్లె పదాలు, స్త్రీల పౌరాణిక పాటలు - కృష్ణశాస్త్రి
 మనదేశము - దేవులపల్లి రామానుజరావు

56. బి. సి

సూర్యాపేట జిల్లా (తెలంగాణ)లోని ఫణిగిరి బౌద్ధ ప్రదేశంలో ఆర్కియాలజీ మరియు మ్యూజియంల శాఖ సాణేల హొర్డును వెలికితీసింది. పురావస్తు శాస్త్రవేత్తల ప్రకారం, సాణేలు 3వ మరియు 4వ శతాబ్దపు సాహారణ యుగం మధ్య సాటి ఇక్కాకు కాలానికి చెందినవి.

57. బి. ఎ

• 1922లో అరిగె రామస్వామి ఆది హిందూ జాతియోన్నతి సభను స్థాపించారు.

- అద్యక్షులు కొండా వెంకట్ స్వామి మరియు కార్యదర్శులు-పాపయ్య, అరిగె రామస్వామి.
- ఈ సభ యొక్క ప్రధాన లక్ష్యం శూద్రులు / నీడ జన్మ సిద్ధాంతాన్ని వ్యతిరేకించడం మరియు ప్రజల మధ్య సమానత్వాన్ని స్థాపించడం.
- 1927లో అది ఆది హిందూ మార్చబడింది
- మహాసభ.
- 1931లో ఆయన అరుంధతీ మహాసభను స్థాపించారు.
- 1931 జూన్ 1న నిజాం రాష్ట్రంలోని రెడ్డి హాస్టల్లో అరుంధతీయ సదస్సును నిర్వహించారు.
- 1935లో, అతను ఆది హిందూ సోషల్ సర్వీస్ లీగ్ తరపున పోటీ చేసే హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లో 1వ దళిత కౌన్సిలర్గా ఎన్నికయ్యాడు.

58. జ: సి

రాజసింహ శైలి: ఇది 'రెండో నరసింహవర్మ' కాలానికి చెందింది. ఇటుక, రాయి, గచ్చుసున్నం కలిపి దేహాలయాలు నిర్మించారు. మహాబలిపురంలోని తీరదేహాలయాన్ని (శివాలయాన్ని) ఇటుక, రాయి, గచ్చుసున్నం కలిపి నిర్మించారు. దీని గోడలపై శివలింగాలు, దక్షిణామూర్తి, నటరాజ విగ్రహాలను చాలా అందంగా చెక్కారు. ప్రాకార కుడ్యాలపై నంది విగ్రహాలు ఉన్నాయి. ఈ ఆలయంలో త్రిమూర్తుల విగ్రహాలు ఉన్నాయి. దీన్ని 'త్రిమూర్తి కోయిల్' అని కూడా అంటారు. పల్లవ మహేంద్రవర్మ సంస్కృతంలో 'మత్తవిలాస ప్రహసనం' రచించాడు. సిత్తన్హాసల్లోని చిత్రలేఖనంలో విలాసంగా ఉండే అప్పరసలు కనిపిస్తారు. గుహాలయం పైకప్పుపై ఉండే చిత్రమైన 'పద్మసరోవరం'ను అత్యుత్తమ చిత్రంగా చరిత్రకారులు పేర్కొన్నారు.

59. సమాధానం- ఎ

కుటుంబం లేదా కుల: అన్ని సామాజిక విభాగాలు సోదరభావంపై ఆధారపడి ఉన్నాయి. కుల (కుటుంబం) ప్రాథమిక సామాజిక యూనిట్ మరియు కులప కుటుంబానికి అధిపతి. మహిళలు సభలకు హాజరై బలులు అర్పించారు. విహహం సర్వసాధారణం కానీ ప్రాచీన పద్ధతులు కూడా కొనసాగాయి. పాలీయాండ్రీ ఉనికిలో ఉన్నట్లు అనిపిస్తుంది మరియు వితంతు పునర్విహారం కూడా తెలిసింది. పండితుల ప్రకారం, 16-17 సంవత్సరాల వయస్సులో విహారం చేసుకున్న వ్యక్తులు మరియు బాల్య విహారానికి చాలా తక్కువ ఆటాలు ఉన్నాయి.

60. జ: ఎ

బసవన్న 12వ శతాబ్దపు తత్వవేత్త, రాజనీతిజ్ఞుడు, కన్నడ కవి మరియు భారతదేశంలోని కర్ణాటకలో కలచూరి-రాజవంశ రాజు బిజ్జల | పాలనలో సంఘ సంస్కర్త. బసవన్న లింగ లేదా సామాజిక వివక్ష, మూఢ నమ్మకాలు మరియు ఆచారాలను తిరస్కరించాడు. అతను అనుభవ మంటప (లేదా, "ఆధ్యాత్మిక అనుభవం యొక్క హాల్") వంటి కొత్త ప్రభుత్వ సంస్థలను ప్రవేశపెట్టాడు, ఇది అన్ని సామాజిక-ఆర్థిక నేపథ్యాల నుండి పురుషులు మరియు స్త్రీలను బహిరంగంగా ఆధ్యాత్మిక మరియు ప్రాపంచిక ప్రశ్నలను చర్చించడానికి స్వాగతించింది. ఆలయ పూజలు మరియు బ్రాహ్మణుల నేతృత్వంలోని ఆచారాలను

తిరస్కరించే భక్తి ఆరాధనను బసవన్న సమర్థించారు మరియు వ్యక్తిగతంగా ధరించే చిహ్నాలు మరియు చిన్న లింగం వంటి చిహ్నాలు వంటి అభ్యాసాల ద్వారా శివుని వ్యక్తిగతీకరించిన ప్రత్యక్ష ఆరాధనతో భర్తీ చేశారు. వదనాలుగా ప్రసిద్ధి చెందిన బసవన్న తన కవిత్యం ద్వారా సామాజిక అవగాహనను ప్యాపింపజేశాడు.

61. జ. బి

ఎల్లోరాలోని రాక్-కట్ గుహ దేవాలయాలు చరనాద్రి కొండలలో చెక్కబడిన 34 గుహలలో ఉన్నాయి. త్రికోణమితి, స్త్రాప్తరల్ ఇంజనీరింగ్ మరియు మెటలర్జీపై అవగాహన లేకుండా, భారతీయ హస్తశిల్పులు ఇంత అద్భుతమైన కట్టడాలను సృష్టించలేరు.

ఈ గుహల పోషకులు చాళుక్యుల రాజవంశాల నుండి రాష్ట్రకూటుల వరకు ఉన్నారు. హెటెరోడాక్స్ వర్గాలు మొదట ఈ దేవాలయాల నమూనాను రూపొందించే ధోరణిని సెట్ చేశాయి. తరువాత, సనాతన వర్గాలు దీనిని మతపరమైన సిద్ధాంతాలను ప్యాప్టి చేసే మాధ్యమంగా స్వీకరించాయి. ఈ దేవాలయాలు అజీవికలు, జైనమతం, బౌద్ధం మరియు బ్రాహ్మణ మతంతో ముడిపడి ఉన్నాయి.

ఎల్లోరా గుహలు 1983లో యునెస్కో ప్రపంచ ధారాసత్వ ప్రదేశంగా గుర్తించబడ్డాయి.

62. జ. డి

హోమ్ రూల్ ఉద్యమం యొక్క లక్ష్యం బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యంలో స్వపరిపాలనను సాధించడం. ఐరిష్ హోమ్ రూల్ లీగ్ల తరహాలో అన్ని రాజ్యాంగ మార్గాల ద్వారా మరియు దానిని సాధించే దిశగా దేశంలో ప్రజల అభిప్రాయాన్ని విద్యావంతులను చేయడం మరియు నిర్వహించడం లక్ష్యం. గ్రామ సభల నుండి జిల్లా మరియు మునిసిపల్ బోర్డులు మరియు ప్రాంతీయ శాసనసభల ద్వారా జాతీయ పార్లమెంటుకు పూర్తి స్వయం-ప్రభుత్వాన్ని నిర్మించడం దీని ఉద్దేశ్యం. తిలక్ హోమ్ రూల్ లీగ్ అధికారికంగా ఏప్రిల్ 1916లో బెల్గాంలో స్థాపించబడింది, అయితే బెసెంట్ లీగ్ సెప్టెంబర్ 1916లో మద్రాసులో ప్రారంభమైంది. తిలక్ మరియు అన్నీ బెసెంట్లచే ప్రత్యేక లీగ్లు స్థాపించిన రెండు లీగ్లు ఉమ్మడి లక్ష్యాలతో కలిసి పనిచేశాయి. తిలక్ లీగ్ మహాత్మా (బొంబాయి నగరం మినహా), కల్కాటక, సెంట్రల్ ప్రావిన్సులు మరియు బేరార్లో కార్యకలాపాలును నిర్వహించింది. మరియు అన్నీ బెసెంట్స్ లీగ్కు భారతదేశంలోని మిగిలిన ప్రాంతాలకు బాధ్యతలు అప్పగించబడ్డాయి.

ప్రముఖ నాయకులు మోతీలాల్ నెహ్రూ, జవహర్లాల్ నెహ్రూ, భూలాభాయ్ దేశాయ్, చిత్తరంజన్ దాస్, కె.ఎం. మున్షీ, మరియు ముహమ్మద్ అలీ జిన్నా హోమ్ రూల్ ఆందోళనలో చేరారు, అయినప్పటికీ, ఆంగ్లో-ఇండియన్లు, దక్షిణాది నుండి చాలా మంది ముస్లింలు మరియు బ్రాహ్మణీతరులు చేరలేదు. హోమ్ రూల్ అంటే హిందూ మెజారిటీ ఫాలన అని వారు భావించారు, మరియు అది కూడా ప్రభావంగా ఉన్నత కులం. కానీ బ్రాహ్మణులు ఉద్యమంలో చురుకుగా పాల్గొన్నారు.

63. జ. ఎ

బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్ యొక్క మొదటి హార్టాపత్రిక "మూక్కాయక్". అతను 1920లో తన గురువు షాహూజీ మహాల్జీ ప్రోత్సాహంతో ప్రారంభించిన పక్ష హార్టాపత్రిక. ఈ పత్రికను ప్రారంభించడంలో అంబేద్కర్ లక్ష్యం ఏమిటంటే, స్వరాజ్యం, 'అంటరానిహారి' విద్య మరియు అంటరానితనం యొక్క దురాచారాల వంటి విషయాలపై తన స్వంత దృక్పథాన్ని ముందుకు తీసుకురావడమే.

1915 నాటికి, అన్నీ బెసింట్ శ్వేతజాతీయుల కాలనీల తరహాలో మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత భారతదేశానికి స్వయం పాలనను డిమాండ్ చేయడానికి ఒక ప్రచారాన్ని ప్రారంభించారు. ఆమె 'న్యూ ఇండియా' మరియు 'కామన్వెల్త్ షార్తాపత్రికలు డ్వాలా ప్రచారం చేసింది.

మహాత్మా గాంధీ సత్యాగ్రహం మరియు అహింస సిద్ధాంతాలను ప్రచారం చేయడానికి 1919 నుండి 1931 'యంగ్ ఇండియా' పాఠపత్రిక ప్రచురించారు.

లండన్ లోని ఇండియా హౌస్ సంస్థను స్థాపించిన శ్యామ్ జీ కృష్ణ వర్మ జనవరి 1905లో ది ఇండియన్ నోషియాలజిస్ట్ ను ప్రారంభించారు.

64. జ: డి

ఇటీవల, కేరళ విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన పురావస్తు శాస్త్రవేత్తలు గుజరాత్ లోని కచ్ జిల్లాలో జునా ఖతెయా, ప్రారంభ హరప్పా నెక్రోపోలిస్ సమీపంలో 1.5 కి.మీ దూరంలో ఉన్న పట్టా బెట్ వద్ద 5,200 సంవత్సరాల పురాతన హరప్పా నివాసాన్ని కనుగొన్నారు.

65. జ: డి

పాల కాలం (క్రీ.శ. 750 నుండి 12వ శతాబ్దం మధ్యకాలం వరకు) భారతదేశంలో బౌద్ధమతం మరియు బౌద్ధ కళ యొక్క చివరి గొప్ప దశను చూసింది. నలంద, ఓదంతపురి, విక్రమశిల మరియు నోమరూపలోని బౌద్ధ విహారాలు (మహావిహారాలు) బౌద్ధ అభ్యాసం మరియు కళలకు గొప్ప కేంద్రాలు.

66. జ: డి

నవంబర్ 1919లో ఢిల్లీలో జరిగిన అఖిల భారత ఖిలాఫత్ సమావేశం, బ్రిటీష్ వస్తువులను బహిష్కరించాలని పిలుపు ఇవ్వబడింది. ఖిలాఫత్ నాయకులు యుద్ధం తర్వాత శాంతి నిబంధనలు టర్కీకి అనుకూలంగా లేకపోతే, ప్రభుత్వంతో అన్ని సహకారాన్ని నిలిపివేస్తామని కూడా స్పష్టంగా పేర్కొన్నారు.

ఆల్-ఇండియా ఖిలాఫత్ కమిటీ అధ్యక్షుడిగా ఉన్న గాంధీ, ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా సామూహిక మరియు ఐక్యమైన సహాయ నిరాకరణను ప్రకటించే వేదికను ఈ సంచికలో చూశారు.

67. జ: సి

రవీటాస్, లేటా రైటాస్, భక్తి ఉద్యమం యొక్క భారతీయ ఆధ్యాత్మిక కవి-సన్యాసి మరియు 15 నుండి 16 వ శతాబ్దం CE సమయంలో రవీటాస్సియా మతాన్ని స్థాపించారు.

హిందూ ఆధ్యాత్మికతలో గౌరవనీయమైన వ్యక్తి అయిన మీరా బాయి, గురు రవీటాస్ ను తన ఆధ్యాత్మిక గురువుగా భావించినట్లు చెబుతారు.

అతని భక్తి పాటలు భక్తి ఉద్యమంపై తక్షణ ప్రభావం చూపాయి మరియు అతని 41 కవితలు సిక్కుల మత గ్రంథమైన 'గురు గ్రంథ్ సాహిబ్'లో చేర్చబడ్డాయి.

68. జ: సి

69. ANS :D

సూపర్ మూన్ మరియు సంపూర్ణ చంద్ర గ్రహణాలు ఒకేసారి ఏర్పడితే టానిని సూపర్ బ్లడ్ ఓల్డ్ మూన్ అంటారు.

సూపర్ మూన్ మరియు చంద్రగ్రహణం ఒకేసారి ఏర్పడితే సూపర్ బ్లడ్ మూన్ అంటారు.

చంద్రగ్రహణం పౌర్ణమి నాడు మాత్రమే సంభవిస్తుంది.

చంద్రుడు తన కక్షలో పెరేజి స్థానం కన్నా భూమికి ఇంకా దగ్గరగా రావడాన్ని సూపర్ మూన్ అంటారు.

70. ANS : D

సియాల్ పొర, సిమా పొర కన్నా తేలికగా ఉండటం వల్ల ఖండాలు సముద్రంపై తేలియాడుతున్నట్లు కనిపిస్తాయి.

భూపటలము, ఎగువ ప్రహారపు పోరలను కలిపి ఆస్మోవరణము లేదా శిలావరణం అంటారు.

భూమి యొక్క సహసరి సాంద్రత-5.52

71. ANS: C

72. ANS: B

ఉత్తర అమెరికాలోని అపలేచియన్ పర్వతాలు పురాతన ముడత పర్వతాలు.

73. ANS: A

బార్క్స్ లు అనగా పవన క్రమక్షయం వలన అర్ధ చంద్రకృతిలో ఏర్పడే ఇసుక దిబ్బలు.

టెర్రోసా అనగా భూగర్భ జల ప్రసరణ వల్ల నేలల రసాయనక సంఘటనలో మార్పు వచ్చి కొన్ని చోట్ల మందంగా, కొన్ని చోట్ల పలచగా ఏర్పడే భూస్వరూపం.

సముద్ర అలల వలన ఇసుక, ఒండ్రు కంకర, మొదలైన వాటితో కలిసి స్పిట్లు ఏర్పడతాయి.

74. ANS: B

బ్రహ్మపుత్ర నదిని ఎరుపు నది అంటారు.

బ్రహ్మపుత్రా నది భారతదేశంలో 2(అరుణాచల్ ప్రదేశ్, అసోం) రాష్ట్రాల గుండా ప్రవహిస్తుంది.

75. ANS: B

రాజస్థాన్ కాలువ కు నీరు రావి, బియాస్, సట్లెజ్ నుండి లభిస్తుంది.

ఈ కాలువ ద్వారా లభి పొంది రాష్ట్రాలు - రాజస్థాన్, పంజాబ్, హర్యానా.

ఈ కాలువ మొత్తం పొడవు 468 కిలోమీటర్లు.

76. ANS: C

నర్మదా, తపతి నదుల మధ్య విస్తరించి ఉన్న పర్వతశ్రేణి - సాత్పుర పర్వతశ్రేణి

తపతి, పెన్ గంగ నదుల మధ్య విస్తరించి ఉన్న పర్వతశ్రేణి - అజంతా కొండలు

బీమా, కృష్ణా నదుల మధ్య విస్తరించిన పర్వతాలు - మహాదేవ్ పర్వతాలు.

77. ANS: B

78. ANS: B

దేశంలోని అతిపెద్ద వ్యవస్థాపక సామర్థ్యం గల జల విద్యుత్ కేంద్రం ఇందిరా సాగర్ నర్మదా నదిపై మధ్యప్రదేశ్లో కలదు.

సామర్థ్యం: 1000 మెగా వాట్స్.

79. Ans: D

80. Ans: D

మంజీరా నది తెలంగాణ రాష్ట్రంలోకి సంగారెడ్డి జిల్లాలో ప్రవేశించి, నిజామాబాద్ జిల్లాలో గోదావరి నది తో కలుస్తుంది.

దిండి నదిని మీనాంబరం నది అని కూడా అంటారు.

మానేరు ఉపనది గోదావరిలో కుడి వైపున కలుస్తుంది.

81. ANS: B

IFSR-2021 నివేదిక ప్రకారం, 632 చ.కి.మీ లతో భారతదేశంలో రెండవ అత్యధిక అటవీ విస్తీర్ణం పెరుగుదల నమోదు

చేసిన రాష్ట్రం- తెలంగాణ.

2020, 2021 లలో ట్రీ సిటీ ఆఫ్ ది వరల్డ్ గా ఫుడ్ అండ్ అగ్రికల్చర్ ఆర్గనైజేషన్ సంస్థ హైదరాబాద్ నగరాన్ని గుర్తించింది.

82. ANS:D

- గ్రామీణ సెక్స్ రేషియో - 999

- అర్బన్ సెక్స్ రేషియో - 970

- చైల్డ్ సెక్స్ రేషియో - 932

83. Ans:A

జగిత్యాల - 95%

కొమురం బీం - 15%

84. జ: బి

లాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ కార్యక్రమం కింద రూ. 10 లక్షల వరకు ఉచిత వైద్యం మరియు వైద్యం అందించేందుకు చేయూత పథకాన్ని గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎ రేవంత్ రెడ్డి ప్రారంభించారు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వర్గాలకు అన్ని ఎంపానెల్డ్ ఆసుపత్రుల్లో ఉచితంగా కార్పొరేట్ వైద్యం అందించబడుతుంది.

ఈ పథకం కింద ప్రతి కుటుంబానికి వైద్య చికిత్స కోసం రూ. 10 లక్షల ఆర్థిక కవరేజీ లభిస్తుంది. బారిడ్ర్యురేఖకు దిగువన ఉన్న 90.10 లక్షల కుటుంబాలు ఈ పథకం ద్వారా లబ్ధి పొందుతాయని అంచనా. శారీరక రుగ్మతలతో బాధపడుతున్న రోగులకు 21 ప్రత్యేక సేవలతో పాటు 1,672 విభిన్న వైద్య స్పృకేజీలు కూడా ఈ పథకం కింద అందుబాటులో ఉన్నాయి. వితంతువులు, ఒంటరి మహిళలు, వృద్ధులు, బీడీ కార్మికులు, కల్లుగీత కార్మికులు, చేనేత కార్మికులు, వికలాంగులు, డయాలసిస్ రోగులు, పైలేరియా రోగులు, ఎయిడ్స్ రోగులతో సహా వివిధ లబ్ధిదారులకు నెలవారీ రూ. 4000 పింఛన్. క్యాబ్, ఆటో మరియు ఫుడ్ డెలివరీ డ్రైవర్లకు రూ. 5 లక్షల వరకు ప్రమాద బీమా.

85. జ: డి

మహాలక్ష్మి పథకం తెలంగాణ అనేది మహిళా సాధికారత పథకం, ఇది అందించడమే లక్ష్యంగా ఉంది

1. తమ కుటుంబాలకు పెద్దలుగా ఉన్న తెలంగాణ రాష్ట్ర మహిళలకు 2500 రూపాయల ఆర్థిక సహాయం.

2. గ్యాస్ సిలిండర్లు 500 రూ

3. తెలంగాణ అంతటా ఉచిత ఆర్టీసీ బస్సు ప్రయాణం.

మహాలక్ష్మి పథకం ఎటువంటి మతపరమైన పరిమితులను విధించకుండా కలుపుకొని ప్రయోజనాలను అందిస్తుంది.

BPL కార్డ్ కుటుంబాల నుండి వచ్చిన మహిళలకు ఈ పథకం యొక్క ప్రయోజనాలను యాక్సెస్ చేయడానికి అర్హత విస్తరించింది.

86. జ: ఎ

తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డి సంక్షేమ పథకాల అమలును వేగవంతం చేశారు, ముఖ్యంగా గృహ జ్యోతి పథకం ఫిబ్రవరిలో ప్రారంభం కానుంది. బిపిఎల్ కార్డ్ హోల్డర్లు ఫిబ్రవరి నుండి 200 ఉచిత యూనిట్లను పొందుతారని అమలు వివరాలు వెల్లడిస్తున్నాయి. అర్హత ఉన్న కుటుంబాలకు విద్యుత్ ఛార్జీల నుండి మినహాయింపు ఉంటుంది.

87. జ: సి

మహా లక్ష్మీ పథకం తెలంగాణ రాష్ట్రంలో నిహసం ఉంటున్న అన్ని వయసుల బాలికలు మరియు మహిళలకు మరియు లింగమార్పిడి కోసం ఉచిత ప్రయాణం మీరు తెలంగాణ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ నడుపుతున్న బస్సులు, పల్లె వెలుగు మరియు ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సులు, సిటీ ఆర్డినరీ బస్సులు మరియు సిటీ మెట్రో బస్సులలో ఉచితంగా ప్రయాణించవచ్చు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో టి.ఎస్.ఆర్.టి.సి.

మహా లక్ష్మీ పథకం అమలు కోసం తెలంగాణ TSRTC ఈ క్రింది మార్గదర్శకాలను నిర్దేశించింది.

* తెలంగాణలో నిహసం ఉంటున్న అన్ని వయసుల బాలికలు మరియు మహిళలు మరియు లింగమార్పిడి వ్యక్తుల ప్రయోజనం కోసం ఈ పథకం.

డిసెంబర్ 9, 2023 A.N నుండి మహిళలకు పల్లె వెలుగు మరియు ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సులలో తెలంగాణ రాష్ట్ర సరిహద్దుల్లో ఎక్కడికైనా ప్రయాణించవచ్చు

తెలంగాణ రాష్ట్ర సరిహద్దుల వరకు అంతర్ రాష్ట్ర ఎక్స్‌ప్రెస్ మరియు పల్లె వెలుగు బస్సులు ఉచితం.

తెలంగాణ ప్రభుత్వం TSRTCకి స్వచ్ఛంద ప్రయోజనాల కోసం ఖర్చును రీయింబర్స్ చేస్తుంది, ఇది మహిళా ప్రయాణికులు ప్రయాణించే హస్తవ దూరం ఆధారంగా సేకరించబడుతుంది.

88. జ. సి

వరల్డ్ ఎకనామిక్ ఫోరమ్ (WEF) మరియు తెలంగాణ ప్రభుత్వం పేబ్రవరి 2024లో ప్రారంభించబోతున్న WEF యొక్క నాలుగవ పారిశ్రామిక విప్లవ నెట్వర్క్ (4IR) యొక్క 19వ కేంద్రాన్ని హైదరాబాద్‌లో ఏర్పాటు చేస్తున్నాయి. ఇది ఆరోగ్య సాంకేతికత మరియు జీవిత శాస్త్రాల పటిష్టతకు అంకితమైన ప్రపంచంలోనే మొదటి నేపథ్య కేంద్రం అవుతుంది.

తెలంగాణ మరియు WEF మధ్య వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్యం. రెండు సంస్థల విస్తృత దృష్టితో ఆరోగ్య సంరక్షణ సాంకేతికతను మెరుగుపరచడం కేంద్రం లక్ష్యం. BioAsia 2024 సందర్భంగా ప్రారంభించడం ద్వారా 4IR నెట్వర్క్‌లో తెలంగాణకు మెరుగైన జీవన ప్రమాణాలు మరియు ప్రపంచ గుర్తింపు కోసం సహకారాన్ని పెంపొందించే గ్లోబల్ హెల్త్ కేర్ హబ్‌గా హైదరాబాద్‌ను ఉంచుతుంది.

89. జ. ఎ

డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ మరియు టీ-హబ్ సంయుక్తంగా హైదరాబాద్‌లో మెషిన్ లెర్నింగ్ అండ్ ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ టెక్నాలజీ హబ్ (మ్యాథ్)ను ప్రారంభించాయి. MATH AI ఆవిష్కరణను వెగవంతం చేయడానికి, ఉద్యోగ వృద్ధిని ప్రోత్సహించడానికి మరియు AI మరియు ML స్టార్టప్‌లకు అనుకూలమైన వాతావరణాన్ని పెంపొందించడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. ఈ చొరవ 2025 నాటికి 500 AI- సంబంధిత ఉద్యోగాలను సృష్టించడం మరియు 150 AI మరియు ML స్టార్టప్‌లకు మద్దతు ఇవ్వడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

90. జ. డి

తెలంగాణ లైఫ్ సైన్సెస్ పరిశ్రమ యొక్క 2030 దృష్టి "ఆవిష్కరణ-ఆధారిత మరియు సాంకేతిక-ప్రారంభించబడిన వృద్ధికి నాయకత్వం వహించడం మరియు గుప్త దేశీయ డిమాండ్‌ను పెంచడం ద్వారా ఆసియాలోని అగ్రశ్రేణి లైఫ్ సైన్సెస్ క్లస్టర్‌లలో ఒకటిగా సాధించాలి". పరిశ్రమలు, పెట్టుబడిదారులు, విద్యార్థులు, సలహాదారులు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మరియు ఇతర ప్రభుత్వేతర సంస్థల నుండి ఆలోచనాపరులతో వివరణాత్మక చర్చల తర్వాత ఈ విజన్ రూపొందించబడింది. ఈ దృక్పథాన్ని సాకారం చేయడానికి రాష్ట్రం క్లస్టర్ ఆటాయాలలో USD 50 బిలియన్లను సాధించి ఆసియాలో అత్యుత్తమ ఆవిష్కరణ గమ్యస్థానంగా మార్చాలి. "తెలంగాణకు ముందు తెలంగాణ" నినాదాన్ని అనుసరించాలి.

91. Ans: D

తెలంగాణ ICT విభాగం 2021-26:

- ఐటీ రంగం ద్వారా 2026 నాటికి 10 లక్షల ఉద్యోగాల కల్పన, రూ.3 లక్షల కోట్ల వార్షిక ఎగుమతుల లక్ష్యం.
- ఎలక్ట్రానిక్ ఉపకరణాలు, మొబైల్స్ తయారీ, ఎలక్ట్రీక్ హాహనాలు, స్టోరేజీ ఎనర్జీ వ్యవస్థలు, ఐటీ హార్డ్వేర్, టెలికాం ఉపకరణాలు, సెమీకండక్టర్ మ్యాన్యుఫ్యాక్చరింగ్, మెడికల్ డివైజెస్, ఆటోమోటివ్, రక్షణ రంగ ఉత్పత్తులు, ఎలక్ట్రానిక్స్ విడిభాగాల తయారీకి ప్రోత్సాహం.
- 8వలకు పైగా స్టార్టప్ల ద్వారా రూ.10 వలకోట్ల మేర పెట్టుబడుల ఆకర్షణ లక్ష్యం. రూ.1,300 కోట్లతో స్టార్టప్ ఫండ్, రూ.100 కోట్లతో క్షేత్రస్థాయి ఆవిష్కరణల నిధి ఏర్పాటు.
- స్టానికులకు ఐటీ నైపుణ్యల్లో శిక్షణ. కనీసం 80శాతం మందికి నైపుణ్య శిక్షణ. ఏటా 50వల మంది విద్యార్థులకు శిక్షణ ఇచ్చే ఏర్పాట్లు.
- పౌరసేవలను వంద శాతం ఆన్లైన్ ద్వారా అందుబాటులోకి తేవడం. వెయ్యికి పైగా ప్రభుత్వ సేవలను మొబైల్ ఫోన్ల ద్వారా అందజేయడం.
- రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 5జీ సేవలు, టీఐబిఎస్ ద్వారా 2026 నాటికి ప్రభుత్వ కార్యాలయాలు, పట్టణ, గ్రామీణ ప్రాంతాలకు వంద శాతం ఇంటర్నెట్ సౌకర్యం.
- ఐదు ప్రాంతీయ కేంద్రాల ద్వారా జిల్లాల్లో ఆవిష్కరణల హాటవరణం కల్పించడం.
- ద్వితీయ, తృతీయ శ్రేణి పట్టణాల నుంచి కనీసం 5శాతం ఐటీ, ఐటీ ఆధారిత ఎగుమతులు సాధించడం.

92. జి: డి

ముఖ్యమంత్రి ఎ. రేవంత్ రెడ్డి బుధవారం ఇక్కడ డాక్టర్ బిఆర్ అంబేద్కర్ తెలంగాణ రాష్ట్ర సచివాలయం నుండి రైతు సస్థం డిజిటల్ కార్యక్రమాన్ని వర్చువల్ గా ప్రారంభించారు. రైతు వేదికల వద్ద వీడియో కాన్ఫరెన్స్ సౌకర్యాల ద్వారా రైతులను కనెక్ట్ చేయడం మరియు వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలు, అధికారులు మరియు నిపుణుల మద్దతుతో వ్యవసాయంలో క్షేత్ర స్థాయి సమస్యలను పరిష్కరించడం ఈ కార్యక్రమం లక్ష్యం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వచ్చే మూడేళ్లలో 2,601 రైతు వేదికల్లో వీడియో కాన్ఫరెన్స్ యూనిట్ల ఏర్పాటుకు రూ.97 కోట్లతో కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించింది.

93. జి: బి

నారాయణపేట కోడంగల్ ఎత్తిపోతల పథకం: ఈ ప్రాజెక్టుతో జిల్లాలోని నారాయణపేట, మక్తల్, కోడంగల్ ప్రాంతాల్లోని లక్ష ఎకరాలకు సాగు, తాగునీటిని అందించాలనేది ఈ ప్రాజెక్టు లక్ష్యం.

94. జి: బి

జూన్ 4 నుండి 6 వరకు ఇక్కడ తెలంగాణ ప్రభుత్వం మరియు ఇంటర్నేషనల్ కమోడిటీ ఇన్ స్టిట్యూట్ USA సంయుక్తంగా నిర్వహించనున్న ప్రపంచ వరి సదస్సులో 28 దేశాలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న 500 మంది విదేశీ ప్రతినిధులు పాల్గొంటారు. పాల్గొనేవారిలో శాస్త్రవేత్తలు, ప్యాపార సంస్థల ప్రతినిధులు, ఎగుమతిదారులు, దిగుమతిదారులు, విద్యావేత్తలు, వ్యవసాయ రంగానికి చెందిన పారిశ్రామికవేత్తలు మరియు బియ్యం సంబంధిత ఉత్పత్తులతో వ్యవహరించే హారు మరియు స్టార్టప్ కంపెనీల ప్రతినిధులు ఉంటారు.

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న ప్రజలకు వరి సదస్సు ద్వారా తెలంగాణలో పండించే బియ్యం మరియు బియ్యం ఉత్పత్తులకు డిమాండ్‌ను సృష్టించడం రైస్ సమ్మిట్ సదస్సు యొక్క ప్రధాన లక్ష్యం. రాష్ట్ర రైతుల ప్రయోజనాలను కాపాడేందుకు మార్కెటింగ్ సౌకర్యాలు కల్పించాలని కూడా ఉద్దేశించబడింది.

95. Ans : C

తెలంగాణ ప్రభుత్వం 'కూల్ రూఫ్ పాలసీ 2023-28'ని రూపొందించింది. దీంతో దేశంలోనే కూల్ రూఫ్ విభాగాన్ని ప్రారంభించిన తొలి రాష్ట్రంగా తెలంగాణ అవతరించింది. రాష్ట్రంలోని పట్టణాల్లో ఎండవడిమి ప్రభావంతోపాటు కర్షణ ఉద్ఘాటాలను తగ్గించడం, విద్యుత్ తీసు ఆటా చేయడం ఈ పాలసీ లక్ష్యం

గృహ నివాసాలపై వసవి ఉష్ణోగ్రతల తీవ్రతను తగ్గించి, చల్లదనాన్ని ప్రసాదించేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 'కూల్ రూఫ్ పాలసీ'ని ప్రకటించింది. ఐదు సంవత్సరాల వ్యవధిలో 300 చదరపు కిలోమీటర్ల పరిధిలో కూల్ రూఫ్ విభాగాన్ని అమలు చేయాలని నిర్ణయించింది. దీంతో రాష్ట్రంలో ఐదేండ్ల అనంతరం ప్రతి ఏడాది 600 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్తు ఆటా కానుంది. హాతావరణం పెరుగుతున్న ఉష్ణోగ్రతల ప్రభావాన్ని ఇంధన, భవనాలు, కార్యాలయాలపై తగ్గించేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ కూల్ రూఫ్ విభాగాన్ని తీసుకొచ్చింది.

కూల్ రూఫ్ పాలసీని మున్సిపల్, పట్టణాభివృద్ధి శాఖలు పర్యవేక్షించనున్నాయి. ఈ పాలసీని అమలు చేయడానికి జీహెచ్ఎంసీ, హెచ్ఎంఓపీ, డీటీసీపీలు నోడల్ ఏజెన్సీలుగా వ్యవహరించనున్నాయి. విద్యుత్తు, ఆర్ అండ్ బీ, గృహ నిర్మాణ శాఖ, పట్టణ స్థానిక సంస్థలు, రియల్ ఎస్టేట్ సంస్థల అసోసియేషన్లు, ఆస్కె, ట్రిపుల్ ఐటీ, నాచురల్ రిసోర్సెస్ కౌన్సిల్ (ఎన్ఆర్డీసీ) తదితర సంస్థలను ఇందులో భాగస్వామ్యం చేస్తారు. వీటిని టీఎస్బీపీఎస్ బృందం సమన్వయం చేస్తుంది.

600 గజాలపైన నిర్మించే భవనాల్లో కూల్ రూఫ్ పాలసీని తప్పనిసరిగా అమలు చేయాలి. 600 గజాలలోపు నిర్మించే ఇంట్లలోనూ ఈ విభాగాన్ని అమలు చేసుకోవచ్చు.

96. జ: డి

నేషనల్ యాక్షన్ ప్లాన్ మెకనైజ్డ్ శానిటేషన్ ఎకోసిస్టమ్ లేటా నమస్తే స్కీమ్ అనేది ప్రభుత్వం యొక్క మానవ-కేంద్రీకృత విభాగానికి నిదర్శనం, ఇక్కడ పారిశుధ్య కార్యక్రమాలు ఎవరూ మురుగు మరియు సెప్టిక్ ట్యాంక్ శుభ్రపరిచే ప్రమాదకర పనిలో మానవీయంగా పాల్గొనకూడదు. సామాజిక న్యాయం మరియు సాధికారత మంత్రిత్వ శాఖ మరియు గృహనిర్మాణ మరియు పట్టణ వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ సంయుక్తంగా ప్రారంభించిన నమస్తే పథకం నేషనల్ సఫాయి కరండారిస్ ఫైనాన్స్ అండ్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ (NSKFDC) ద్వారా FY 2023-24 నుండి FY వరకు మూడు సంవత్సరాల పాటు అమలు చేయబడుతుంది. 2025-26, బడ్జెట్ కేటాయింపు 349.73 కోట్లు.

97. జ: సి

బాల కార్మిక చట్టంలోని నిబంధనలను సమర్థవంతంగా అమలు చేయడం మరియు జాతీయ బాల కార్మిక ప్రాజెక్ట్ (NCLP) పథకాన్ని సజావుగా అమలు చేయడం కోసం చైల్డ్ లేబర్ (PENCIL) ప్రత్యేక ఆన్లైన్ పోర్టల్ ప్లాట్ ఫారమ్ ప్రారంభించబడింది.

పోర్టల్ కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం(లు), జిల్లా(లు) అన్ని ప్రాజెక్ట్ సోసైటీలు మరియు సాధారణ ప్రజలకు కలుపుతుంది. ఇంకా, బాల కార్మికులకు సంబంధించిన ఆన్లైన్ ఫిర్యాదులను ఎవరైనా వెబ్సైట్ పోర్టల్ లో డాఖలు చేయవచ్చు.

98. Ans : B

PVGT కోసం 11 క్లిష్టమైన జోక్యాలపై దృష్టి సారించే ప్రధాన మంత్రి జనజాతి ఆదిహాసీ న్యాయ మహా అభియాన్ (PM JANMAN)ని కేంద్ర మంత్రివర్గం ఇటీవల ఆమోదించింది.

PM-JANMAN గరిజన వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖతో సహా తొమ్మిది మంత్రిత్వ శాఖల ద్వారా 11 క్లిష్టమైన జోక్యాలపై దృష్టి పెడుతుంది. సంక్షేమ పథకాలు చిట్ట చివరిగా నివసేస్తున్న ఆదిహాసులకు అందజేస్తుంది .

18 రాష్ట్రాలు మరియు కేంద్రపాలిత ప్రాంతం అయిన అండమాన్ మరియు నికోబార్ దీవులలో ఉన్న 75 కమ్యూనిటీలు ప్రత్యేకించి హాని కలిగించే గరిజన సమూహాలు (PVTGలు)గా వర్గీకరించబడ్డాయి.

PVGT కోసం పక్కా గృహాలు, పైపుల ద్వారా నీటి సరఫరా మరియు రోడ్లు అందించడం ఈ పథకం లక్ష్యం.

ప్రాథమిక సౌకర్యాలైన రోడ్లు మరియు టెలికాం అనుసంధానం, విద్యుత్, సురక్షితమైన గృహాలు, స్వచ్ఛమైన తాగునీరు మరియు పారిశుధ్యం, విద్య, ఆరోగ్యం మరియు పోషకాహారానికి మెరుగైన ప్రాప్యత మరియు స్థిరమైన జీవనోపాధి అవకాశాలను పథకం కల్పిస్తుంది.

ఆయుష్ మంత్రిత్వ శాఖ ప్రస్తుత నిబంధనల ప్రకారం ఆయుష్ వెల్నెస్ సెంటర్ను ఏర్పాటు చేస్తుంది మరియు మొబైల్ మెడికల్ యూనిట్ల ద్వారా పివిటిజి ఆహారాలకు ఆయుష్ సౌకర్యాలను విస్తరిస్తుంది.

నైపుణ్యాభివృద్ధి మరియు వ్యవస్థాపకత మంత్రిత్వ శాఖ ఈ కమ్యూనిటీలకు తగిన నైపుణ్యాల ప్రకారం PVTG నిహాసాలు మరియు బహుళ ప్రయోజన కేంద్రాలు మరియు హాస్పిటల్ నైపుణ్యం మరియు వృత్తిపరమైన శిక్షణను సులభతరం చేస్తుంది.

99. Ans : C

విలియం వైజర్ (1937) తన మార్గదర్శక రచన అయిన 'ది హిందూ జజ్మినీ సిస్టమ్' ద్వారా భారతీయ సామాజిక మానవ శాస్త్రంలో జజ్మినీ వ్యవస్థ అనే పదాన్ని ప్రవేశపెట్టారు.

ఉత్తరప్రదేశ్ లోని ఒక గ్రామంలో తన అధ్యయనంలో, వస్తువులు మరియు సేవల ఉత్పత్తి మరియు మార్పిడిలో వివిధ కులాలు ఒకదానితో ఒకటి ఎలా పరస్పరం వ్యవహరిస్తాయో కనుగొన్నాడు. ఈ వ్యవస్థ భారతదేశం అంతటా కొన్నివైవిధ్యాలతో ఉందని కనుగొన్నాడు.

వ్యవసాయ ఉత్పత్తి, వస్తువులు మరియు సేవల పంపిణీ వ్యవస్థ ఆధారంగా, జజమణి వ్యవస్థ అనేది భూస్వామ్య అధిక కుల సమూహాలు మరియు వృత్తిపరమైన కులాల మధ్య సంబంధాలను తెలియజేస్తుంది

జజమణి వ్యవస్థ అనేది పంపిణీ వ్యవస్థ అని చెప్పవచ్చు, దీని ద్వారా అధిక భూమిని కలిగి ఉన్న కులాల కుటుంబాలకు వడ్డంగి, బార్బర్, స్వీపర్ మొదలైన వివిధ నిమ్న కులాల ద్వారా సేవలు అందిస్తారు.

100. జ: సి

జస్టిస్ సుభాష్ విద్యార్థి (అలహాబాద్ హైకోర్టు) దర్మాసనం హిందూ విహా చట్టం 1955 ప్రకారం విహానికే 'కన్యాదాన్' తప్పనిసరి కాదని స్పష్టం చేసింది. హిందూ విహా చట్టం 1955లోని సెక్షన్ 7 ప్రకారం విహాం యొక్క ప్రాథమిక కర్మగా 'సప్తపది' (ఏడు మెట్లు లేదా సాత ఫేరాలు)ని కోర్టు పేర్కొన్నది.

101. జ: బి

ఒక పార్సీ సంస్కర్త యొక్క అవిశ్రాంత ప్రయత్నాలు, B.M. మలబారి, 12 ఏళ్లలోపు బాలికల విహాహాన్ని నిషేధించే ఏజ్ ఆఫ్ కాన్సెంట్ యాక్ట్ (1891) ద్వారా ప్రతిఫలం పొందారు.

102. జ: డి

వెట్టి వ్యవస్థ:

- వెట్టి విధానం అంటే ఒక వ్యక్తి నుండి వ్యవసాయ మరియు గృహ సేవలను ఎటువంటి పారితోషికం లేకుండా బలవంతంగా సంగ్రహించడం మరియు హరి జీవితాలను దోపిడీ చేయడం.
 - వెట్టి అంటే బలవంతపు శ్రమ.
 - నిజాం ప్రభుత్వం కొన్ని వర్గాల ప్రజలను బలుతాబార్లుగా గుర్తించింది.
 - హరికి బలూత ఇనాం భూములు ఇచ్చారు. బలుతాబార్లు గ్రామస్తులకు సేవ చేసేవారు.
 - భూస్వాముల దుష్ట వైఖరి కారణంగా క్రమంగా బలుతాబార్లు తమ భూములను కోల్పోయారు. కానీ హారు బలవంతపు కూలీలుగా మిగిలిపోయారు.
- ఎం.ఎస్.రాజలింగం తన ఆత్మకథలో వెట్టి పరిస్థితులను, హరి దుర్భర జీవితాలను వివరించారు.
- 1911లో నిజాం ఉస్మాన్ అలీఖాన్ వెట్టి, బేగర్ వ్యవస్థలను రద్దు చేశాడు.
- తెలుగు సాహిత్యంలో మొదటి దళిత కథ "వెట్టి మాదిగ" భాగ్యరెడ్డి వర్మ రచించారు.
 - 1వ, 6వ, 7వ ఆంధ్రమహాసభలు వెట్టి రద్దుకు తీర్మానాలు చేశాయి

103. Ans : A

జగన్ మిత్ర మండలి: భాగ్యరెడ్డి వర్మ 'జగన్ మిత్ర మండలి' అనే సంస్థను 1906లో ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సంస్థ సభ్యులు అనేక సేవా కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనేవారు. 1925లో హైదరాబాద్ లో ఫ్లేగు వ్యాధి వచ్చినప్పుడు వీరు రోగులకు సేవలందించారు. భాగ్యరెడ్డి వర్మ స్వస్థిక్ దళ్ అనే సంస్థను 1915లో ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సంస్థ సభ్యులు పలు సేవా కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనేవారు. ఈయన ఇంకా ఆదిహిందూ హాలంటీర్ దళం, దేవటాసీ నిర్మాలనా సంఘం వంటి సంస్థలను ఏర్పాటుచేశారు. జగన్ మిత్రమండలి 1911 నాటికి మన్య సంఘంగా మారింది. ఇది బాల్య విహారాలను నిరోధించడం, దేవటాసీ, జోగిని లాంటి సాంఘిక దురాచారాల నిర్మాలనా కోసం పనిచేసింది. ధర్మవీర హామన్ నాయక్, పాండురంగ జోషి, మాడపాటి హనుమంతరావు సహాయంతో భాగ్యరెడ్డి వర్మ అంబర్పేటలో హిందూ శ్మశానహాటికను ఏర్పాటు చేశారు.

104. జ: బి

తెలంగాణలోని అడపాపా వ్యవస్థ లంబాడా గిరిజన సంఘం మధ్య విహారాలను పరిష్కరించే ప్రత్యేకమైన సంప్రదాయ పద్ధతిని సూచిస్తుంది. అడపాపా ("చెట్టు కింద కూర్చోవడం") అనేది ఒక చెట్టు కింద సంఘం సభ్యుల కలసి కూర్చుని విహారాలు ఏకాభిప్రాయం-నిర్మాణం మరియు మధ్యవర్తిత్వం ద్వారా చర్చించబడతాయి మరియు పరిష్కరించబడతాయి.

105. Ans :A

ప్రధాన మంత్రి 15 పాయింట్ల కార్యక్రమం అనేది మంత్రిత్వ శాఖలు/డిపార్ట్మెంట్ల యొక్క వివిధ పథకాలు/కార్యక్రమాలను కవర్ చేసే ఒక విస్తృతమైన కార్యక్రమం. 15 పాయింట్ల కార్యక్రమంను దేశవ్యాప్తంగా అమలు చేయబడుతుంది.

కార్యక్రమం క్రింది విస్తృత లక్ష్యాలను కలిగి ఉంది:

1. విద్యకు అవకాశాలను పెంపొందించడం.

2. ప్రస్తుత అమలు చేస్తున్నా మరియు కొత్త పథకాల ద్వారా మైసూరిటీలకు ఆర్థిక కార్యకలాపాలు మరియు ఉపాధిలో సమానమైన అవకాశాలు కల్పించడం .

స్వయం ఉపాధి కోసం మెరుగైన ఆర్థిక మద్దతు అందించడం మరియు రాష్ట్ర మరియు కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల నియామకంలో మైసూరిటీలకు అవకాశం కల్పించడం చెయ్యాలి.

3. మైసూరిటీలకు మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి పథకాల్లో తగిన హాటాను కల్పించడం ద్వారా హరి జీవన పరిస్థితులను మెరుగుపరచడం.

4. మైసూరిటీలలో మత సామరస్యం కల్పించడం మరియు హింసను నిరోధించడం మరియు నియంత్రించడం.

106. జ: ఎ

2021-22 నుండి 2025-26 మధ్య కాలంలో మొత్తం రూ. 1179.72 కోట్లతో 'మహిళల భద్రత'పై అంబెల్లా పథకం అమలు కోసం సాగించునకు సంబంధించిన హాం వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ ప్రతిపాదనను ప్రభుత్వం ఆమోదించింది.

బారతదేశంలో మహిళల భద్రత:

ఒక దేశంలో మహిళల భద్రత అనేది కఠినమైన చట్టాల ద్వారా కఠినమైన నిరోధం, సమర్థవంతమైన న్యాయాన్ని అందించడం, ఫిర్యాదులను సకాలంలో పరిష్కరించడం మరియు బాధితులకు సులభంగా అందుబాటులో ఉండే సంస్థాగత మద్దతు నిర్మాణాలు వంటి అనేక అంశాల ఫలితం.

"మహిళల భద్రత" పథకం కింద ప్రాజెక్టులు:

112 ఎమర్జెన్సీ రెస్పాన్స్ సపోర్ట్ సిస్టమ్ (ERSS) 2.0.

నేషనల్ ఫోరెన్సిక్ డేటా సెంటర్ ఏర్పాటుతో సహా సెంట్రల్ ఫోరెన్సిక్ సైన్సెస్ లేబొరేటరీల అప్ గ్రేడ్.

రాష్ట్ర ఫోరెన్సిక్ సైన్సెస్ లేబొరేటరీస్ (FSLలు)లో DNA విశ్లేషణ, సైబర్ ఫోరెన్సిక్ సామర్థ్యాలను బలోపేతం చేయడం.

మహిళలు మరియు పిల్లలపై సైబర్ నేరాల నివారణ.

మహిళలు మరియు పిల్లలపై లైంగిక వేధింపుల కేసులను నిర్వహించడంలో పరిశోధకులకు మరియు ప్రాసిక్యూటర్లకు సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించడం మరియు శిక్షణ ఇవ్వడం.

ఉమెన్ హెల్ప్ డెస్క్ మరియు యాంటీ హ్యారామన్ ట్రాఫికింగ్ యూనిట్లు.

107. Ans : D

108. జపాబు బి

కారంచేడు నరమధం 1985 జూలై 17న ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని బాపట్ల జిల్లా కారంచేడులో జరిగింది. కమ్మ భూస్వాములు మాదిగలను (దళితులను) క్రూరంగా హింసించి, ఆరుగురిని చంపారు మరియు అనేక మందిని గాయపరిచారు.

ముగ్గురు మాదగ మహిళలపై అత్యాచారం జరిగింది. సమాజంలోని వందలాది మంది మాదిగలు హరి ఇళ్లను తగలబెట్టడం మరియు దోచుకోవడంతో నిర్వాసితులయ్యారు.

109. Ans: C

110. జ: సి

కోవిడ్-19 మహమ్మారి వల్ల ఎదురయ్యే ఎలాంటి ఎమర్జెన్సీ లేదా ఆపద పరిస్థితులను ఎదుర్కోవడానికి ప్రభుత్వం ప్రధానమంత్రి పౌరసహాయం మరియు అత్యవసర పరిస్థితుల నిధి (PM-CARES ఫండ్)ని ఏర్పాటు చేసింది.

కోవిడ్-19 కారణంగా తల్లిదండ్రులిద్దరినీ కోల్పోయిన పిల్లలు, ఒంటరిగా జీవించి ఉన్న తల్లిదండ్రులను, వారి చట్టపరమైన సందర్భాలను లేదా వారి దత్తత తీసుకున్న తల్లిదండ్రులను కోల్పోయిన పిల్లలు లబ్ధిదారులు.

ఫండ్ అనేది ప్రభావమంత్రి ధైర్యన్ గా ఉన్న పబ్లిక్ ఛారిటబుల్ ట్రస్ట్, రక్షణ మంత్రి, హోం మంత్రి మరియు ఆర్థిక మంత్రితో సహా ఇతర సభ్యులు ఫండ్ యొక్క ఎక్స్-అఫీషియో ట్రస్టీలు.

ఫండ్ సూక్ష్మ-విలాళాలను ప్రారంభిస్తుంది, దీని ఫలితంగా పెద్ద సంఖ్యలో ప్రజలు అతిచిన్న డీసామినేషన్ లతో సహకారం అందించగలరు. ఇది విపత్తు నిర్వహణ సామర్థ్యాన్ని బలోపేతం చేస్తుంది మరియు పౌరులను రక్షించడంపై పరిశోధనలను ప్రోత్సహిస్తుంది.

PM-CCARES ఫండ్ కి విలాళాలు CSR (కార్పొరేట్ సోషల్ రెస్పాన్సిబిలిటీ) ఖర్చులుగా అర్హత పొందుతాయి.

ఫండ్ పూర్తిగా వ్యక్తులు మరియు సంస్థల నుండి స్వచ్ఛంద విలాళాలను కలిగి ఉంటుంది మరియు బడ్జెట్ మద్దతును పొందదు.

ఫండ్ కు విలాళాలు కంపెనీలు ఇతర స్వచ్ఛంద సంస్థలు, సంఘాలతో సహా వ్యక్తులు లేదా సంస్థల నుండి ఉండవచ్చు. ఫండ్ కు విలాళాలు ఆటాయించు పన్ను చట్టం 1961 ప్రకారం 100% మినహాయింపు కోసం 80G ప్రయోజనాలకు అర్హత పొందుతాయి మరియు కంపెనీల చట్టం 2013 ప్రకారం కార్పొరేట్ సామాజిక బాధ్యతగా ఖర్చు పరిగణించబడటానికి కూడా అర్హత పొందుతాయి.

111. జ: ఎ

స్ట్రీట్-75 యొక్క లక్ష్యం మన నగరాలు, పట్టణాలు మరియు మునిసిపల్ ప్రాంతాలలో యాదక వృత్తి మరియు భిక్షాటనలో నిమగ్నమైన వ్యక్తుల సమగ్ర పునరావాసం కోసం వివిధ వాటాదారుల సమన్వయ చర్య ద్వారా వ్యూహాన్ని అభివృద్ధి చేయడం. సామాజిక న్యాయం మరియు సాధికారత మంత్రిత్వ శాఖ స్థానిక పట్టణ సంస్థలు, పౌర సమాజ సంస్థలు మరియు ప్రభుత్వేతర సంస్థలు ఈ నిరంతర సామాజిక సమస్యను సంఘటిత ప్రయత్నాల ద్వారా పరిష్కరించడంలో ముఖ్యమైన పాత్రను అర్థం చేసుకుంటుంది.

112. జ: బి

PM విశ్వకర్మ:

గురు- శిష్య వారసత్వ పరంపరను ప్రోత్సహించి సంప్రదాయ పని ముట్లను, చేతులను ఉపయోగించి పని చేసే కళాకారుల కుటుంబ ఆచారిత వృత్తులను బలోపేతం చేయడమే ఈ పథకం ముఖ్య ఉద్దేశంగా ప్రభుత్వం తెలిపింది. చేతి పనుల వారు, కళాకారులు చేసే ఉత్పత్తుల నాణ్యతను పెంచడం, వారిని దేశీయ, గ్లోబల్ మార్కెట్ తో అనుసంధానించడం ఈ స్కీమ్ వెనుకన్న మరో ముఖ్య ఉద్దేశమని ప్రకటించింది.

లక్ష్యాలు

* కళాకారులు మరియు కళాకారులను విశ్వకర్మలుగా గుర్తించడం మరియు నైపుణ్యాన్ని మెరుగుపరచడం.

వృద్ధికి కొత్త అవకాశాలను యాక్సెస్ చేయడంలో వారికి సహాయపడటానికి బ్రాండ్ ప్రమోషన్ మరియు మార్కెట్ లింక్ కోసం ప్లాట్ ఫారమ్ ను అందించడం.

* డిజిటల్ లాహదేవీలకు ప్రోత్సాహకాలు అందించడం

* ఈ పథకాన్ని కేంద్ర MSME, నైపుణ్యభివృద్ధి మరియు ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ సంయుక్తంగా అమలు చేస్తుంది.

* ఈ పథకం కింద, బయోమెట్రిక్ ఆధారిత PM విశ్వకర్మ పోర్టల్ని ఉపయోగించి విశ్వకర్మ కార్మికులు కామన్ సర్వీసెస్ సెంటర్ల ద్వారా ఉచితంగా నమోదు చేయబడతారు.

113. Ans : D

బాలల హక్కులు మరియు ఇతర సంబంధిత విషయాలను పరిరక్షించేందుకు బాలల హక్కుల పరిరక్షణ చట్టం,

2005లోని సెక్షన్ 3 కింద ఏర్పాటు చేసిన చట్టబద్ధమైన సంస్థ.

లైంగిక నెలాల నుండి పిల్లల రక్షణ (POCSO) చట్టం, 2012, ఉచిత మరియు నిర్బంధ విద్య హక్కు (RTE) చట్టం,

2009, జువెనైల్ జస్టిస్ (పిల్లల సంరక్షణ మరియు రక్షణ) చట్టం 2015 యొక్క సరైన మరియు ప్రభావవంతమైన

అమలును పర్యవేక్షించడానికి కమిషన్ మరియు తప్పనిసరి చేయబడింది.

CPCR చట్టం 2005లోని సెక్షన్ 13 కింద నిర్దేశించబడిన విధుల్లో ఒకటిగా, బాలల హక్కుల పరిరక్షణ కోసం

ప్రస్తుతానికి అమలులో ఉన్న ఏదైనా చట్టం ప్రకారం అందించబడిన భద్రతలను పరిశీలించడానికి మరియు

సమీక్షించడానికి మరియు చర్యలను సిఫార్సు మరియు హాటని సమర్థవంతంగా అమలు చేయడానికి కమిషన్ కు

బాధ్యతలు కల్పించడం అయింది. CPCR చట్టం 2005లోని సెక్షన్ 14 మరియు సెవిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ 1908 ప్రకారం

సెవిల్ కోర్టు దాహను విచారించే అధికారాలు కూడా కమిషన్ కు ఉన్నాయి.

114. Ans: C

ప్రసూతి ప్రయోజనాల చట్టం 2017 ప్రసూతి ప్రయోజన చట్టం 1961ని సవరించింది.

ఈ చట్టం సవరణ మహిళా ఉద్యోగులకు ప్రస్తుతం ఉన్న 12 హాలల నుండి 26 హాలలకు పెయిడ్ మెటర్నిటీ లీవ్ ని

పెంచడం ద్వారా ఆర్థిక స్థిరత్వంతో పాటు మాతృత్వ సమయాల్లో ఎక్కువ సమయం పరిపుష్టిని ఇస్తుంది.

ఈ చట్టం పని-జీవిత సమతుల్యతను మెరుగుపరిచేందుకు మరియు మాతృత్వం కోసం తగిన సమయాన్ని

నిర్ధారించడానికి మహిళల కోసం ఇంటి నుండి పని చేయడానికి నిబంధనలను కూడా అమలు చేసింది.

కనీసం 50 మంది ఉద్యోగులతో కూడిన కంపెనీలు నిర్ణీత దూరం లోపు క్రెస్ సౌకర్యాలను అందించడం ద్వారా మహిళా-

స్నేహపూర్వకంగా మరియు లింగం-కేవలం పనిచేసే ప్రదేశాలను అందించాలి. తల్లిని ప్రతిరోజూ 4 క్రెడ్ సందర్శనలకు

అనుమతించాలి. ఈ ప్రయోజనాల ఖర్చులను యజమానులు మాత్రమే భరించాలి. 2 లేటా అంతకంటే ఎక్కువ మంది

పిల్లలు ఉన్న స్టేలకు అర్హతలు తగ్గుతాయి.

అసంఘటిత రంగం - ప్రసూతి ప్రయోజనాల చట్టం, 2017 అసంఘటిత రంగానికి వర్తించదు. దాదాపు 93% భారతీయ

మహిళా కార్మికులు అనధికారిక రంగంలో ఉన్నారు.

115. Ans : D

పిల్లల అక్రమ రహాళా వెనుక కారణాలు

లైంగిక దోపిడీ కోసం, శ్రమ దోపిడీ కోసం మరియు గృహ కార్మికులు పని చేస్తున్నారు. ఇటీవంటి కారణాల వల్ల 15-18

సంవత్సరాల వయస్సు గల మైనర్ బాలికలు అక్రమ రహాళాకు ఎక్కువగా గురవుతారు.

ఆర్థిక కారణాలు: పేదరికం, ఆకలి, పని లేకపోవడం దీనికి ప్రధాన కారణాలు.

సామాజిక కారణాలు: గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో కులం మరియు సమాజ ఆధారిత వివక్ష మరియు అన్యాయం కూడా ఈ

సమస్యకు మూలం.

ఇతర కారణాలు: కోవిడ్-19 మహమ్మారి, సాయుధ సంఘర్షణ మరియు హతావరణ మార్పు వంటి బాహ్యతలు పిల్లలకు

హానిని మరింత పెంచుతాయి.

116. Ans : D

ట్రీపుల్ తలాక్ అనేది రాత పూర్వకంగా ఇచ్చినా, ఎలక్ట్రానిక్ రూపంలో ఇచ్చినా నేరంగానే పరిగణించబడుతుందని బిల్లులో ఉంది. ట్రీపుల్ తలాక్ చెబితే ఇకపై అది నేరంగా పరిగణించబడుతుందని బిల్లు పేర్కొంటోంది. అంతేకాదు భార్యకు ట్రీపుల్ తలాక్ చెప్పిన ముస్లిం భర్తకు మూడేళ్లు జైలుశిక్ష విధించడం జరుగుతుంది.

ట్రీపుల్ తలాక్ చెప్పి జైలు శిక్ష అనుభవించే వ్యక్తి బెయిల్ కోసం దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చని అయితే బెయిల్ ఇవ్వాలంటే బాధిత భార్య తరపున వాదనలు కూడా విన్న తర్వాత మెజిస్ట్రేట్ కోర్టు బెయిల్ మంజూరు చేయాలనిపిస్తే చేయొచ్చని బిల్లులో పేర్కొంటోంది. ఇక నిఖా హాలాలా చెప్పకుండానే విడిపోయిన భార్య భర్తల మధ్య అంగీకారం కుదిరితే తిరిగి ఇద్దరూ వివాహం చేసుకోవచ్చని బిల్లులో పొందుపర్చారు.

ముస్లిం మహిళల (వివాహంపై హక్కుల పరిరక్షణ) బిల్లు, 2019ని 2019 జూలై 25న లోక్ సభ ఆమోదించింది మరియు రాజ్యసభ కూడా 30 జూలై, 2019న ఆమోదించింది. భారత రాష్ట్రపతి ఆమోదం పొందిన తర్వాత, ముస్లిం మహిళలు (రక్షణ వివాహంపై హక్కులు) చట్టం, 2019, సెప్టెంబర్ 19, 2018 నుండి అమల్లోకి వచ్చింది

117. జ: బి

A అనేది D కి ఉత్తరం వైపు మరియు E కి తూర్పు వైపు కూర్చున్నాడు.

B అనేది E కి ఆగ్నేయంగా మరియు A కి నైరుతిలో కూర్చున్నాడు. వై డేటాను ఈ క్రింది విధంగా సూచించవచ్చు:

ఇ - ఎ

- బి డి

F అనేది B కి పశ్చిమాన కూర్చోడు. కాబట్టి F తప్పనిసరిగా B కి ఉత్తరం వైపు కూర్చోవాలి మరియు C అనేది B కి పశ్చిమాన కూర్చోవాలి.

కాబట్టి తుది అమరిక ఇలా ఉంటుంది:

E F A

సి బి డి

కాబట్టి, B అనేది C మరియు D మధ్య కూర్చుంటుంది.

118. జ: బి

సమూహం: $R1 + R3 = R2 = R4$

16 20 8 = 28

18 16 9 = 25

22 10 10 = 22

26 11 13 = 24

కాబట్టి, ఎంపిక (బి) సరైన సమాధానం

119. జ: ఎ

హరి వయస్సు మొత్తం కనిష్ట విలువ = $50 \times 6 = 300$, మరియు గరిష్ట విలువ $85 \times 6 = 510$; 300 మరియు 510 మధ్య ఉన్న స్క్వేర్లు 324, 361, 400, 441, 484 అని గమనించండి మరియు వీటిలో 316 ప్రధాన సంఖ్య 19 యొక్క వర్గంగా ఉంటుంది. అందువల్ల, హరి వయస్సు మొత్తం 361 మాత్రమే.

120. Ans : B

121. బి

Q P కంటే సంతోషంగా ఉంది, కానీ R లేదా S వలె సంతోషంగా ఉండడు. కాబట్టి, $R/S > Q > P$
R అత్యంత సంతోషకరమైనది. కాబట్టి, సంతోషం యొక్క తగ్గుదల క్రమంలో అమరిక: $R > S > Q > P$
R Q కంటే గొప్పది, కానీ P కంటే గొప్పది కాదు. కాబట్టి, $P > R > Q$
S అత్యంత ధనవంతుడు. కాబట్టి, ధనవంతులు తగ్గే క్రమంలో అమరిక: $S > P > R > Q$
ఈ విధంగా, P రెండవ అత్యంత సంపన్న వ్యక్తి మరియు S రెండవ సంతోషకరమైన వ్యక్తి.

122. D

123. బి డి

పరిష్కారం:

$$3 \times 2 \ 1 = 7$$

$$7 \times 3 \ - 1 = 20$$

$$20 \times 4 \ 1 = 81$$

$$81 \times 5 \ - 1 = 404$$

కాబట్టి, X విలువ

$$404 \times 6 \ 1 = 2425.$$

124. బి సి

నిన్నటిది రేపు అయితే ఈరోజు శుక్రవారం అవుతుంది. కాబట్టి, నిన్నటికి ముందు రోజు శుక్రవారం. కాబట్టి, ఈరోజు ఆదివారం.

125. బి సి

A, P, E, S, I, Y, O, H, ?, ?

పైన ఇచ్చిన సిరీస్ లో రెండు సిరీస్ లు ఉంటాయి:

మొదటి సిరీస్: A, E, I, O, ?

ఈ శ్రేణిలో, అచ్చులు ఆరోహణ క్రమంలో వ్రాయబడతాయి. కాబట్టి, తదుపరి పదం U.

రెండవ సిరీస్: P, S, Y, H, ? P 3 = S

$$S \ 6 = Y$$

$$Y \ 9 = H$$

$$? = H \ 12 = T$$

అందువలన, తప్పిపోయిన అక్షరాలు U మరియు T.

126. బి

అటిపండు < ఖడ్గారం; ఖడ్గారం < క్వీన్ పామ్; క్వీన్ పామ్ > కారియోటా

మొదటి రెండు స్టేట్‌మెంట్‌లను కలిపిన తర్వాత, మనకు లభిస్తుంది: అటిపండు < ఖడ్గారం < క్వీన్ పామ్
మరియు కారియోటా < క్వీన్ పామ్

కారియోటా యొక్క స్థానం ఖచ్చితంగా తెలియదు కానీ ఇది ఖచ్చితంగా క్వీన్ పామ్ కంటే తక్కువగా
ఉంటుంది, కనుక ఇది క్వీన్ పామ్ క్రింద ఏ ప్రదేశంలోనైనా ఉండవచ్చు.

ఇవ్వబడిన ఎంపికలలో, ఎంపిక (B), అంటే అటిపండు < క్వీన్ పామ్, ఖచ్చితంగా ఎల్లప్పుడూ నిజం.

127. జ: సి

వివరణ:

$20, 40, 60 = 120$ యొక్క LCM

హారు 120 నిమిషాల తర్వాత ప్రారంభ స్థానం వద్ద మళ్ళీ కలుస్తారు

A $120/20=6$ రౌండ్‌లను పూర్తి చేస్తుంది

B $120/40=3$ రౌండ్‌లను పూర్తి చేస్తుంది

C $120/60=2$ రౌండ్‌లను పూర్తి చేస్తుంది

హారు మొదటిసారి కలిసినప్పుడు 11 రౌండ్లు పూర్తి చేస్తారు, హారు మూడవసారి కలిసినప్పుడు 33 రౌండ్లు
పూర్తి చేస్తారు

128. జ: బి

129. జ: బి

130. జ: డి

131. Ans: D

132. Ans : D

133. Ans: D

134. Ans : A

135. జ: డి

$A=1, B=2, C=3...$ ఇలా ఉపయోగించి వర్ణమాల ప్రకారం కోడ్, మరియు వర్ణమాల రెండు అంకెల కోడ్‌ని

కలిగి ఉంటే, అంకెలను గుణించండి.

136. Ans: C

137. Ans: D

138. Ans : D

139. Ans : C

140. Ans : A

141. Ans: C

- 142. Ans: D
- 143. Ans : B
- 144. Ans : A
- 145. Ans : C
- 146. Ans : B
- 147. Ans : D
- 148. Ans : C
- 149. Ans : D
- 150. Ans : B